

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

*Приет от СК на ВСС
с решение по протокол
№37/11.10.2022 г., т. 10*

**АНАЛИЗ
НА
НАТОВАРЕНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА
ПРЕЗ 2021 ГОДИНА**

Съобразно Конституцията и Закона за съдебната власт (ЗСВ), съдилищата в Република България са районни, окръжни, административни, апелативни, военни, Върховен касационен съд и Върховен административен съд.

Настоящият анализ е изготвен в изпълнение на л. 30, ал. 5, т. 12 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), съгласно който съдийската колегия на Висшия съдебен съвет ежегодно отчита и анализира степента на натовареност на апелативни, окръжни, военни, районни и административни съдилища.

Източник на информацията за изготвяне на анализа са обобщените статистически таблици за дейността на апелативните, окръжните, военните, районните и административните съдилища за 2021 година, изготвени съгласно чл. 30, ал. 5, т. 13 ЗСВ и приети от СК на ВСС с протокол 22/31.05.2022 година.

В обобщените статистически таблици за дейността на съдилищата се съдържа информация за различните видове показатели, характеризиращи дейността и определящи натовареността на съдилищата. Изготвена е обобщена таблица за натовареността на съдиите в съдилищата, в която се съдържат данни по нива и съдебни райони за: брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и свършени дела; брой на съдиите по щат и отработените човекомесеци (реално работили съдии), изчислена е натовареността по щат и действителната натовареност, както към постъпилите дела и делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. Изготвени са таблици, които представят разпределението на видовете граждански и наказателни дела, разгледани от съдилищата.

Натовареността на Върховния касационен съд и Върховния административен съд не е предмет на настоящия анализ, тъй като тези върховни структури отчитат дейността си със самостоятелно изготвени от тях годишни доклади, в които задълбочено анализират натовареността им.

С решение по Протокол № 19/17.07.2019 г. комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ (КСКНСС) към СК на ВСС приема, че анализването на натовареността на съдилищата следва да бъде извършено въз основа на данните за брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела, както и брой на решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, респективно броят на постановените присъди и броя на постановените решения по НАХД при същия критерий. В тази връзка Анализът е изготвен чрез количествено изследване на информацията относно постъпили, разгледани и свършени дела по вид и структура и брой съдии, разгледали и приключили делата. Изчислена е средна стойност за всяко ниво съд.

С решение на КСКНСС към СК на ВСС по т. 5 от протокол № 22/29.06.2016 г. е приет Механизъм за наблюдение на прилагането на Правилата за оценка на натовареността на съдиите и в Номенклатурата на статистическите кодове по видове дела. Неговата цел е била установяване на точни и ясни правила за инициране и извършване на промени в Правилата за оценка на натовареността на съдиите, приети с решение на ВСС на 16.12.2015 година. Правилата регламентират обективни измерители за правна и фактическа сложност на съдебните дела, наричани

коэффициенти за тежест, както и уреждат реда за определяне на индивидуалната натовареност и границите на нормалната натовареност на съдиите в районните, окръжните, военните, административните, специализирания наказателен и апелативните съдилища. Съгласно Механизма за наблюдение на прилагането на Правилата за оценка на натовареността на съдиите, към КСКНСС се сформират работни групи по наказателни дела, по граждански, търговски и фирмени дела и по административни дела.

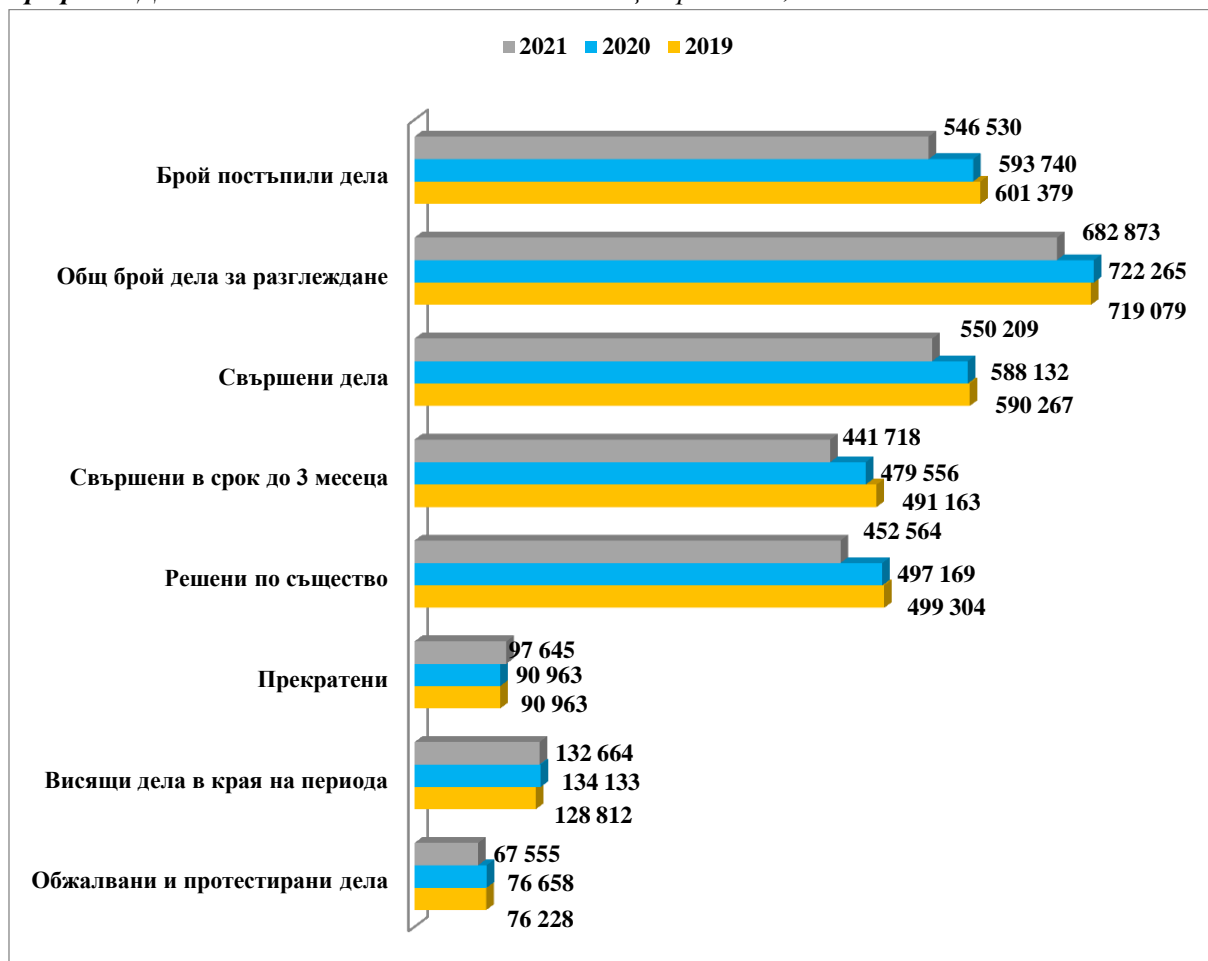
По предложение на КСКНСС, с решение на съдийската колегия на ВСС по протокол №45/14.12.2021 г., Правилата за оценка на натовареността на съдиите са допълнени с нов параграф 12, съгласно който, считано от 1 януари 2022 г. СК анализира и отчита степента на натовареност на съдиите и на съдилищата съобразно данните от модул „Натовареност“ в ЕИСС и „СИНС“ за административните съдилища. Тази уредба създава задължение да бъдат положени максимални усилия за непрекъснат мониторинг, контрол и усъвършенстване на работата на модул „Натовареност“ и „СИНС“, за да е възможно в края на всяка отчетна година данните за натовареността да са изцяло обективни и почиващи на приетите норми и принципи в Правилата за оценка на натовареността на съдиите.

ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА И НАТОВАРЕНОСТТА НА ВСИЧКИ СЪДИЛИЩА

Данните по основните показатели, характеризиращи дейността и определящи натовареността на съдилищата за отчетната 2021 г. са следните:

- Брой постъпили дела – **546 530 бр.;**
- Брой дела за разглеждане - **682 873 бр.;**
- Брой на свършените дела - **550 209 бр.;**
- Брой на свършените в 3 месечен срок - **441 718 бр.;**
- Брой на делата със съдебен акт по същество - **452 564 бр.;**
- Брой на прекратените дела - **97 645 бр.;**
- Брой на висящите дела в края на периода - **132 664 бр.;**
- Брой на обжалваните и протестираните дела - **67 555 бр.**

Графика: Движение на делата за всички съдилища през 2019, 2020 и 2021 година

От особена важност за определяне натовареността на съдилищата са първите три показателя от графиката. В тази връзка, интерес представлява да бъдат проследени тенденциите в движението им през последните три години, а именно:

С най-голяма тежест в определяне натовареността на съдилищата е показателят „Брой постъпили дела“ който е определящ за натовареността на съдията, респективно на съда.

При броят на постъпилите дела се отчита намаление за периода 2019 г. – 2021 г.

През 2021 г. са постъпили 546 530 броя дела при 593 740 бр. през 2020 г. и 601 379 бр. през 2019 г., т. е. налице е тенденция за намаление с 8 % спрямо 2020 г. и 9 % спрямо 2019 година.

Показателят - „Общ брой на делата за разглеждане“, включва висящите в началото на периода дела и постъпилите през периода дела. За 2021 г. броят им е 682 873 бр. при 722 265 бр. през 2020 г. и 719 079 бр. през 2019 г. Спрямо 2020 г. делата за разглеждане са намалели с 6 % и с 5 % спрямо 2019 г.

По отношение на показателя „Свършени дела“ данните за периода 2019 г. – 2021 г. са следните: през 2021 г. са свършени 550 209 бр. дела, от които в законоустановения 3 месечен срок са приключени 441 718 бр. или 80 % от общия им брой. За 2020 г. броят на свършените дела е бил 588 132 бр. или с 6 % повече спрямо 2021 г. През 2019 г. са свършени 590 267 бр. дела, което е със 7 % повече спрямо 2021 г.

Следващият показател, определящ натовареността на съдилищата, е броят на съдиите по щат. Към 31.12.2021 г. общо за всички съдилища (без върховните) броят на съдиите по щат е 2 256 бр., при същият брой за предходната 2020 г. и с 2 бр. повече спрямо 2019 година. Този показател отразява степента на кадрово обезпечаване на съдилищата и влияе върху определяне на действителната натовареност в тях.

В заключение, изводът от анализа на основните показатели, характеризиращи дейността и определящи натовареността на съдилищата е, че за период 2019 г. - 2021 г. броят на образуваните дела в съдилищата намалява. Ако през 2020 г. спрямо 2019 г. делата са намалели с 2%, то през 2021 г. спрямо предходната 2020 г. намалението е с 8 %. Намалението в постъпленията на дела се наблюдава във всички нива съдилища.

❖ Натовареност по щат на съдилищата

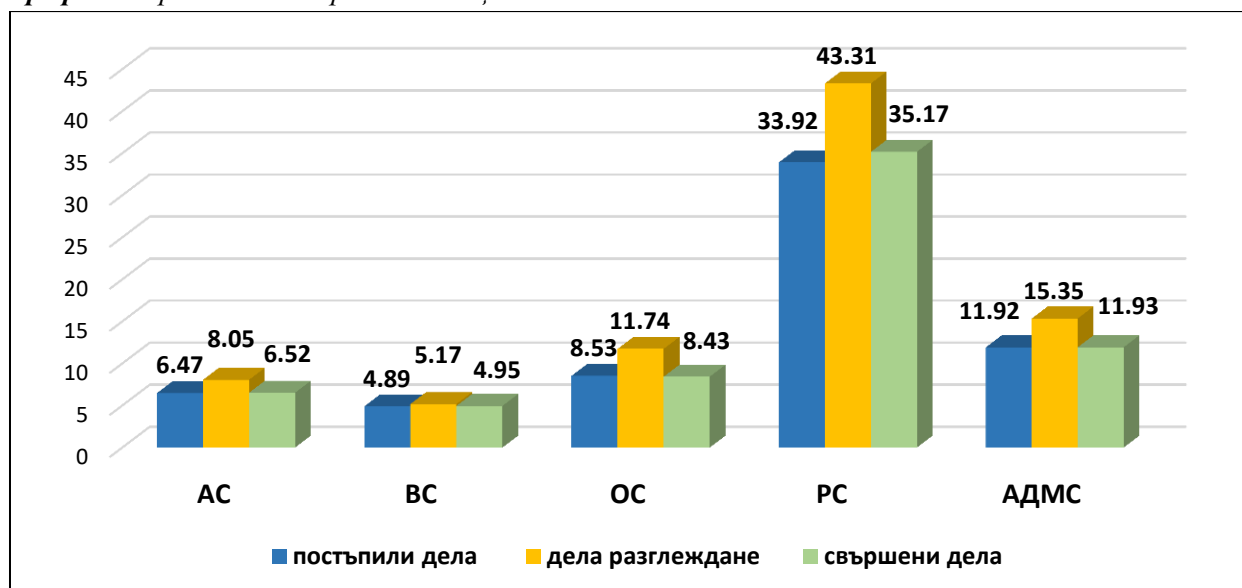
Натовареността по щат отразява извършеният обем дейност на база брой съдии по щат за съответния период. Изчислява се като общият брой дела (постъпили, разглеждани и свършени) се раздели на броя на съдиите по щат. Получената стойност се разделя на броя на месеците за периода, за който се отчита натовареността (на 6 за полугодieto и на 12 за годината).

За 2021 г. средната натовареност по щат, изчислена общо за всички нива съдилища е:

- **постъпили дела – 20,19 бр.** (21,95 бр. – 2020 г.; 22,29 бр. – 2019 г.)
- **дела за разглеждане – 25,23 бр.** (26,70 бр. – 2020 г.; 26,66 бр. – 2019 г.);
- **свършените дела – 20,33 бр.** (21,74 бр. – 2020 г.; 21,88 бр. – 2019 г.).

Средната натовареност по щат за всички нива съдилища за 2021 г. към общ брой постъпили дела е намаляла с 8 % спрямо 2020 г. и с 9 % спрямо 2019 година.

Графика: Средна натовареност по щат за всяко ниво съд за 2021 година

Видно от графиката, с най – висока натовареност са съдиите от районните съдилища, следвани от административните, окръжните съдилища, апелативните съдилища, а най - ниска е натовареността на съдиите във военните съдилища.

В отделните нива на съдилищата също има дисбаланс в натовареността на съдиите. Най-драстичен е в районните съдилища, където

разликата между най-ниско натоварения и най-високо натоварения районен съд за 2021 г. е над 5 пъти. Подобна е била тенденцията и в предходната 2020 година.

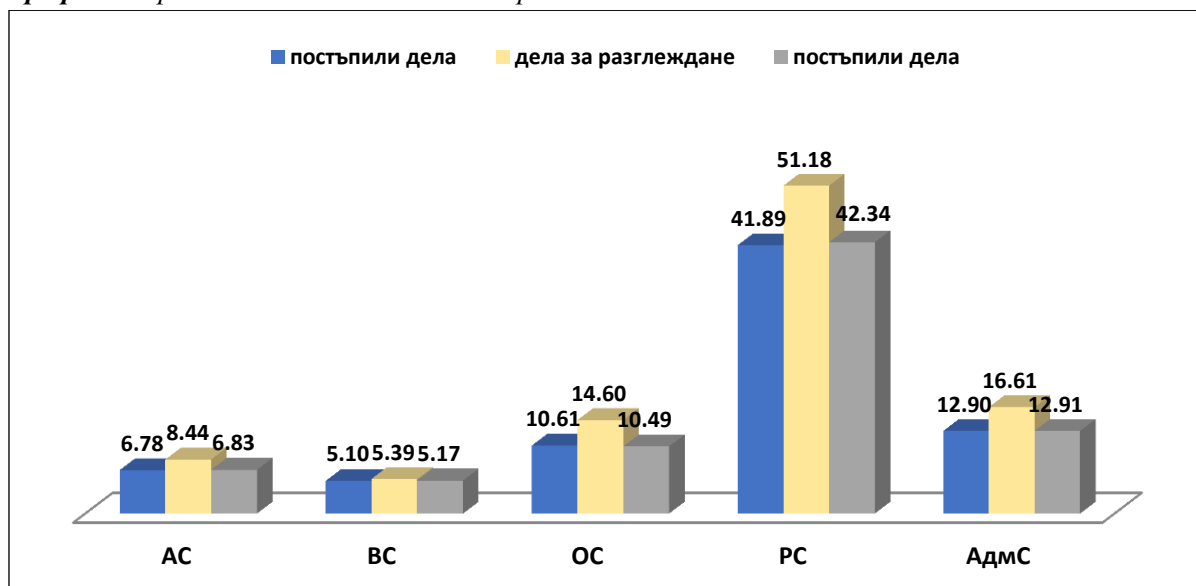
❖ Действителна натовареност на съдилищата

Действителната натовареност отразява извършеният обем дейност на база реално работилите съдии и дава представа за реалната натовареност на съответния съд за отчетния период. Тя се изчислява като общият брой дела (постъпили, разглеждани и свършени) се раздели на броя на отработените човекомесеци.

За отчетната 2021 г. средната действителна натовареност на съдиите, изчислена общо за всички нива съдилища е:

- **постъпили дела – 24,18 бр.** (25,72 бр. – 2020 г.; 25,65 бр. – 2019 г.)
- **дела за разглеждане – 30,21 бр.** (31,28 бр. – 2020 г.; 30,68 бр. – 2019 г.);
- **свършените дела – 24,34 бр.** (25,47 бр. – 2020 г.; 25,18 бр. – 2019 г.);

Графика: Средна действителна натовареност за всяко ниво съд за 2021 година

От графиката се вижда, че съдиите от районните съдилища през 2021 година са били реално най – натоварени, според количеството дела, без да се отчита тяхната сложност. Впечатление прави и разликата в пъти в натовареността спрямо останалите нива съдилища.

ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА ПО НИВА

I. АПЕЛАТИВНИ СЪДИЛИЩА

Апелативният съд (АС) е второинстанционен съд, който:

- Разглежда делата в състав от трима съдии.
- Действа като втора инстанция и разглежда жалби и протести срещу актове по първоинстанционните дела на окръжните съдилища от определения му район.
- Упражнява контрол и организационно ръководство на дейността на окръжните съдилища от своя район.
- Обобщава и анализира съдебната практика в своя район като ръководство за съдилищата от по-долна инстанция при разглеждане на дела.

На територията на Република България правораздават пет апелативни съдилища – Апелативен съд – София, Апелативен съд – Пловдив, Апелативен съд – Варна, Апелативен съд – Бургас, Апелативен съд – Велико Търново, както и Апелативният специализиран наказателен съд и Военно-апелативният съд.

❖ Структура на видовете дела

През 2021 г. в апелативните съдилища вкл. Военно-апелативния съд (ВапС) и Апелативен специализиран наказателен съд (АпСпНС), са постъпили 13 657 бр. дела, от които 9 987 бр. (73 %) граждански и търговски дела и 3 670 бр. (27 %) наказателни дела. В сравнение с 2020 г. броят на постъпленията се е увеличил с 5%, а спрямо 2019 г. е намалял с 9 %.

По видове дела тенденцията в постъпленията е следната: общо гражданските и търговски дела са се увеличили с 10 % спрямо 2020 г. , като въззивните граждански дела са се увеличили с 8 % и въззивните частни граждански дела са се увеличили с 6%. Наказателните дела са намалели общо със 7% спрямо 2020 г., като въззивните наказателни дела са намалели с 1 %, въззивните частни наказателни дела са намалели с 11 %, административно-наказателните дела са намалели с 13 % и делата за възобновяване са се увеличили с 4%.

В табличен вид информацията относно постъпилите дела в апелативните съдилища за периода 2019 – 2021 г. може да бъде обобщена както следва:

Съд	2021		2020		2019	
	Брой постъпили дела	% от общо	Брой постъпили дела	% от общо	Брой постъпили дела	% от общо
АС – София	6589	48,25%	6201	47,79%	7801	51,86%
АС – Варна	1801	13,19%	1649	12,71%	1913	12,72%
АС – Бургас	1115	8,16%	1089	8,39%	1109	7,37%
АС – Пловдив	2304	16,87%	2068	15,94%	2090	13,89%
АС – Велико Търново	1332	9,75%	1232	9,50%	1357	9,02%
ВоАпС	65	0,48%	56	0,43%	73	0,49%
АпСпНС	451	3,30%	680	5,24%	700	4,65%
ОБЩО	13657	100.00%	12975	100.00%	15043	100.00%

Видно от таблицата и през трите години половината от постъпилите дела в апелативните съдилища са концентрирани в АС – София. Това от своя страна води до висока натовареност на съдиите в този съд и разликата в пъти спрямо тази на колегите им в другите апелативни съдилища.

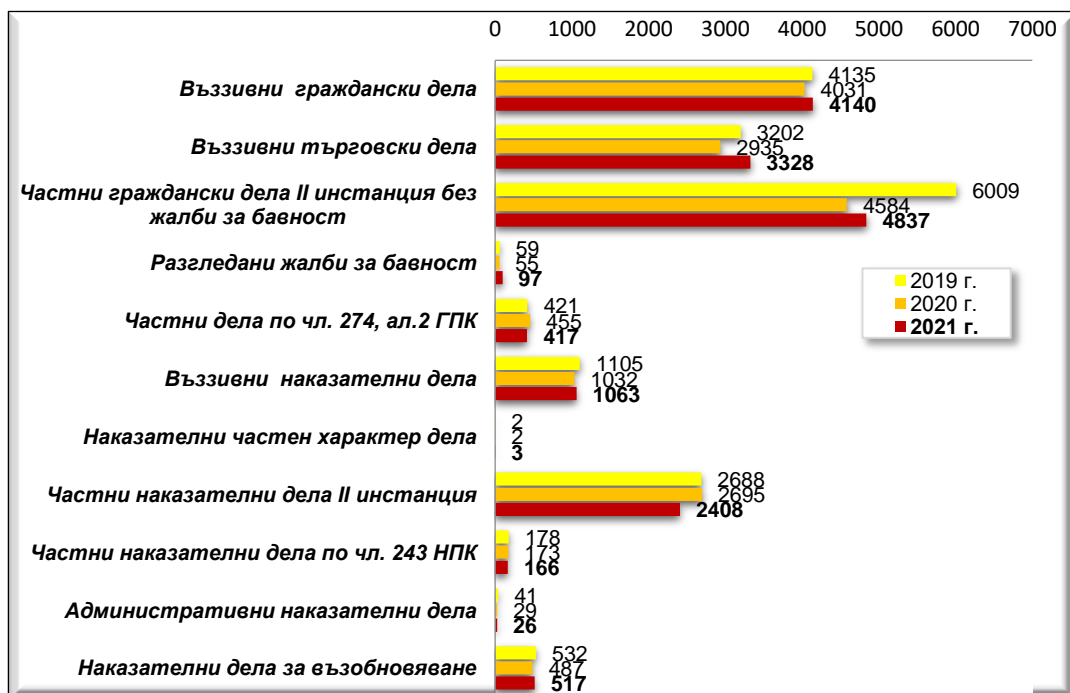
Подробни данни за постъпленията през 2021 г. средно месечно на един съдия по видове дела и тяхното разпределение в апелативните съдилища могат да се представят в табличен вид, както следва:

ВИДОВЕ ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА В АПЕЛАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА ЗА 2021 Г.							
Всичко постъпили дела	в т.ч. по съдилища						
	АС - София	АС - Варна	АС - Бургас	АС - Пловдив	АС - Велико Търново	ВоАпС	АпСпНС
Брой съдии по щат	70	24	15	29	17	6	15
Въззивни граждански дела	1.92	0.78	1.61	0.60	0.81		
Въззивни търговски дела	1.20	1.51	0.87	1.79	1.32		
Частни граждански дела II инстанция без жалби за бавност	3.00	2.03	1.78	1.90	1.98		
Разгледани жалби за бавност	0.04	0.14	0.03	0.03	0.03		
Частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК	0.02	0.27	0.46	0.46	0.33		
Въззивни наказателни дела	0.27	0.45	0.36	0.36	0.45	0.25	0.27
Наказателни частен характер дела	0	0	0	0	0	0.04	0
Частни наказателни дела II инстанция	1.13	0.82	0.75	1.04	1.11	0.51	2.21
Частни наказателни дела по чл. 243 НПК	0.07	0.05	0.03	0.11	0.16	0.04	0.03
Административни наказателни дела	0.01	0.01	0.02	0.00	0.01	0.06	0.01
Наказателни дела за възобновяване	0.19	0.20	0.28	0.32	0.31	0.00	0.00

През 2021 г. висящите от предходен период дела общо за апелативните съдилища са били 3 345 броя. Като прибавим към тях постъпилите 13 657 бр., то общият брой дела за разглеждане в системата на апелативните съдилища е 17 002 броя. Свършени са 13 766 бр. или 80% от разгледаните дела, като 83% или 11 451 бр. са свършени в 3-месечен срок. Със съдебен акт по същество са решени 12 910 бр. дела, а прекратените са 856 бр. Обжалваните и протестираните дела са 4 279 бр. Останалите нерешени в края на периода са 3 236 бр. (23 %).

Следващата графика отразява динамиката на видовете дела за разглеждане в апелативните съдилища за тригодишен период:

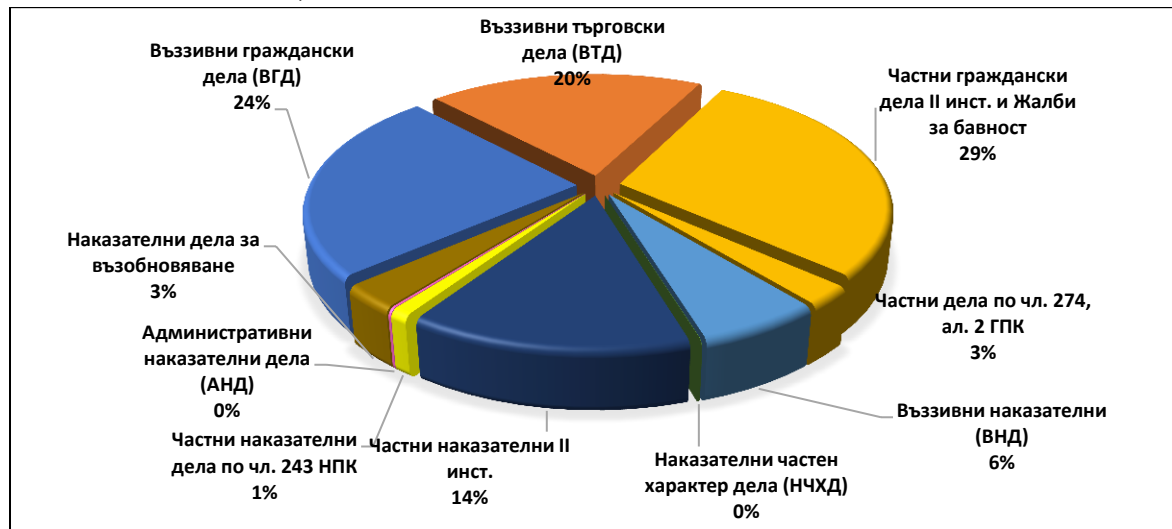
Графика: Видове дела за разглеждане в апелативните за 2019, 2020 и 2021 година

Видно от графиката данните сочат устойчивост в динамиката на видовете дела за разглеждане в апелативните съдилища. През 2021 г. е налице увеличение в гражданските дела със 109 бр., в частните граждански дела II инстанция без ЖБ – 253 бр. и във въззивните наказателните дела – с 31 броя. Най - отличаващо се е увеличението при въззивните търговски дела – с 393 бр. спрямо 2020 г. По – конкретно, броят на търговските дела спрямо 2020 г. се е увеличил в АС – Пловдив с 210 бр. , в АС – Варна с 96 бр., в АС – Бургас с 58 бр., в АС – Велико Търново с 20 бр. и в АС – София с 9 броя.

В сравнение с предходната година намаление се отчита при частните наказателни дела II инстанция с 287 броя. Броят при останалите видове дела през годините е в близки граници.

Графика: Дялово разпределение на видовете дела към общия брой дела за разглеждане в апелативните съдилища

През 2021 година, както и през предходната, най - голям дял заемат „Частните граждански дела II инстанция и ЖБ – 29 %, следвани от „Въззивните граждански дела“ с 24 %, „Въззивните търговски дела“ с 20 %, „Частните наказателни дела II инстанция“ – 14 % и Въззивни наказателни (ВНД) – 6 %. Най – малко дела са разгледани от „Административни наказателни дела (АНД)“ – 26 броя и „Наказателни – частен характер“ – 3 броя.

През 2021 година се запазва тенденцията по – голяма част от делата за разглеждане да се разглеждат от Апелативен съд – София – 52 %. Най – малко дела са разгледани от Апелативен съд – Бургас – 7 %. От общо 12 819 бр. граждански дела за разглеждане - 57 % са разгледани от Апелативен съд – София (7 249 бр.).

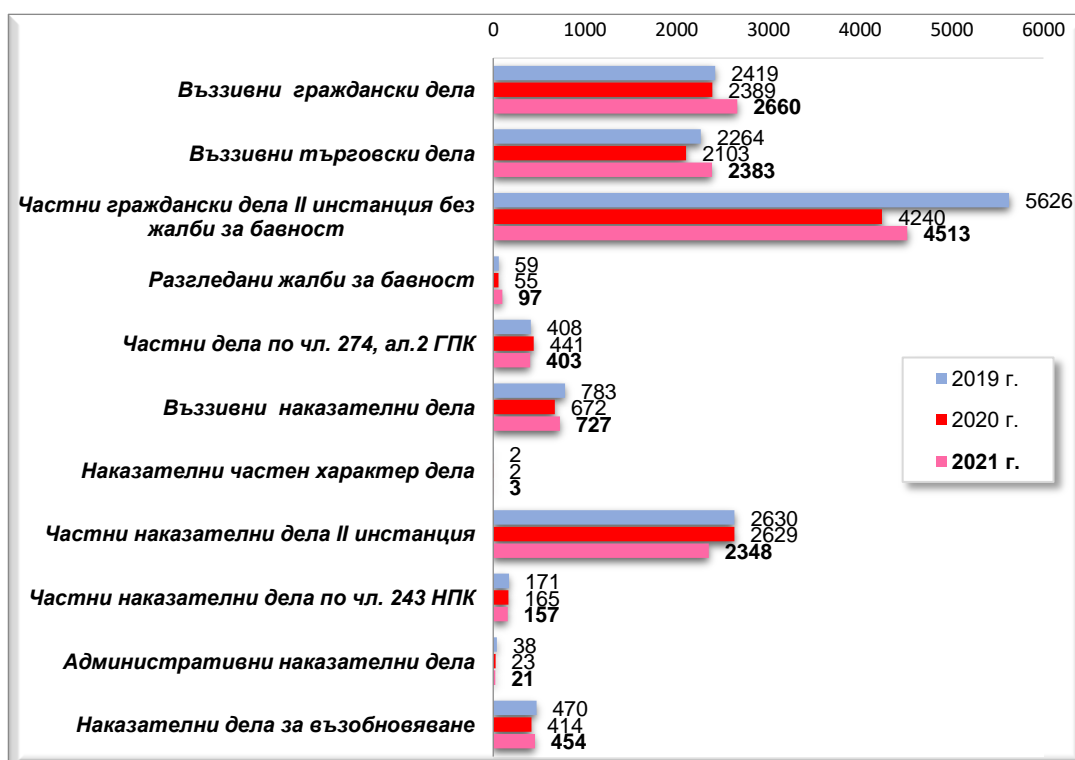
При наказателните дела също Софийски апелативен съд е с най-висок дял дела за разглеждане – 44 % или 1 559 броя.

През 2021 г. броят на свършените дела от съдиите в апелативните съдилища е 13 766 броя. От тях 10 056 бр. граждански и търговски дела, което представлява 8 % или 828 бр. повече спрямо предходната година и 3 710 наказателни дела – с 5 % по-малко спрямо 2020 година, когато броя им е бил 3 905 броя. С най-много свършени дела е АС – София - 6 816 бр., което е половината от броя на приключените дела в апелативните

съдилища. След с него с 2 177 бр. се нарежда АС – Пловдив, АС – Варна с 1 756 бр. и АС – Велико Търново с 1 386 броя. С най – малък брой свършени дела е АС – Бургас с 1 111. Броят на приключените дела във ВоАпС и АпСпНС е съответно 78 бр. и 442 броя.

Следващата графика отразява динамиката на видовете свършени дела в апелативните съдилища за тригодишен период:

Графика: Видове свършени дела в апелативните за 2019, 2020 и 2021 година

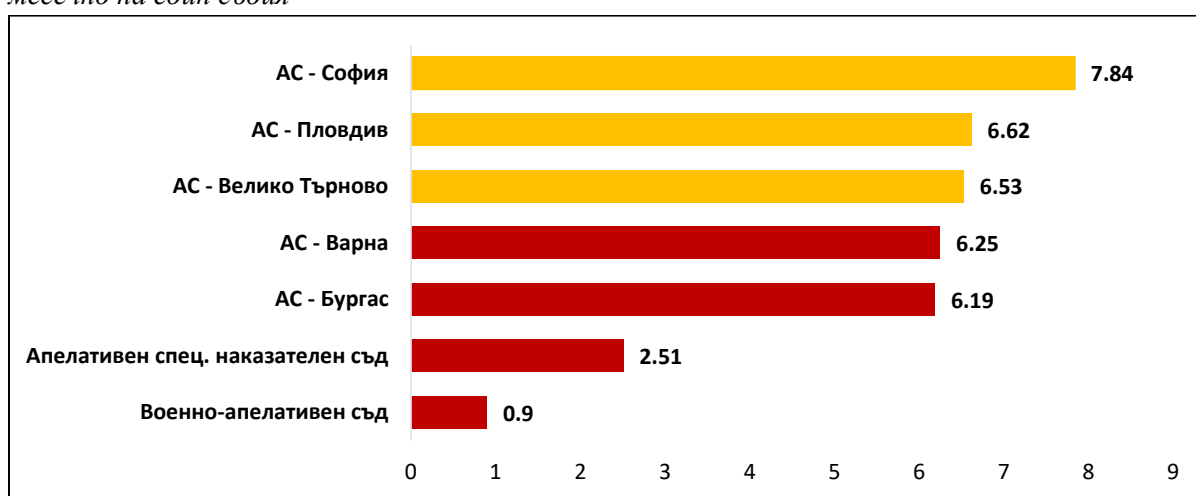
През 2021 г., както и през предходните години от свършените дела най- голям е броят на частните граждански дела II инстанция – 4 513 бр. – с 2 % повече спрямо 2020 г. Броят на приключените въззивни граждански дела е 2 660 бр. с 10 % повече в сравнение с 2020 г. Налице е увеличение и при въззивните търговски дела с 12 %. При частните наказателни дела II инстанция се отчита намаление с 11 % спрямо 2020 г. Броят при останалите видове дела през годините е в близки граници.

❖ Натовареност по щат на Апелативните съдилища

• Натовареност по щат към постъпили дела

През последните три години статистическите данни за постъпленията и натовареността на съдиите в системата на апелативните съдилища сочат за относително равномерната обща натовареност на съдиите, измерена количествено в брой постъпили дела месечно на един съдия.

Графика: Натовареност по щат в апелативните съдилища спрямо броя постъпили дела месечно на един съдия

През 2021 г. в апелативните съдилища са постъпили 13 657 бр. дела, от които 9 987 бр. граждански и търговски дела и 3 670 наказателни дела.

В системата на апелативните съдилища има обособени граждански отделения – съдии, разглеждащи граждански и търговски дела и наказателни отделения – съдии, разглеждащи наказателни дела. Щатната численост на съдиите в тези отделения за 2021 г. е следната: гражданско и търговско - 99 щатни длъжности, за наказателното отделение - 77 щатни длъжности.

Изчислена средната натовареност по отделения по постъпили дела за 2021 г. е 8,41 бр. месечно на съдия от гражданско и търговско отделение и 3,97 бр. за наказателното отделение.

Изразена таблично, натовареността по съдилища и по отделения може да бъде представена по следния начин:

№	Съдилища	Натовареност по щат по постъпили дела		
		ОБЩО	на ГО и ТО	на НО
	Апелативни съдилища	6.47	8.41	3.97
1	АС - София	7.84	9.41	4.85
2	АС - Варна	6.25	7.57	4.06
3	АС - Бургас	6.19	7.93	3.60
4	АС - Пловдив	6.62	7.69	4.86
5	АС - Велико Търново	6.53	6.93	5.79
6	ВАпС	0.90		0.90
7	АпСпНС	2.51		2.51

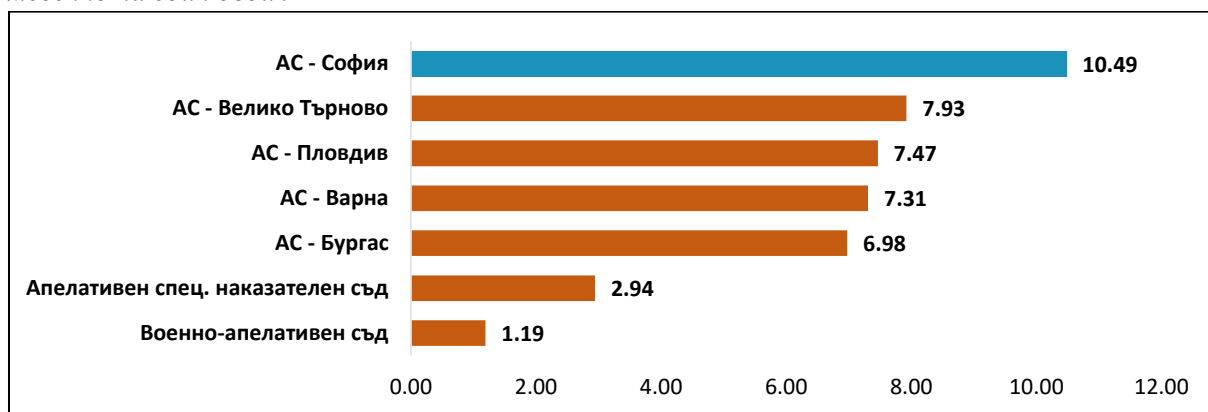
С най-висока натовареност по постъпили граждански дела средно месечно на един съдия е АС – София с 9,41 бр., следван от АС – Бургас със 7,93 бр., АС – Пловдив със 7,69 бр. и АС – Варна със 7,57 броя дела. С най-малък брой постъпили граждански дела месечно на един съдия е АС – Велико Търново с 6,93 броя.

По отношение на наказателните дела най - натоварени са съдиите в АС – Велико Търново - 5,79 бр. средномесечно, АС – Пловдив с 4,86 бр., АС – София с 4,85 бр., АС – Варна с 4,06 бр. и АС – Бургас с 3,60 броя. С най-малко постъпления са съдиите от Апелативен специализиран наказателен съд - 2,51 бр. и Военно-апелативен съд – 0,90 бр. месечно на един съдия. Тези съдилища извършват инстанционна проверка на актовете постановени от Специализирания наказателен съд и от военните съдилища. Предвид специалната предметна компетентност на АпСпНС и на ВАпС и с оглед факта, че съдиите в тези съдебни органи разглеждат само наказателни дела, тяхната натовареност следва да бъде условно сравнявана с натовареността на наказателните съдии от апелативните съдилища.

- **Натовареност по щат към дела за разглеждане**

През 2021 г. в апелативните съдилища общо делата за разглеждане са 17 002 броя. Средната натовареност по щат към дела за разглеждане за 2021 година е 8,05 бр. дела месечно на един съдия, при 7,80 бр. за 2020 г. и 8,70 бр. за 2019 година.

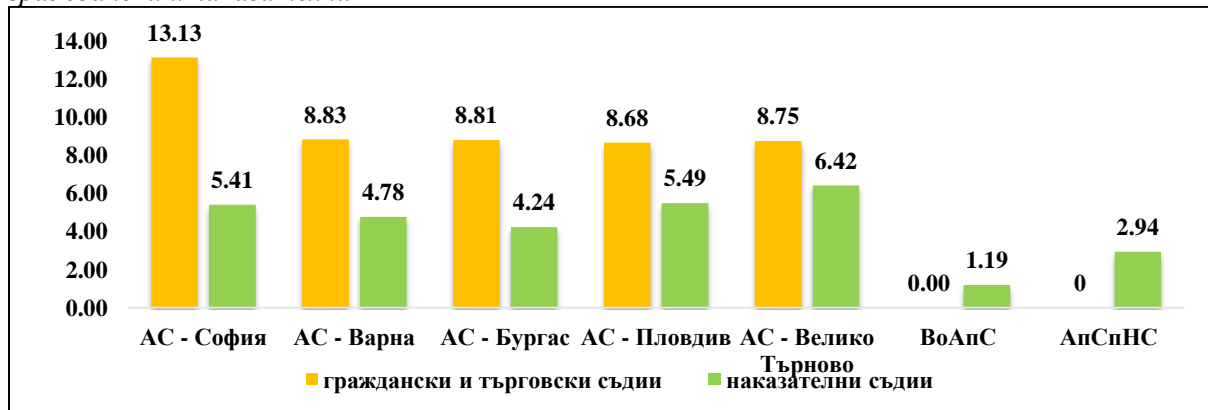
Графика: Натовареност по щат в апелативните съдилища спрямо броя дела за разглеждане месечно на един съдия

През 2021 година с най-висока натовареност по дела за разглеждане е АС – София с 10,49 бр. месечно на един съдия при 10,44 бр. през 2020 г. На второ място, както и през 2020 година се нарежда Апелативен съд Велико Търново (7,93 бр. за 2021 г. и 7,20 бр. за 2020 г.). На трето място по натовареност е Апелативен съд – Пловдив – 7,47 бр. дела. Най - ниско натоварени, както и в предходните години са Апелативният специализиран наказателен съд с 2,94 бр. и Военно-апелативният съд с 1,19 броя дела месечно на един съдия. През последните три години в апелативните съдилища се запазва тенденцията по дела за разглеждане най - натоварени съдилища да са София и Велико Търново.

Изчислена средната натовареност в апелативните съдилища по граждански и търговски, и наказателни отделения за 2021 г. е **10,79 бр.** месечно на един съдия от гражданско и търговско отделение и **4,53 бр.** за наказателното отделение. Отчитайки спецификата на отделните видове производства видна е разликата в натовареността на съдиите от отделенията – близо 2 пъти.

Графика: Натовареност по щат в апелативните съдилища на един съдия по отделения – граждански и наказателни

Най - натоварен по граждански и търговски дела за разглеждане месечно е АС – София с 13,13 бр., което е с 58 % по-висока натовареност от колегите им в другите съдилища. Следват АС – Варна с 8,83 бр., АС – Бургас с 8,81 бр., АС – Велико Търново – 8,75 бр. и АС – Пловдив с 8,68 бр. граждански дела за разглеждане. При наказателните дела с най-голям брой за разглеждане месечно на един съдия е АС – Велико Търново – с 6,42 бр., АС – Пловдив – 5,49 бр., АС – София – 5,41 бр., АС – Варна с 4,78 бр. и АС – Бургас с 4,24 броя. Най- ниско натоварени са АпСПНС с 2,94 бр. и ВоАпС с 1,19 броя месечно на един съдия.

В заключение, статистическите данни за натовареността на съдиите в апелативните съдилища за 2021 г. по показател „Брой дела за разглеждане“ потвърждават констатираните от предходните отчетни периода изводи, а именно: относително равномерна натовареност на съдиите в АС – Варна, АС – Бургас, АС – Пловдив и АС – Велико Търново - около 7 дела месечно на един съдия; изключително висока натовареност на съдиите в ГО и ТО на АС –София, които разглеждат 13,13 бр. дела или около 1,6 пъти повече от колегите им в останалите съдилища, които разглеждат по 8 дела месечно; изключително ниска натовареност на съдиите от Военно-апелативния съд - 1,19 бр. дела месечно на един съдия при средна за наказателните съдии - 4,53 броя.

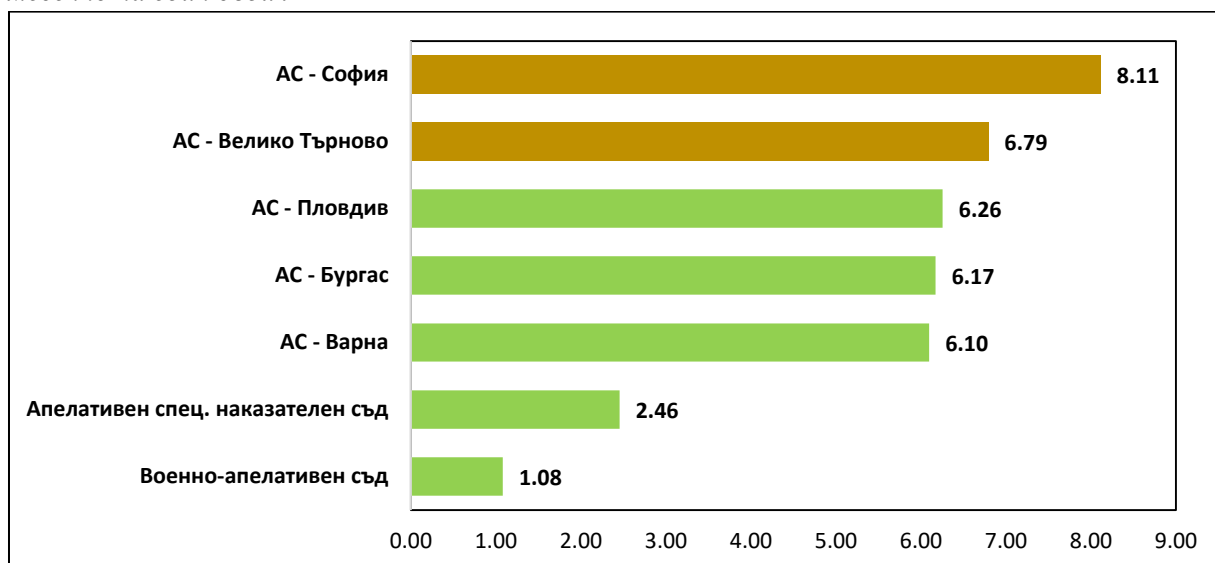
- **Натовареност по щат към свършени дела**

В апелативните съдилища броят на свършените дела за 2021 г. е 13 766 бр., от които 11 451 бр. са приключени в срок до 3 месеца и 856 бр. са прекратени дела. Средната натовареност по щат на един съдия месечно към броя свършени дела за 2021 година е 6,52 бр., при 6,22 бр. за 2020 г. и 7,04 бр. за 2019 година.

По съдилища данните са следните:

- АС София - общо свършените дела са 6 816 бр. (84 % в 3 м. срок);
- АС Варна - общо свършените дела са 1 756бр. (78 % в 3 м. срок);
- АС Бургас - общо свършените дела са 1 111 бр. (91 % в 3 м. срок);
- АС Пловдив - общо свършените дела са 2 177 бр. (80 % в 3 м. срок);
- АС В.Търново - общо свършените дела са 1 386 бр. (81 % в 3 м. срок);
- ВАпС - общо свършените дела са 78 бр. (100% в 3 м. срок) и
- АпСПНС - общо свършените дела са 442 бр. (90 % в 3м. срок).

Графика: *Натовареност по щат в апелативните съдилища спрямо броя свършени дела месечно на един съдия*

Над средната натовареност – 6,52 бр. по брой свършени дела са Апелативен съд – София с 8,11 бр. и Апелативен съд – Велико Търново с 6,79 бр. Всички останали съдилища са с натовареност под средната. Най-ниско натоварен остава Военно-апелативният съд – с натовареност 1,08 броя дела.

Анализирайки натовареността на апелативните съдилища за 2021 г. се очертава следната тенденция: висока натовареност за АС – София, изключително ниска натовареност за съдиите от АпСпНС и ВАпС, останалите четири апелативни съда са с относително равномерна натовареност. Подобна е била тенденцията и през предходните две години.

- **Постановени решения в открити съдебни заседания**

По отношение на постановените решения (на гражданските и търговски състави) по чл. 235, ал. 5 от ГПК (по дела, по които е проведено открито съдебно заседание), общият им брой за всички апелативни съдилища е 4 142 бр. С най-много решения са гражданските съдии от АС – София - 2318 бр. или 4,20 бр. месечно на един съдия. В останалите апелативни съдилища данните са следните: АС – Варна - 571 бр. решения или 3,17 бр. месечно на един съдия; АС – Бургас - 205 бр. (1,90 бр. месечно на един съдия); АС – Пловдив - 612 бр. (2,83 бр. месечно на един съдия); АС – Велико Търново - 436 бр. (3,30 бр. месечно на един съдия).

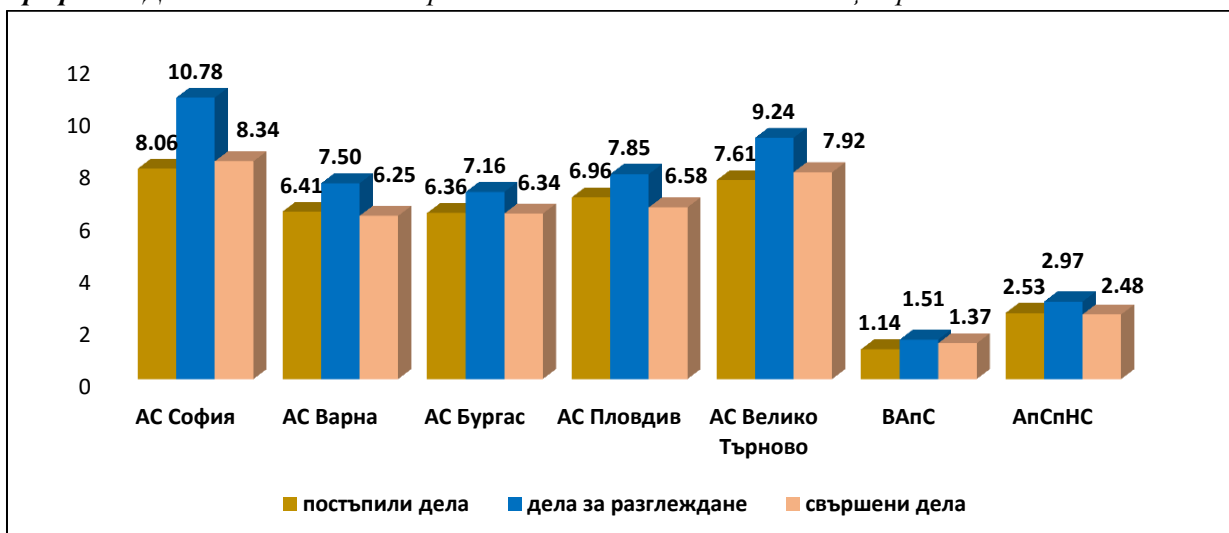
Качественият критерий, който характеризира натовареността на наказателните съдии е броят на постановените присъди и решения по въззивни наказателни дела от общ и частен характер. През 2021 г. един наказателен съдия в апелативен съд е постановил средномесечно 0,11 бр. решения и присъди. По този показател всички апелативни съдилища са с равномерна натовареност. Данните по съдилища са: АС – София - 29 бр. решения или месечно на един съдия – 0,10 бр.; АС – Варна - 14 бр. (0,13 бр. месечно на един съдия); АС – Бургас - 8 бр. (0,11 бр. месечно на един съдия); АС – Пловдив – 8 бр. (0,06 бр. месечно на един съдия); АС – В.Търново - 9 бр. (0,13 бр. месечно на един съдия); АпСпНС - 18 бр. (0,10 бр. месечно на един съдия) и ВАпС - 14 бр. (0,19 бр. месечно на един съдия).

❖ Действителна натовареност на Апелативните съдилища

С оглед заетия щат през 2021 г., както и командированите съдии от и в апелативните съдилища - средната действителна натовареност на съдиите в апелативните съдилища е следната:

- *постъпили дела – 6,78 бр.;*
- *дела за разглеждане – 8,44 бр.;*
- *свършените дела – 6,83 бр.*

Графика: Действителна натовареност на апелативните съдилища през 2021 година

През 2021г. с най-висока действителна натовареност по дела за разглеждане са АС – София – 10,78 бр. и АС – Велико Търново с 9,24 броя

дела. Останалите три съдилища в градовете – Варна, Бургас и Пловдив са с относително равномерна натовареност.

В заключение, от представените статистически данни за дейността на апелативните съдилища и констатациите за натовареността на съдиите за 2021 г., могат да бъдат направени следните изводи: постъпилите дела в системата на апелативните съдилища през 2021 г. са се увеличили с 5% спрямо 2020 г. и са намалели с 9 % спрямо 2019 г. С изключение на Софийския апелативен съд, който е най-високо натоварен апелативен съд, останалите четири съда в градовете – Варна, Бургас, Пловдив и Велико Търново са с относително равномерна обща натовареност – със 7 дела месечно на един съдия. Традиционно в Софийския апелативен съд се разглеждат повече от половината дела подсъдни на апелативните съдилища – 52 %, като щатната численост на съдиите не е променяна за този период и тя е 70 щатни бройки, което представлява 1/3 от общия брой съдии в апелативните съдилища. Това предопределя и високата обща натовареност на съда. Особено драстична е разликата в натовареността между гражданските и търговските съдии в АС - София и тази на колегите им в другите апелативни съдилища – 1,6 пъти; За поредна година натовареността на съдиите от Военно-апелативния съд е изключително ниска – 0,90 бр. постъпили дела при средна за наказателен съдия от апелативен съд – 3,97 броя.

II. ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА

Окръжният съд (ОС) разглежда първоинстанционни граждански и наказателни дела, определени му от закона. Като втора (въззивна) инстанция, окръжният съд разглежда гражданските и наказателни дела, решени от районните съдилища от района. Като първа инстанция, окръжният съд разглежда само някои наказателни дела, които могат да бъдат характеризирани като дела с по-голяма значимост. Както и при районния съд съдебният състав, които разглеждат дадено дело в окръжния съд, зависи от вида на делото, както следва:

- Второинстанционни дела (наказателни, граждански, търговски);
- Първоинстанционни граждански дела;
- Първоинстанционни търговски дела;
- Първоинстанционни наказателни дела за престъпления, за които се предвижда наказание повече от 5 г. лишаване от свобода или друго по-тежко наказание;

- Първоинстанционни наказателни дела за престъпления, за които се предвижда наказание не по-малко от 15 г. лишаване от свобода.

❖ Структура на видовете дела

Общият брой на постъпилите дела в окръжните съдилища през 2021 г. е 78 071 броя дела, което с 4 % по – малко спрямо предходната 2020 г. и с 10 % по – малко от постъпленията на дела през 2019 г. Броят на делата за разглеждане е 107 463 бр., с 1 % повече в сравнение с 2020 г. и с 3 % повече от делата през 2019 г. Свършените дела през годината са 77 177 бр., като 73 % от тях са решени в срок до 3 месеца. Със съдебен акт по същество са приключени 64 858 бр., прекратените дела са 12 319 бр. Останали нерешени в края на годината са 30 286 бр. или 28 % от делата за разглеждане.

И през 2021 година се запазва тенденцията голяма част от делата в окръжните съдилища да се разглеждат от Софийски градски съд (СГС) - 37 % или 40 025 бр. След СГС с най-много дела за разглеждане са ОС – Пловдив – 8 801 бр., ОС - Варна с 6 997 бр. и ОС – Бургас с 5 496 броя.

Разпределени по видове, делата в окръжните съдилища за 2021 г. са: 76 287 бр. (71 %) граждански и търговски дела и 31 176 бр. (29 %) наказателни дела.

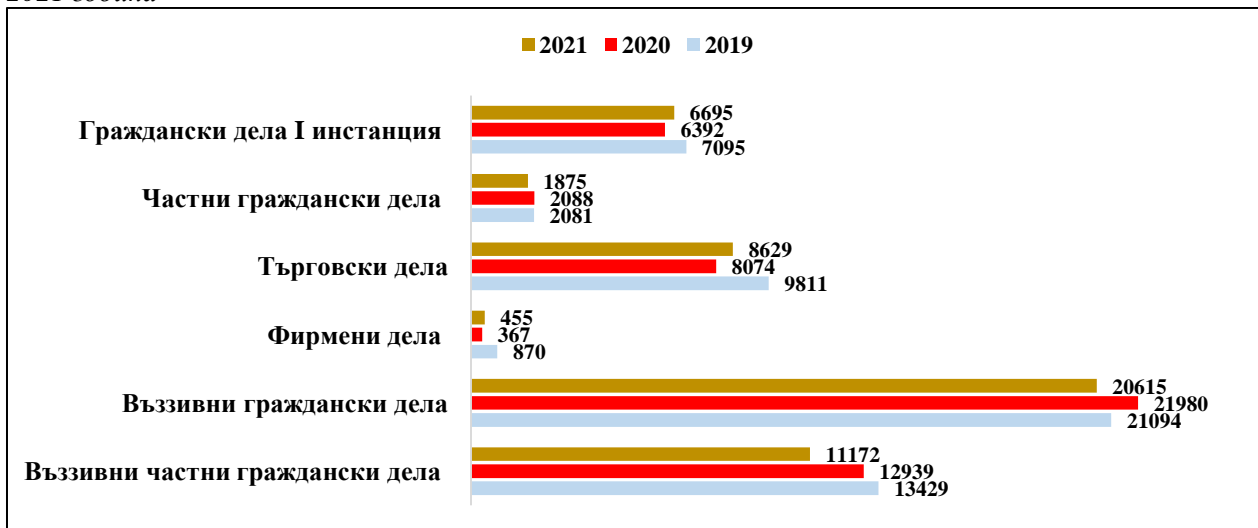
През 2021 г. в окръжните съдилища са постъпили 49 629 бр. граждански и търговски дела, през 2020 г. – 51 970 бр., през 2019 г. – 54 508 бр. Общият брой на гражданските и търговските дела за разглеждане, включващ висящите дела от предходен период - 26 658 бр. и новопостъпилите е 76 287 броя. Броят им се е увеличил с 5% спрямо 2020 г., а спрямо 2019 г. те са намалели с 2%. Свършени са 49 027 бр. дела, като 63% от тях са решени в 3-месечен срок. Със съдебен акт по същество са приключени 40 011 бр. дела (82%) и 9 016 бр. са прекратени. Нерешени в края на годината са 36% от делата или 27 260 броя. Обжалвани и протестиранни дела са 10 669 бр. или 14 %.

Разпределени по видове, постъпилите граждански и търговски дела в окръжните съдилища за 2021 г. са:

- „Граждански дела I инстанция“ – 6 695 бр. (12%);
- „Частни граждански дела“ – 1 875 бр. (4%);
- „Търговски дела“ – 8 629 бр. (17%);
- „Фирмени дела“ - 455 бр. (1%);

- „Въззивни граждански дела“ – 20 615 бр. (42%) и
- „Въззивни частни граждански дела“ – 11 172бр. (25%).

Графика: Сравнителен анализ на постъпилите граждански дела по видове за периода 2019 – 2021 година

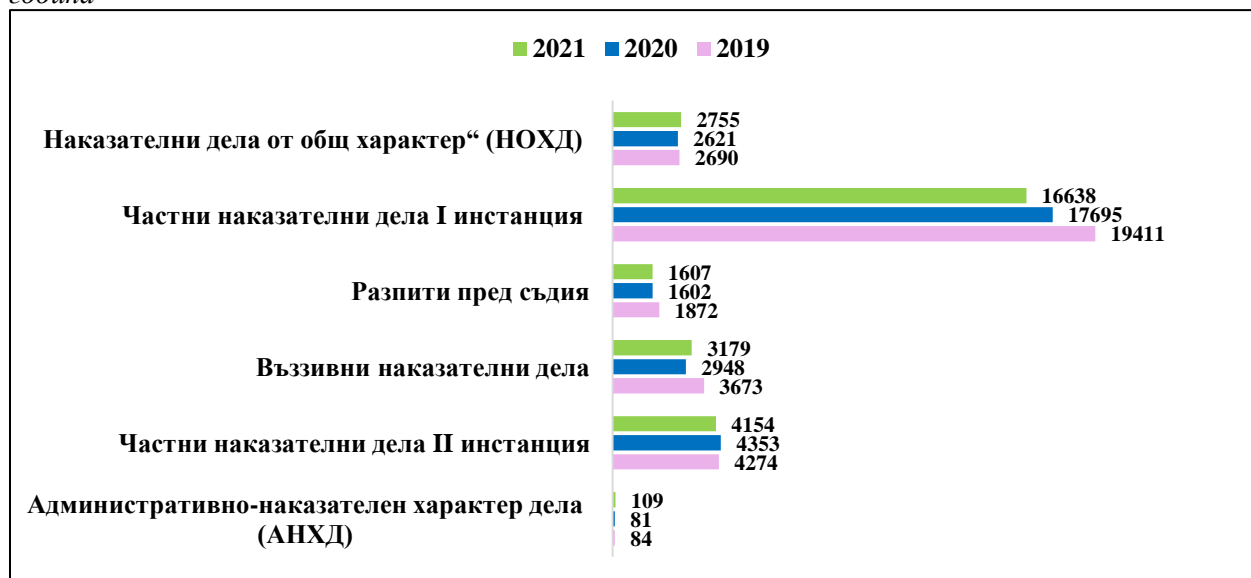
Анализът за тригодишен период показва, че намаление в постъпленията на дела през 2021 г. спрямо 2020 г. се наблюдава при частните граждански дела, въззивните граждански дела и въззивните частни граждански дела. Гражданските дела I инстанция са се увеличили с 4 % спрямо 2020 г. и са намалели с 6 % спрямо 2019 година. Увеличение има и в търговските дела с 555 бр. или с 6 % спрямо 2020 г.

Разпределени по видове, постъпилите граждански и търговски дела в окръжните съдилища през 2021 г., са както следва: Граждански дела I инстанция - 6 695 бр. (12 %), Частни граждански дела I инстанция без ЖБ - 1 875 бр. (4 %), Жалби за бавност (ЖБ) - 188 бр., Въззивни граждански дела - 20 615 бр. (42 %), Частни граждански дела II инстанция - 11 172 бр. (23 %), Търговски дела – 8 629 бр. (17 %) и Фирмени дела - 455 бр. (1 %). През 2021 г. е налице намаление с 5 % на постъпилите граждански и търговски дела спрямо 2020 г., когато броят им е бил 51 970. Спрямо 2019 г. се отчита намаление с 9 %. Съществени за анализа на натовареността на съдиите в окръжните съдилища са данните за броя и вида на първоинстанционните граждански, търговски и фирмени дела и въззивните граждански дела, които се отличават с по-висока правна и фактическа сложност. През отчетната 2021 г. броят им е 61 272 бр. или 80 % от общо гражданските дела в окръжните съдилища.

По отношение на наказателните дела, през 2021 г. в окръжните съдилища са постъпили 28 442 бр. дела - с 3 % по – малко от 2020 г. и с 11 % по -малко от постъпления спрямо 2019 година. Разпределени по видове, постъпилите наказателни дела в окръжните съдилища за 2021 г. са:

- „Наказателни дела от общ характер“ (НОХД) – 2 755 бр. (10 %);
- „Частни наказателни дела I инстанция“ – 16 638 бр. (58 %);
- „Разпити пред съдия“ – 1 607 бр. (6 %);
- „Въззивни наказателни дела“ – 3 179 бр. (11 %);
- „Частни наказателни дела II инстанция“ – 4 154 бр. (15%);
- „Административно-наказателен характер дела (АНХД) - 109 броя.

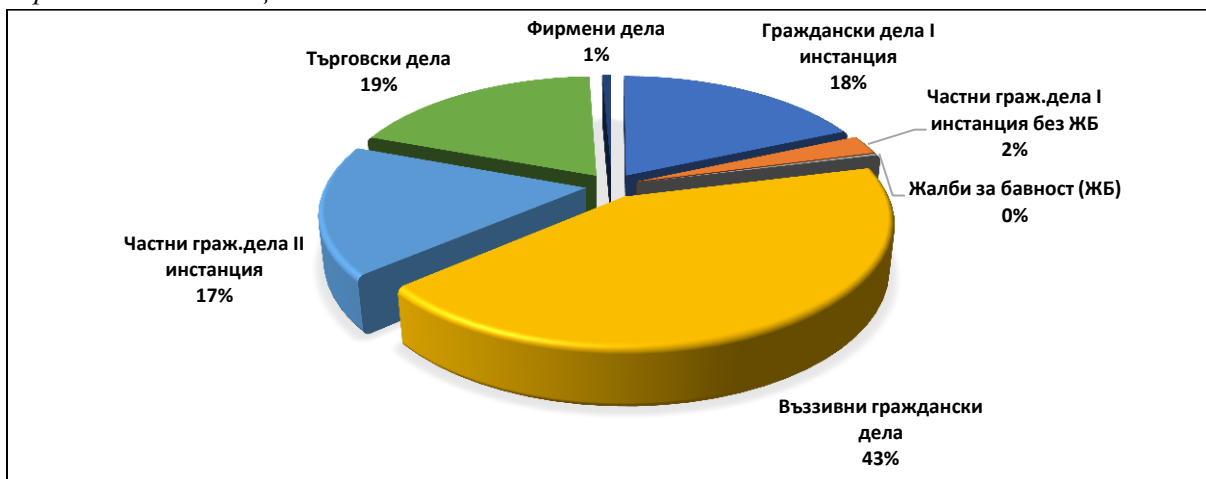
Графика: Сравнителен анализ на постъпилите наказателни по видове за периода 2019 – 2021 година

От графиката е видно, че е налице намаление в броя на частните наказателни дела I инстанция и частните наказателни дела II инстанция с 6 % спрямо 2020 г. Увеличение се отчита при наказателните дела от общ характер (НОХД) с 5 %, както и при въззивните наказателни дела със 7 % в сравнение с 2020 г. Незначително увеличение има при разпитите пред съдия и административно – наказателен характер дела.

През 2021 г. броят на делата за разглеждане в окръжните съдилища е 107 463 бр., от които 76 287 граждански и търговски дела и 31 176 наказателни дела. Най - голям дял от гражданските и търговските дела заемат въззивните граждански дела – 43 %. Следват търговските дела с 19 %, първоинстанционните граждански дела с 18 % и частните граждански дела II инстанция – 17 %. С най – малък дял са фирмените дела – 1 % и жалбите за бавност – 194 броя.

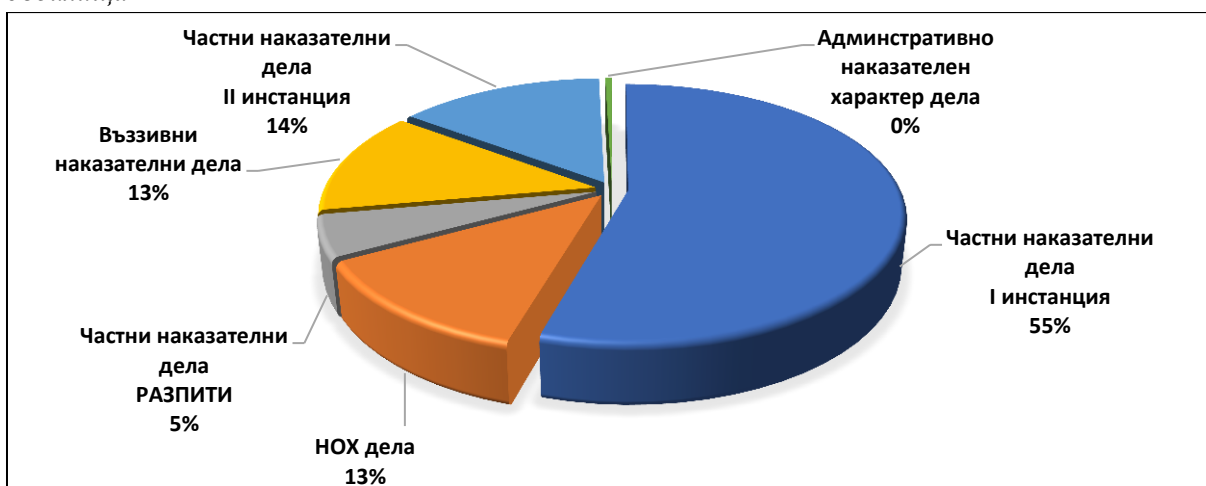
Графика: Дялово разпределение на видовете граждански и търговски дела за разглеждане в окръжните съдилища

По отношение на наказателните дела, данните за 2021 г. са следните: Образувани са 28 442 бр. дела. Всякото от предходен период дела са били 2 734 броя. Общият брой дела за разглеждане в окръжните съдилища е 31 176 броя. Приключени през годината са 28 150 бр., като 91 % от тях са решени в срок от 3 месеца. Със съдебен акт по същество са решени 24 847 бр. (88 % от общо свършените дела) и 3 303 бр. са прекратени дела. Останалите неприключени в края на периода са 3 026 бр. дела.

Разпределени по видове наказателните дела, разглеждани в окръжните съдилища са: Частни наказателни дела I инстанция (ЧНД) – 16 996 (55 %), следват Частни наказателни дела II инстанция – 4 484 броя (14 %), наказателни общ характер дела (НОХД) и въззивни наказателни дела – с по 13 %, частни наказателни дела разпити – 1 610 броя (5 %). С най-малък брой са административно-наказателните дела (АНХД) - 139 броя.

Графика: Дялово разпределение на видовете наказателни дела за разглеждане в окръжните съдилища

Наказателните дела с фактическа и правна сложност представляват делата от общ характер (НОХД). През 2021 г. те заемат 13 % дял от наказателните дела в окръжните съдилища. Предадени на съд лица по тях са 3 212 бр., от които осъдени 2 567 бр., оправдани са 183 лица.

В структурата на наказателните дела от общ характер с най-голям брой са престъпленията по Глава XI „Общопасни престъпления” - 1 578 бр. От тях повече от половината дела за разглеждане са за производство, пренасяне и търговия на наркотични вещества - чл. 354а, ал. 1 и ал. 2 от НК – 1 064 бр., след тях са делата за причиняване смърт по непредпазливост в транспорта - чл. 343, ал. 1, б. „в“ от НК - 275 бр. и делата по чл. 343, ал. 3, б. „б“ и ал. 4 от НК - 171 бр. На второ място се нареждат престъпленията по Глава VI „Престъпления против стопанството” (584 бр.). С най-малък брой са делата, разгледани по Глава V „Престъпления против правата на гражданите“ - 6 бр. и по Глава XI „Престъпления против отбранителната способност на Републиката“ - 2 бр.

През 2021 г. приключените дела от окръжните съдилища са 77 177 бр. при 77 451 бр. за 2020 г. и 84 649 бр. за 2019 година. В 3-месечен срок са решени 73 % от делата или 56 444 броя. Със съдебен акт по същество са решени 64 858 бр. (84 % от общо свършените дела) и 12 319 бр. са прекратени дела (в т. ч. със споразумение). Останали неприключени в края на 2021 г. са 30 286 бр. дела.

В заключение, от анализа на структурата и динамиката на видовете дела, разглеждани в окръжните съдилища за 2021 г. могат да се направят следните изводи: за последните три години се наблюдава намаление в общия брой на постъпилите дела в окръжните съдилища. През 2021 г. спрямо предходната 2020 г. постъпленията са намалели с 4% и с 10 % спрямо 2019 г. Статистическите данни за постъпленията в окръжните съдилища през 2021 г. сочат, че отчетеното намаление касае всички видове граждански, търговски и наказателни дела, с изключение на гражданските дела I инстанция, търговските дела, наказателните общ характер дела и въззивните наказателни дела. При броя на първоинстанционните граждански дела през 2021 г. е налице увеличение с 5 % спрямо 2020 г. търговските дела, наказателните общ характер дела и въззивните наказателни дела са се увеличили с по 6 % в сравнение с предходната година.

❖ **Натовареност по щат на Окръжните съдилища**

Утвърдената щатна численост за съдии в окръжните съдилища към 31.12.2021 г. е 763 щатни бройки. През 2021 г. в окръжните съдилища са постъпили 78 071 бр. дела. Общият брой дела за разглеждане (висящи и постъпили) е 107 463 броя. Свършените дела през годината са 77 177 броя. Разпределени на 763 съдии, натовареността по щат, изразена в брой дела месечно на един съдия, е:

- бр. постъпили дела – 8,53 броя;
- бр. дела за разглеждане - 11,74 броя;
- бр. свършени дела – 8,43 броя.

№	СЪДИЛИЩА	Брой постъпили дела месечно на 1 съдия	Брой дела за разглеждане месечно на 1 съдия	Брой свършени дела месечно на 1 съдия
Окръжни съдилища		8.53	11.74	8.43
1	СГС	10.95	18.23	10.50
2	СНС	15.76	16.38	15.71
3	ОС - София	7.04	9.13	6.69
4	ОС - Благоевград	7.53	10.69	7.76
5	ОС - Бургас	7.86	10.18	7.59
6	ОС - Варна	6.68	8.57	6.98
7	ОС - Велико Търново	7.61	10.25	7.59
8	ОС - Видин	7.80	9.52	8.25
9	ОС - Враца	7.68	9.16	7.20
10	ОС - Габрово	6.26	7.26	6.11
11	ОС - Кюстендил	7.52	9.61	7.32
12	ОС - Кърджали	4.83	6.21	4.82
13	ОС - Ловеч	8.04	9.90	8.08
14	ОС - Монтана	6.03	7.07	5.56
15	ОС - Пазарджик	7.55	9.20	7.65
16	ОС - Перник	7.28	9.54	7.74
17	ОС - Плевен	6.94	8.24	6.99
18	ОС - Пловдив	9.39	11.83	9.43
19	ОС - Разград	6.43	7.54	6.58
20	ОС - Русе	8.05	9.69	8.31
21	ОС - Силистра	7.46	9.59	7.02
22	ОС - Сливен	6.01	7.04	6.14
23	ОС - Смолян	4.53	5.42	4.06
24	ОС - Стара Загора	9.43	11.77	9.55
25	ОС - Добрич	7.23	9.58	7.25
26	ОС - Търговище	4.96	5.71	4.91
27	ОС - Хасково	7.96	11.06	8.20
28	ОС - Шумен	7.78	9.47	7.78
29	ОС - Ямбол	5.59	8.21	5.47

- **Натовареност по щат към постъпили дела**

През 2021 г. средната натовареност по щат към постъпили дела за всички окръжни съдилища (вкл. СГС и СНС) е 8,53 бр. дела месечно на един съдия. Най-натоварени по брой постъпили дела са: СНС – 15,76 бр., Софийски градски съд – 10,95 бр., ОС – Стара Загора – 9,43 бр., ОС – Пловдив – 9,39 бр., ОС – Русе - 8,05 бр. и ОС – Ловеч - 8,04 бр. С най-ниска натовареност са ОС – Търговище – 4,96 бр., ОС – Кърджали - 4,83 бр. и ОС – Смолян - 3,53 бр. Изследвайки натовареността на съдиите в окръжните съдилища, от значение се явява фактът, че в тях има обособени отделения по специализация – гражданско и наказателно, т.е при определяне на натовареността на съда следва да се съобразяват и данните в натовареността по отделения.

Изчислена, средната натовареност в окръжните съдилища по постъпили дела по отделения (без СГС и СНС) за 2021 г. е следната: за гражданските и търговски съдии е 7,22 бр. дела месечно на един съдия и 7,62 бр. дела месечно за наказателните съдии.

В най-високо натоварения Софийски градски съд натовареността на гражданските и търговски съдии е 11,06 бр. дела или 1,5 пъти повече от средното за нивото, а на наказателните съдии – 9,70 бр.

Изразена таблично, натовареността по съдилища и по отделения може да бъде представена по следния начин:

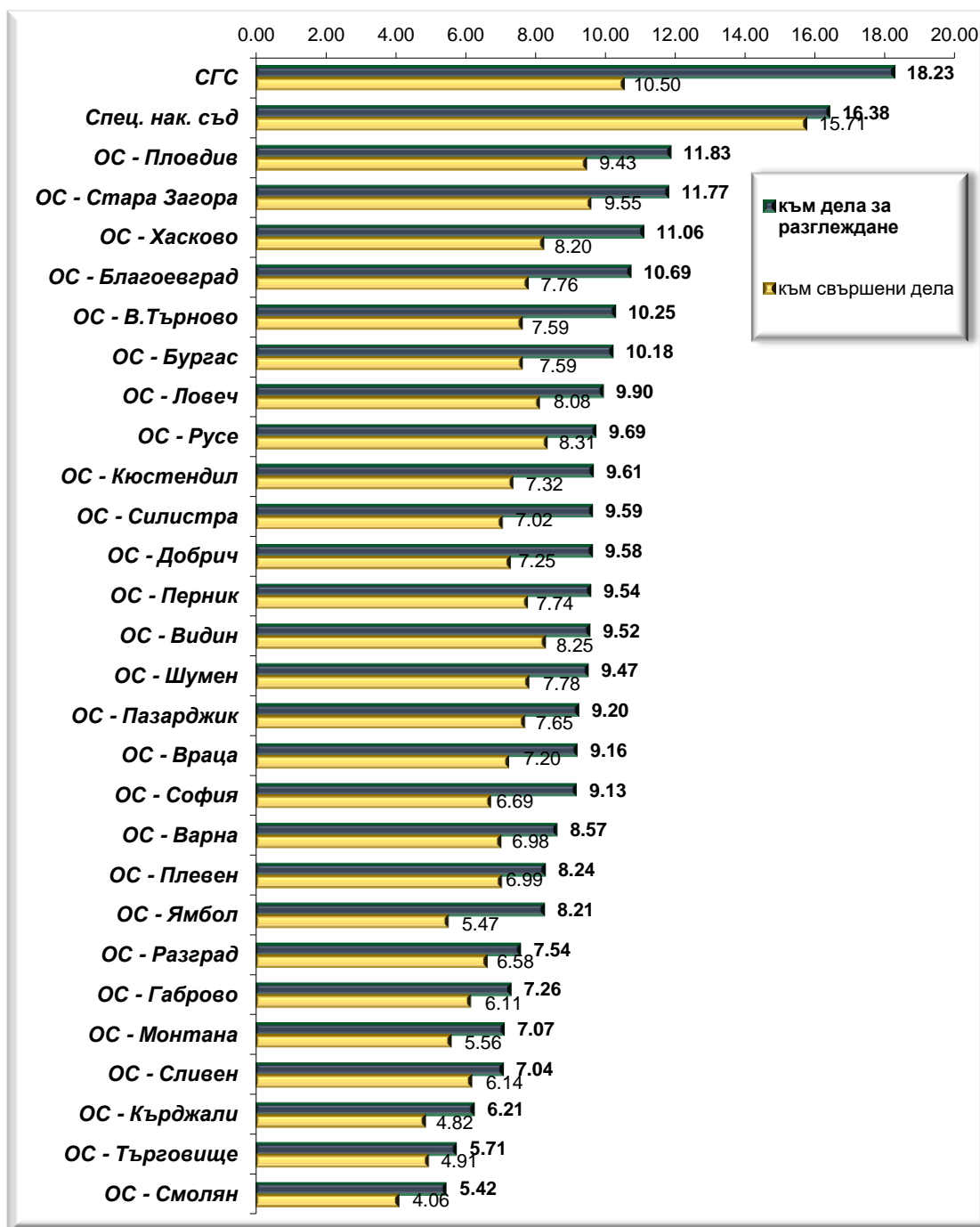
Съд	Брой съдии по щат ОБЩО	Натовареност по щат ОБЩО	Брой граждански съдии по щат	Натовареност по щат на гражданските съдии	Брой наказателни съдии по щат	Натовареност по щат на наказателните съдии
		Към всичко постъпили дела		Към всичко постъпили граждански дела		Към всичко постъпили наказателни дела
Окръжни съдилища	555	7.37	352	7.22	203	7.62
ОС - София	22	7.04	14	6.90	8	6.95
ОС - Благоевград	26	7.53	13	8.78	13	6.19
ОС - Бургас	45	7.86	32	7.42	13	8.79
ОС - Варна	68	6.68	49	6.82	19	6.18
ОС - Велико Търново	19	7.61	12	7.84	7	7.14
ОС - Видин	10	7.80	5	8.63	5	6.97
ОС - Враца	16	7.68	9	7.12	7	8.25
ОС - Габрово	12	6.26	8	6.14	4	6.42
ОС - Кюстендил	14	7.52	9	5.50	5	11.07
ОС - Кърджали	10	4.83	6.5	4.14	3.5	6.10

ОС - Ловеч	13	8.04	8	7.31	5	9.22
ОС - Монтана	12	6.03	7	6.32	5	5.55
ОС - Пазарджик	20	7.55	13	6.79	7	8.83
ОС - Перник	14	7.28	9.5	7.30	4.5	7.15
ОС - Плевен	26	6.94	13	7.69	13	6.18
ОС - Пловдив	62	9.39	42	8.59	20	10.94
ОС - Разград	10	6.43	6	5.65	4	7.54
ОС - Русе	22	8.05	14	7.02	8	9.66
ОС - Силистра	10	7.46	7	7.95	3	6.19
ОС - Сливен	16	6.01	10	5.48	6	6.85
ОС - Смолян	13	4.53	9	5.13	4	3.13
ОС - Стара Загора	23	9.43	14	8.98	9	10.01
ОС - Добрич	18	7.23	12	7.41	6	6.78
ОС - Търговище	12	4.96	7	4.93	5	4.98
ОС - Хасково	18	7.96	10	8.06	8	7.78
ОС - Шумен	13	7.78	7	8.20	6	7.28
ОС - Ямбол	11	5.59	6	5.94	5	5.03

- **Натовареност по щат към дела за разглеждане**

През 2021 г. общият брой на делата за разглеждане е 107 463 бр., от които 76 287 бр. граждански и търговски дела и 31 176 бр. наказателни дела. Средната натовареност по щат към дела за разглеждане за всички окръжни съдилища е 11,74 бр. дела месечно на един съдия.

Графика: Натовареност по щат към дела за разглеждане за 2021 година

Изчислена средната натовареност в окръжните съдилища по отделения е следната: за гражданските и търговски съдии е 12,95 бр. и 9,55 бр. за наказателните съдии.

Изразена таблично, натовареността по съдилища и по отделения може да бъде представена по следния начин:

Съдилища	Брой съди и по щат-общо	Натовареност по щат - ОБЩО		Брой граждански и съдии по щат	Натовареност по щат на гражданските съдии		Брой наказателни съдии по щат	Натовареност по щат на наказателните съдии	
		Към всичко дела за разглеждане	Към всичко свършени дела		Към всичко дела за разглеждане	Към всичко свършени дела		Към всичко дела за разглеждане	Към всичко свършени дела
СГС	183	18.23	10.50	139	20.43	10.88	44	11.28	9.27
Спец. нак. съд	25	16.38	15.71				25	16.38	15.71
ОС - София	22	9.13	6.69	14	9.67	6.69	8	8.19	6.69
ОС - Благоевград	26	10.69	7.76	13	14.15	9.22	13	7.23	6.29
ОС - Бургас	45	10.18	7.59	32	10.36	7.16	13	9.74	8.66
ОС - Варна	68	8.57	6.98	49	9.31	7.30	19	6.67	6.15
ОС - В.Търново	19	10.25	7.59	12	11.69	7.98	7	7.76	6.92
ОС - Видин	10	9.52	8.25	5	11.47	9.23	5	7.57	7.27
ОС - Враца	16	9.16	7.20	9	9.65	6.41	7	8.52	8.23
ОС - Габрово	12	7.26	6.11	8	7.45	6.08	4	6.90	6.17
ОС - Кюстендил	14	9.61	7.32	9	8.13	5.38	5	12.28	10.82
ОС - Кърджали	10	6.21	4.82	6.5	6.10	4.23	3.5	6.40	5.90
ОС - Ловеч	13	9.90	8.08	8	9.93	7.48	5	9.85	9.05
ОС - Монтана	12	7.07	5.56	7	7.69	5.71	5	6.20	5.33
ОС - Пазарджик	20	9.20	7.65	13	8.93	6.89	7	9.69	9.07
ОС - Перник	14	9.54	7.74	9.5	10.29	7.94	4.5	7.94	7.31
ОС - Плевен	26	8.24	6.99	13	9.65	7.77	13	6.83	6.21
ОС - Пловдив	62	11.83	9.43	42	11.85	8.70	20	11.79	10.95
ОС - Разград	10	7.54	6.58	6	7.10	5.86	4	8.21	7.67
ОС - Русе	22	9.69	8.31	14	9.23	7.51	8	10.50	9.70
ОС - Силистра	10	9.59	7.02	7	10.67	7.13	3	7.08	6.75
ОС - Сливен	16	7.04	6.14	10	6.73	5.68	6	7.56	6.90
ОС - Смолян	13	5.42	4.06	9	6.34	4.58	4	3.33	2.90
ОС - Стара Загора	23	11.77	9.55	14	12.37	9.30	9	10.84	9.94
ОС - Добрич	18	9.58	7.25	12	10.76	7.47	6	7.22	6.81
ОС - Търговище	12	5.71	4.91	7	5.98	4.83	5	5.33	5.02
ОС - Хасково	18	11.06	8.20	10	12.90	8.32	8	8.75	8.05
ОС - Шумен	13	9.47	7.78	7	11.11	8.13	6	7.56	7.36
ОС - Ямбол	11	8.21	5.47	6	10.36	5.86	5	5.63	5.00

През 2021 г. с най-висока натовареност са съдиите в Софийски градски съд. Запазва се тенденцията над една трета или 43% от делата в окръжните съдилища да се разглеждат в СГС. Делата за разглеждане в съда са 40 025 бр., разпределени по видове, както следва: граждански и търговски дела – 34 069 бр. (85%) и наказателни дела – 5 956 бр. (15%). Общият брой на делата за разглеждане се е увеличил със 7 % спрямо 2020

г. Щатната численост на съда към 31.12.2021г. е 183 бр. от които 139 щ. бр. граждански и търговски съдии и 44 щ. бр. за наказателни съдии. Гражданските и търговски съдии в СГС са с натовареност 20,43 бр. дела месечно на един съдия, наказателните съдии с 11,28 броя.

През 2021 г. Специализираният наказателен съд (СНС) е с натовареност по щат – 16,38 бр. дела за разглеждане месечно на един съдия. За отбелязване е фактът, че в съда се разглеждат само първоинстанционни наказателни общ характер дела (НОХД) и частни наказателни дела (ЧНД). Щатната численост на съда за 2021 г. е 25 щ. бр. Делата за разглеждане в СНС през 2021 г. са 4 914 бр., от които 372 бр. (9%) - НОХД и 4 203 бр. (91%) – ЧНД, т.е. натовареността на съдиите е формирана основно от разглеждането на ЧНД.

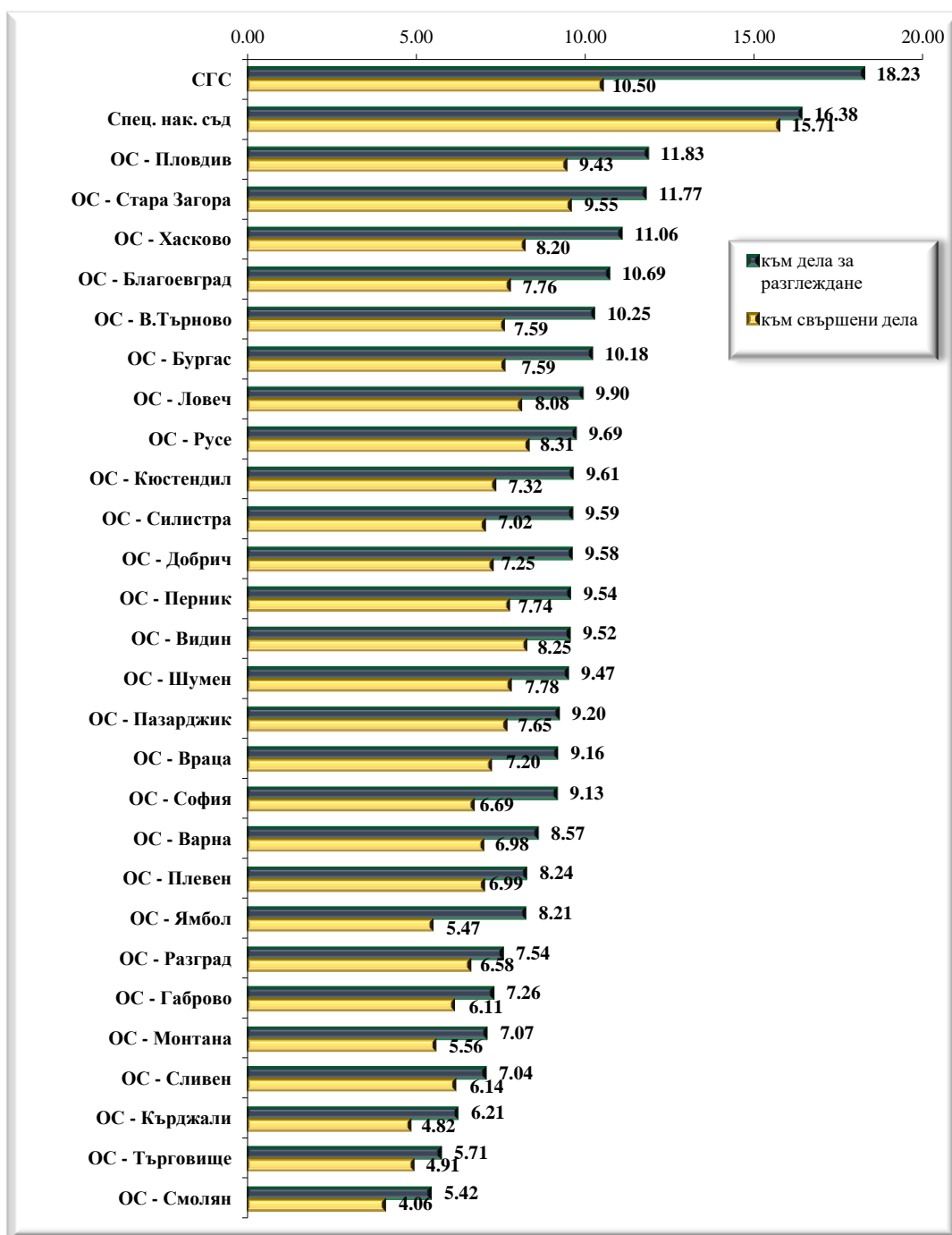
През отчетната 2021 г. броят на делата за разглеждане в ОС – Пловдив са 8 801 бр., от които 68% са граждански дела и 32% наказателни дела. Щатната численост на съдиите е 62 щатни длъжности, 42 бр. от които са граждански и търговски съдии и 20 бр. наказателни. Общата натовареност на съда е 11,83 дела месечно на един съдия. Натовареността на гражданските и търговски съдии е 11,85 бр., формирана от 39% първоинстанционни граждански дела и 61% въззивни граждански дела. За 2021 г. натовареността на наказателните съдии е 11,79 бр. при средна за нивото 9,55 бр. Разпределени по видове дела, съдиите са разгледали следните наказателни дела: 13% - НОХД, 54% - ЧНД, 13% - ВНД и 17% - ВЧНД.

В ОС – Стара Загора броят на делата за разглеждане през 2021 г. са 3 249 бр., от тях 2 078 бр. или 64% са граждански и търговски дела и 1 171 бр. (36%) наказателни дела. Щатната численост на съдиите е 23 щатни бройки, от които 14 щ.бр. са граждански и търговски съдии и 9 щ. бр. са наказателни съдии. Общата натовареност на съда е 11,77 бр. Натовареността на гражданските и търговски съдии е 12,37 бр. при средна 12,95 бр., като 46% от разглежданите дела са първоинстанционни (искови и частни) производства и 54% са въззивни граждански дела. Натовареността на наказателните съдии е 10,84 бр. при средна за нивото 9,55 бр. Дяловото разпределение на наказателните дела, разгледани в ОС – Стара Загора през 2021 г. е: НОХД - 12%, ЧНД - 53%, въззивни наказателни дела, вкл. частните - 14% и НАХД – 5 броя.

- **Натовареност по щат към свършени дела**

Средната натовареност по щат спрямо броя свършени дела за 2021 г. е 8,43 бр. дела месечно на един съдия. С най-голям брой свършени дела в окръжните съдилища през 2021 г. са СНС с 15,71 бр., СГС с 10,50 бр., следвани от ОС – Стара Загора с 9,55 бр. и ОС – Пловдив с 9,43 броя.

Графика: Натовареност по щат към свършени дела в окръжните съдилища през 2021 година

• **Постановени решения в открити съдебни заседания:**

Обобщената информация относно броя на постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, за 2021 г. в окръжните съдилища е следната:

Броят на решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК, е 23 038 бр. или средномесечно един съдия е постановил - 3,91 бр. решения. С най-голям брой постановени решения са съдиите от ОС – Ямбол – 5,82 бр., следвани от ОС – Видин с 5,15 бр., ОС – Стара Загора с 4,76 бр. и СГС с 4,55 броя. Най-малко решения са постановили съдиите в ОС – Смолян - 2,51 бр., ОС – Кърджали - 2,63 бр. и ОС Търговище - 2,64 броя.

По отношение на постановените присъди, броят им за 2021 г. е 1 287 бр. или 0,43 бр. присъди месечно на един съдия. С най-голям брой е ОС - Хасково с 1,33 броя. След него се нареждат ОС – Разград с 0,73 бр., ОС – Силистра и ОС – Велико Търново с равен брой постановени присъди месечно на един съдия - 0,61 броя. Най-ниско натоварени са ОС – Търговище с 0,13 бр. и ОС – Смолян с 0,19 броя.

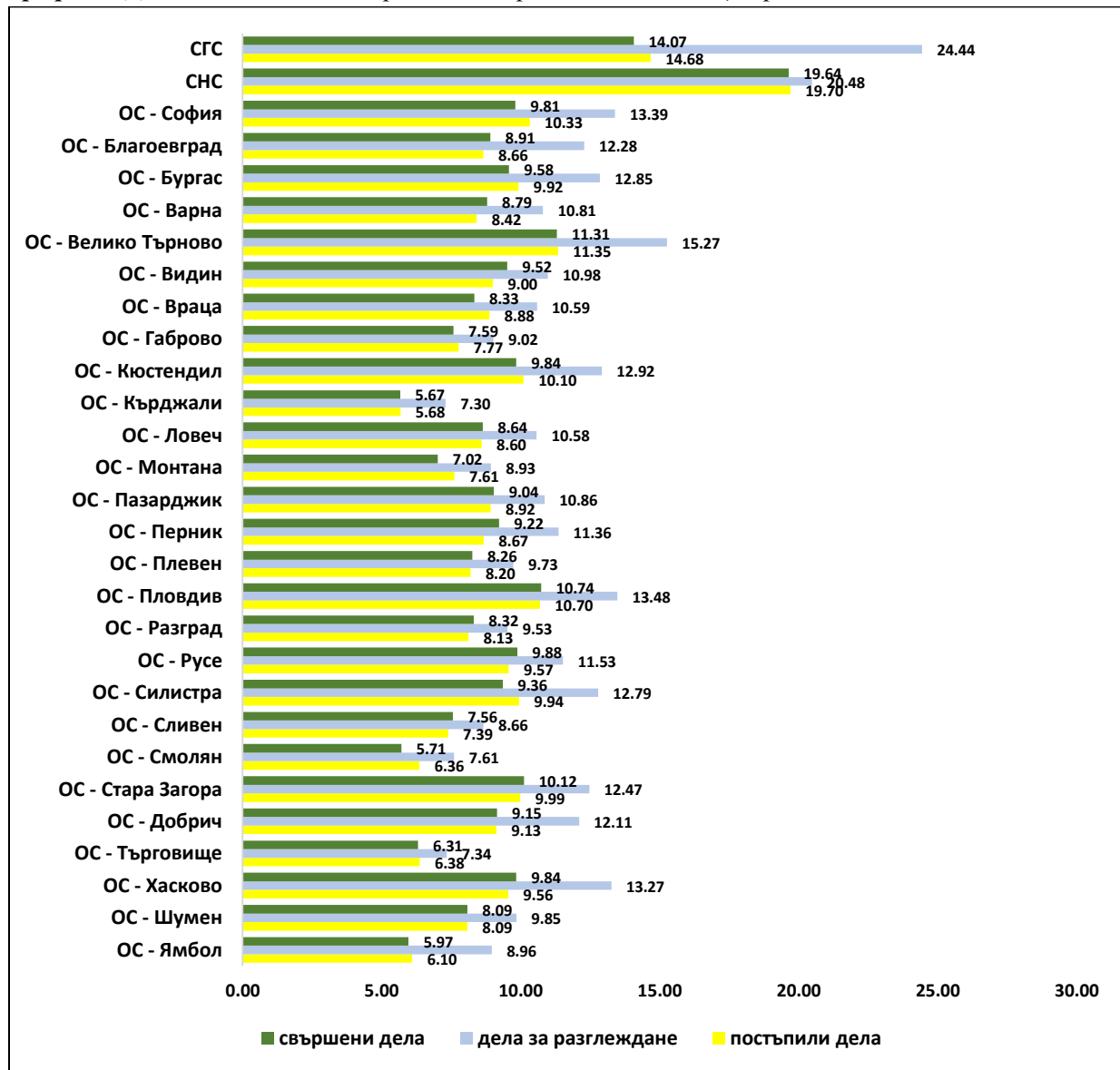
❖ **Действителна натовареност на Окръжните съдилища**

За отчетната 2021 г. средната действителна натовареност на съдиите в окръжните съдилища е следната:

- ***брой постъпили дела – 10,61 бр.;***
- ***брой дела за разглеждане – 14,60 бр.;***
- ***брой свършени дела – 10,49 бр.***

Таблично информацията за действителната натовареност на окръжните съдилища може да бъде обобщена по следния начин:

Графика: Действителна натовареност в окръжните съдилища през 2021 година

В заключение, характерното за натовареността в окръжните съдилища е следното: за разлика от съдилища в големите областни центрове, чиято натовареност е висока - над 10 дела месечно на един съдия, то при останалите окръжни съдилища се наблюдава относително по-равномерна натовареност и тя е между 6 и 9 дела. От статистическите данни за натовареността на окръжните съдилища през последните години се наблюдава тенденция за ниска натовареност на съдиите в едни и същи окръжни съдилища. Изключение прави Софийски градски съд, който е с много висока натовареност, спрямо останалите окръжни съдилища. От

общо 29 съдилища, 21 броя или 76% от окръжните съдилища са със средна натовареност – между 7 и 10 дела месечно на един съдия. През 2021 г. три от съдилищата – Софийски градски съд, Специализираният наказателен съд и ОС – Пловдив са с висока натовареност. Запазва се тенденцията за ниска натовареност в едни и същи окръжни съдилища – ОС – Търговище и ОС – Смолян.

III. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА

Районният съд (РС) е основният първоинстанционен съд в правосъдната система на България. На него са подсъдни всички първоинстанционни граждански и наказателни дела, освен подсъдните на окръжен съд. Районният съд разглежда също така жалби против наказателни постановления, издадени от административни органи. Така например: административните наказания, наложени от органи на МВР и данъчната администрация.

❖ Структура на видовете дела

През 2021 г. в районните съдилища са постъпили общо 411 872 дела, от които 301 993 бр. (73%) граждански дела и 109 879 бр. (27%) наказателни дела. С останалите несвършени от предходната година (91 397 бр.) общо делата за разглеждане в районните съдилища са 503 269 бр., от тях 416 296 бр. или 83% са свършените през годината. Със съдебен акт по същество са приключени 341 454 бр. (82 %), а прекратените производства са 74 842 бр. (18%). Несвършените дела в края на периода са 86 973 бр.

През 2021 г. се наблюдава увеличение на постъпленията на делата спрямо 2020 г. с 10 %, като постъпилите дела през предходната година са били 373 513 бр. Увеличение в постъпленията на делата има както при гражданските, така и при наказателните дела.

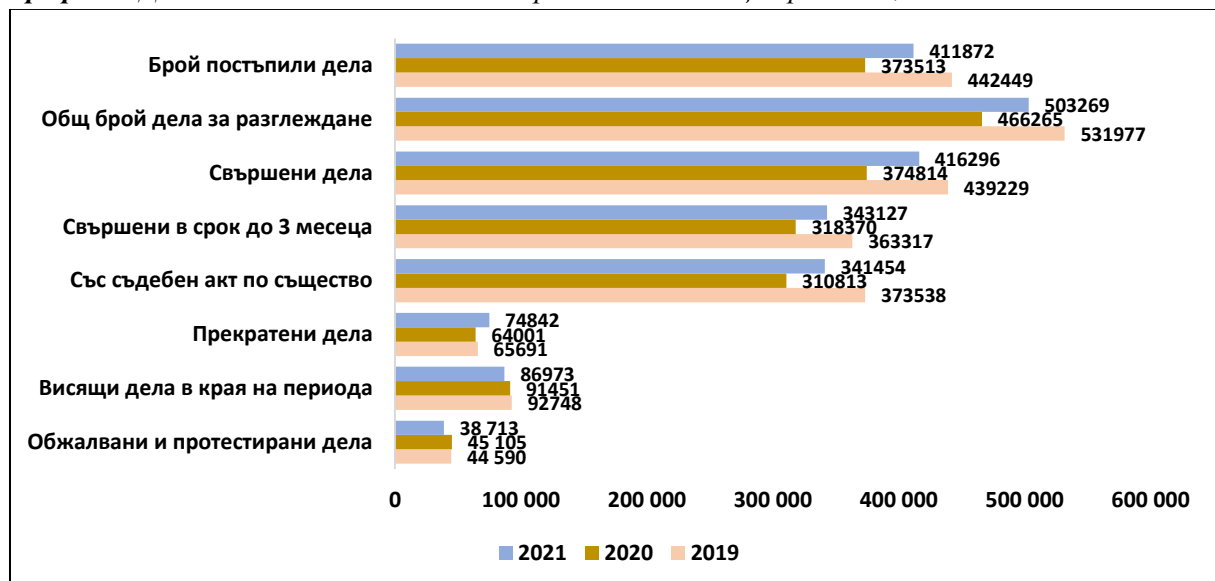
При гражданските дела се отчита увеличение – те са 301 993 бр. през 2021 г. а през 2020 г. броят им е бил 265 717 бр., или увеличението е общо с 12 %. Наказателните дела от 107 796 бр. през 2020 г., са се увеличили на 109 879 бр. през 2021 година. Спрямо 2019 г., когато общият брой постъпили дела са били 442 449 бр., се отчита намаление със 7 %. През 2019 г. наказателните дела са били 119 833 бр., през 2020 г. са намалели на 107 796 бр., или с 11 %, а през 2021 г. постъпленията са 109 879 бр., или

техният брой се е увеличил спрямо предходната година с 2%. Поради увеличението в постъпленията на делата през 2021 г., са нараснали и общо делата за разглеждане спрямо предходната година със 7%. През 2020 г. делата за разглеждане са били общо 466 265 бр., докато през 2019 г. техният брой е 531 977. Общият брой на делата за разглеждане през 2021 г. е 503 269 бр., от които граждански дела - 371 685 бр., и наказателни -131 584 бр.

Процентът на свършените дела спрямо общия брой за разглеждане през 2021 г. се е увеличил с 10 % спрямо 2020 г. и е намалял с 5 % спрямо 2019 г., като през двете години е бил съответно 83 % и 80 %. От свършените 416 296 дела през 2021 г., в срок до три месеца са приключени 343 127 бр. Изразено в процентно отношение приключените в срок до три месеца дела са 82% от общо свършените дела през годината. Приключването на делата през 2021 г. в инструктивния срок от три месеца по отношение на гражданските и наказателните дела е сравнително равномерно - 84% са свършените гражданските дела и 86% - наказателните.

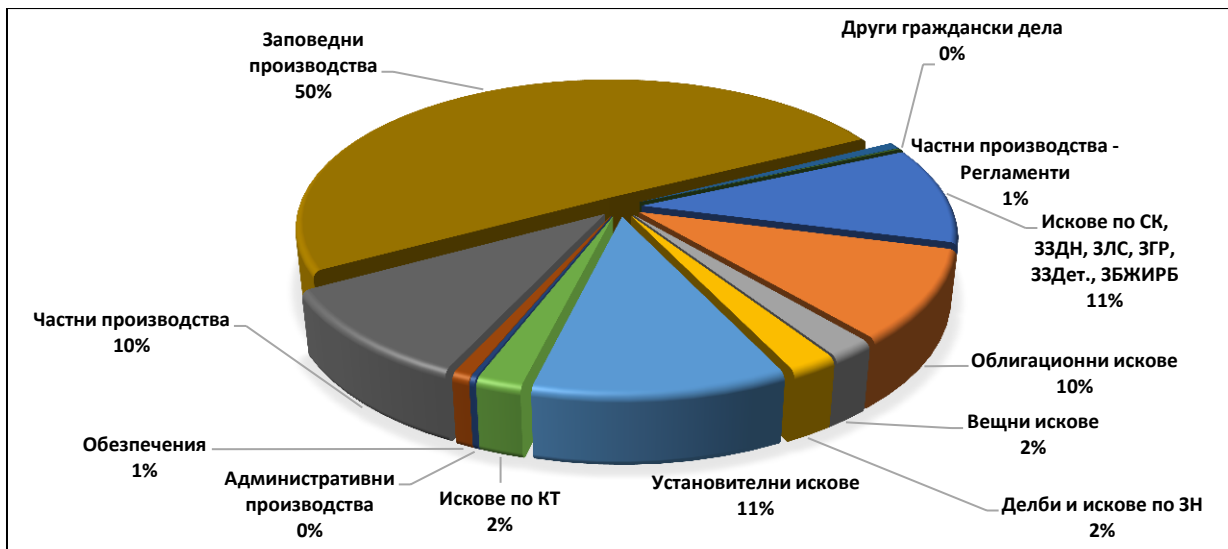
През периода 2019 - 2021 г. наказателните дела запазват еднакъв процент на приключване в 3-месечния срок, независимо от броя разгледаните и приключени дела. Общият брой на нерешените дела в края на 2021 г. са 86 973 бр., от тях 65 239 бр. са гражданските и 21 724 бр. наказателните. Броят на обжалваните и протестираните дела е 38 713 бр. Като дял от свършените през годината дела, обжалваните и протестираните за 2021 г. са 9%.

Графика: Движение на делата за всички районни съдилища през 2019, 2020 и 2021 година

В структурата на гражданските дела през 2021 г., както и през 2020 г. и 2019 г. най – голям дял 50 % имат делата по чл. 410 и чл. 417 ГПК (Заповедните производства). След тях се нареждат делата с фактическа и правна сложност, каквито са гражданските дела, разглеждани по общия ред и частните граждански дела. С най-малък брой са други граждански дела - 499 бр. Запазва се тенденцията най-голям дял (30%) от гражданските дела да се разглеждат в Софийски районен съд, а именно 108 304 дела, от тях 33 507 бр. са делата останали нерешени от предходния период.

Графика: Дялово разпределение на видовете граждански дела за разглеждане през 2021 година

През 2021 г. са постъпили 30 688 дела по СК, ЗЗДН, ЗЛС, ЗЗДет., ЗБЖИРБ, които представляват 10% от постъпилите граждански дела през годината. От тях 4 984 бр. са исковете за развод и недействителност на брака; исковете за развод по взаимно съгласие са 6 785 бр.; производствата по Закона за защита от домашно насилие са 3 521 бр.

Облигационните искове за разглеждане през 2021 г. са 36 396 бр., като от тях новообразувани са 17 917 дела, а останалите нерешени от предходния период са 17 534 дела. Решените дела в края на периода са 19 742 бр. (54%). В тримесечен срок от образуването са решени 6 405 дела (32%), а в периода от 3 до 6 месеца – 4 497 дела. В края на периода са останали несвършени 16 654 дела. За сравнение, в края на 2020 г. половината от делата за разглеждане са останали нерешени за следващия отчетен период.

От 7 361 дела за разглеждане във връзка с предявени вещни искиове, почти половината са решените през отчетния период, а именно 3 385 дела (46%). В тримесечен срок от образуването им са решени 977 дела, а в периода от 3 до 6 месеца – 755 броя. Броят на обжалваните дела е 1 591 бр. Останалите несвършени дела в края на периода са 3 976 бр.

Постъпилите за 2021 г. делби и искиове по Закона за наследството са 2 852 бр., с останалите несвършени от предходната година 4 927 бр., общо производствата за разглеждане през годината стават 7 779 бр. Решени са 2 923 дела, като от тях свършени в тримесечния срок от образуването са 576 бр. В края на периода са останали несвършени 4 856 дела, или 62%.

Постъпилите през 2021 г. установителни искиове са 20 577, с висящите от предходната година общо за разглеждане са 40 830 дела. От тях 22 882 бр. (56%) са свършени, като по-голяма част от тях са решени в тримесечен срок, а именно 6 860 бр., а в периода от 3 до 6 месеца – 5 463 бр. Останали несвършени в края на периода са 17 948 бр.

От образуваните 7 420 искиове по Кодекса на труда, свършени са 3 713 дела или 50%. В тримесечен срок от образуването са свършени 1 250 бр. В края на периода са останали несвършени 3 707 бр., като и тук процента на обжалваните актове е висок – 55%.

От общо 2 924 обезпечителни производства за разглеждане, постъпилите през 2021 г. са 2 831 дела, решени са 2 826 дела (97%), като 2 323 от тях са решени по същество и 503 са прекратени. В тримесечен срок от образуването са решени 2 732 дела. В края на периода са останали несвършени 98 дела.

От 37 494 частни производства за разглеждане, през 2021 г. са решени 35 862 дела (96%), от които 34 570 бр. в тримесечния срок от образуването им. В края на периода са останали несвършени 1 632 дела.

През отчетния период броят на заповедните производства за разглеждане е 187 689 бр., като от тях 96% са свършени (180 934 бр.). Предвид естеството и характера на делата голяма част от тях са приключени в срок до 3 месеца от образуването им, а именно 177 563 бр. или 97%. Едната част от делата са решени в период между 3 и 6 месеца – 2 249. Останали несвършени в края на годината са 6 755 бр.

През 2021 г. в районните съдилища са постъпили 109 879 наказателни дела, с висящите 21 705 дела от предходната година, общо делата за разглеждане стават 131 584 бр. Решени през годината са 109 850 дела (83% от делата за разглеждане), като 86 818 бр. (79%) в тримесечен срок. Със

съдебен акт по същество са приключили 82 150 бр., прекратените производства са 27 700 бр., като от тях със споразумение са приключили 17 238 бр., върнати за доразследване са 559 бр., а по други причини са приключени 9 903 бр. Висящите в края на периода наказателни дела са 21 374 бр. (17%).

В структурата на наказателните дела най-голям дял (38%) имат Частните наказателни дела – 49 583 бр. са постъпилите през 2021 г. (от тях 4 % са разпити пред съдия на обвиняеми и свидетели). ЧНД се образуват по искания, частни жалби или частни протести, като: производства по вземане на мярка за неотклонение “задържане под стража”; по молби за определяне на общо наказание, по молби за реабилитация; по предложения за принудителни медицински мерки по Закона за здравето и др. Свършените частни наказателни дела са 48 483 бр. Останалите неприключени в края на периода са 1 100 бр.

На второ място са делата с административнонаказателен характер (АНХД) - 32% от постъпленията. Образувани са, от една страна по жалби на физически или юридически лица против наказателно постановление, издадено от административен орган, с което на жалбоподателя е наложено административно наказание за извършено правонарушение, от друга - по постановление на Районна прокуратура с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание на правонарушителя, общо 49 973 дела за 2021 г., от тях образуваните дела по чл. 78а от НК са 4 626 бр., решенията през годината са 35 131 дела. Образуваните дела по внесен от прокуратурата обвинителен акт или по внесено от прокурора споразумение с обвиняемия по реда на НПК, през 2021 г. са 30 630 бр.

Наказателните общ характер дела (НОХД) са 22% от общия брой постъпили наказателни дела в районните съдилища, от тях решенията са 24 302 бр. Поради правната сложност на тези дела, решенията в срок от 3 месеца са 77%. Останали неприключени в края на периода са 6 328 дела (21%). Най-малко дела се образуват в районните съдилища с наказателно частен характер, като през 2021 г. те са 3 578 бр., решенията от тях са 1 934 бр. Образуват се по тѣжби на частни тѣжители. Такива мога да бѣдат лица, пострадали от съответните престѣпления визирани в НПК (обида, клевета, лека телесна повреда и др.). Малка част от тях (34%) се решават в срок от 3 месеца, а именно 664 бр.

Графика: Дялово разпределение на видовете наказателни за разглеждане през 2021 година

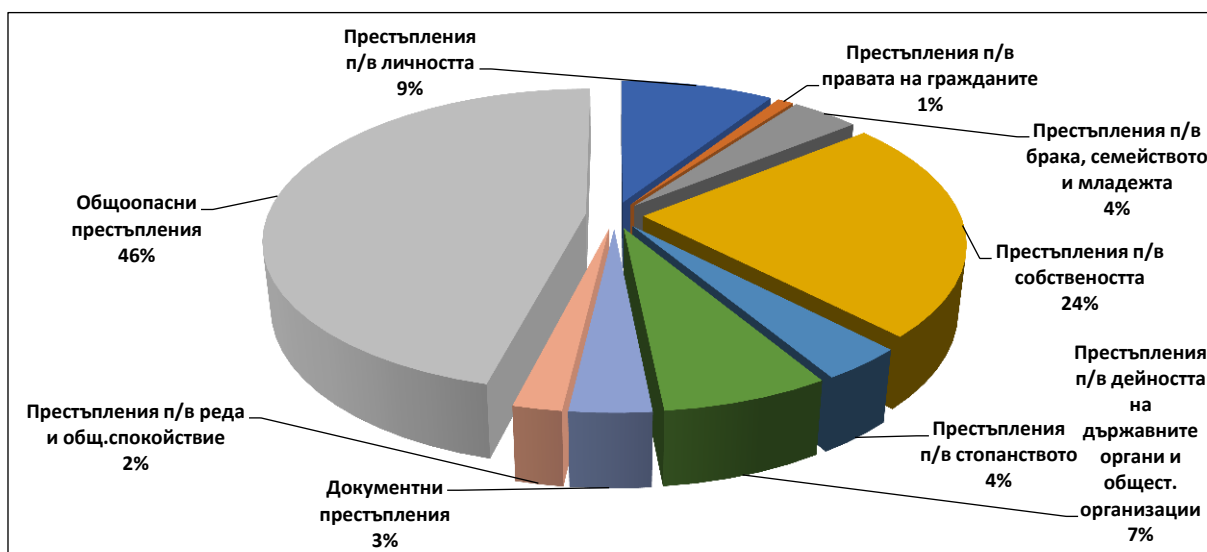

Анализирани по видове наказателни дела, през 2021 г. се наблюдава увеличение в постъплението на наказателните дела от общ характер (НОХД) със 7% спрямо 2020 г. и с 3% спрямо 2019 г. Налице е намаление при постъпленията на частните наказателни дела, сравнено с 2020 г. намалението е с 2% и с 15% спрямо 2019 г.

През тази година се наблюдава намаление при постъпленията на делата от частен характер с 2% спрямо 2020 г. Намалението в постъпленията на делата по чл. 78а НК спрямо предходната година е 7 %, от 4 028 постъпили дела през 2020 г. са намалели на 3 740 бр.

Анализът на данните по наказателни дела сочи, че през 2021 г., както и през предходните години, най-голям относителен дял от НОХД имат постъпленията на делата по Глава XI от НК „Общопасни престъпления” – 46%. Друга основна група дела са по Глава V от НК „Престъпления против собствеността” – образувани през 2021 г. дела са 7 206 бр. или 24 % от всички НОХД. Най-голям е броят на делата образувани за кражба по чл. 195, ал. 1 от НК – 1 399 бр. След тях са делата образувани по чл. 196, ал. 1 от НК – 1 102 бр. Осъдените лица са 5 375 (в т.ч. 267 непълнолетни лица), а 165 лица са оправдани.

Графика: Дялово разпределение на видовете наказателни общ характер дела през 2021 година

❖ Натовареност по щат на районните съдилища

При отчитане на натовареността на районните съдилища следва да се имат предвид всички показатели отразяващи натовареността на всеки съдия, а именно, както натовареността по щат по трите показателя (брой постъпили дела, брой разглеждани и брой свършени дела) и действителната натовареност, така и постановените решенията и присъдите след проведени открити съдебни заседания.

Щатна численост на съдиите в районните съдилища към 31.12.2021 г. е 1 010,5 щатни бройки. Средната натовареност по щат за районните съдилища през 2021 г. е както следва:

- **брой постъпили дела – 33,92 бр.;**
- **брой дела за разглеждане – 41,44 бр.;**
- **брой свършени дела - 34,28 бр.**

• Натовареност по щат към постъпили дела

Средната натовареност по щат в районните съдилища по брой постъпили дела е 33,92 бр. месечно на един съдия при 30,82 бр. за 2020 г. и 36,86 бр. за 2019 г. Тези стойности показват стабилност по отношение на натовареността по щат спрямо постъпленията на делата. Независимо от стабилността в последните три години, натовареността на районните съдилища продължава да е изключително неравномерна. Разликата между

най-високо и най-ниско натовареният районен съдия месечно е почти 52 броя дела.

Най-натоварени от районните съдилища по брой постъпили дела за 2021 г. са: РС – Омуртаг – 63,42 бр.; РС – Чирпан – 61,04 бр.; РС – Нова Загора – 57,39 бр.; РС – Царево – 55,54 бр.; РС – Раднево – 51,63 бр. и т.н., като най-ниско натоварени остават РС – Ардино – 11,46 бр.; РС – Златоград – 14,25 бр. и РС – Малко Търново – 14,46 бр. Софийски районен съд е с натовареност по брой постъпили дела на един съдия месечно - 36,36 броя.

- **Натовареност по щат към дела за разглеждане**

През 2021 г. средната натовареност спрямо броя на делата за разглеждане в районните съдилища е 41,44 бр. Най-натоварени от районните съдилища по брой дела за разглеждане за 2021 г. са: РС – Омуртаг – 80,67 бр.; РС – Чирпан – 69,08 бр.; РС – Нова Загора – 64,56 бр.; РС – Царево – 61,17 бр.; РС – Раднево – 57,83 бр. и т.н. Най-ниско натоварени са РС – Ардино – 13,50 бр.; РС – Малко Търново – 15,54 бр. и РС – Чепеларе – 17,42 бр. Софийски районен съд е с натовареност по дела за разглеждане на един съдия месечно - 52,32 бр.

На първо място по натовареност към дела за разглеждане е РС – Омуртаг с 80,67 бр. при един съдия по щат. По постъпили дела натовареността е 63,42 бр. при образувани през годината 761 дела. Свършените дела са 601 бр. при натовареност към свършени дела – 50,08 бр. дела. Броят на делата за разглеждане през 2021 г. е 968 бр. с 12 % повече спрямо 2020 г. и 2019 г. Натовареността по видове граждански дела за 2021 г. е следната: за Искови производства – 26,33 бр., за Заповедни производства - 19,5 бр. и за Частни производства – 6,58 бр. Постановените решения след проведено открито съдебно заседание по чл. 235, ал. 5 ГПК в РС – Омуртаг са 4,25 бр., и 7,5 бр. постановени решения и присъди по НАХД.

РС – Чирпан през 2021 г. е на второ място по натовареност по дела за разглеждане след РС – Омуртаг, а именно – 69,08 бр. месечно на един съдия. През отчетната година щатната численост на съда е 2 щатни бройки, като и двамата съдии гледат и граждански и наказателни дела. Броят на постъпилите през 2021г. дела е 1 465 бр. с 8 % повече в сравнение с предходната година. От постъпилите 1 038 бр. граждански дела 67 % са

заповедните производства. Едва 18 % от постъпилите граждански дела са искиви производства, частните граждански дела са с 15 % дял или 158 броя. Натовареността по видове граждански дела за 2021 е както следва: Искиви производства месечно на един съдия – 11,21 бр., Заповедни производства – 28,8 бр. и Частни граждански дела – 6,58 броя. При наказателните дела, от общо постъпили 427 бр. с по 37 % са НОХ делата и административнонаказателен характер дела. Броят на делата за разглеждане от съдиите в РС – Чирпан е 1 658бр. , от които свършени 1 504 бр. или 91 % . Независимо от високата натовареност по постъпили и свършени дела (62,67 бр.), постановените решения по чл. 235, ал. 5 ГПК по дела, по които е проведено открито съдебно заседание е 4,79 бр. на един съдия. По отношение на постановените присъди и решения по НАХД, натовареността на един съдия месечно е 8,75 броя.

РС – Нова Загора е на трето място с 64,56 бр. дела за разглеждане при трима съдии по щат. Броят на постъпилите дела през 2021 г. е 2 066 бр., като прибавим броят на несвършените от предходен период дела, общият брой на делата за разглеждане през 2021 г. в РС – Нова Загора е 2 324 броя. Спрямо 2020 г. е налице увеличение с 25 %. Поради липсата на разделяне на съдиите по специализация, всички съдии в органа са разглеждали едновременно граждански и наказателни дела. Гражданските дела представляват 70 %, а наказателните 30 % от общия брой дела за разглеждане. Отчита се ръст в броя на гражданските дела спрямо 2020 г. с 368 бр. , а наказателните дела са намалели със 140 бр. Заповедните производства са заемали 62 % от гражданските дела през 2021 г., а исковите производства са били 25 %. Броят на разглежданите Искиви производства месечно от един съдия в РС – Нова Загора е 11,36 бр., Заповедни производства – 28,25 бр. и Частни граждански дела – 5,61 броя. От наказателните дела най-голям дял са имали НОХД – 40 %, следвани от частните наказателни дела – 36 %. Броят на постановените решения по чл. 235, ал. 5 ГПК след проведено открито съдебно заседание е 6,19 бр. Постановените решения и присъди по НАХД са 5,22 броя.

РС - Царево е с натовареност 61,17 бр. дела за разглеждане при двама съдии по щат. През 2020 г. натовареността е била 46,88 бр. Делата за разглеждане през 2021 г. бележат увеличение с 23 % спрямо предходната година. От значение за натовареността на съдиите има и видовете дела, които те разглеждат. От гражданските дела за разглеждане, които са 708 бр. заповедните производства заемат дял от 62 %, а исковите – 31 %. Броят

на Исковите производства месечно на един съдия е 9,29 бр., Заповедни производства – 18,16 бр. и Частни производства – 2,04 броя. От наказателните дела, разглеждани в съда през 2021 г. най-голям е делът на НОХД – 39 %, след тях с дял 34 % са частните наказателни, вкл. разпити. Постановените решения след проведено открито съдебно заседание по чл. 235, ал. 5 ГПК в РС – Царево са 4,29 бр., и 7,66 бр. постановени решения и присъди по НАХД.

РС – Раднево заема пето място с 57,83 бр. дела за разглеждане месечно на един съдия. Щатна численост на съда е 2 щатни бройки. Постъпилите дела, които през 2020 г. са били 1 137 бр. са се увеличили на 1 239 броя. Увеличението на делата спрямо предходната година е 8 %. От гражданските дела 894 бр. – 630 бр. са заповедните производства или 70 %. Исковите производства бележат спад тази година. През 2020 г. са били 221 бр. и са намалели със 17 броя. Натовареността по видове граждански дела за 2021 г. е следната: Искови производства – 12,83 бр., Заповедни производства – 26,38 бр. и Частни производства – 2,54 броя. При наказателните дела - 345 бр., с най-голям дял са частните наказателни дела – 206 бр., а именно 58 %. Наказателните дела от общ характер представляват 18 %. Постановените решения след проведено открито съдебно заседание от един съдия месечно в РС – Раднево по чл. 235, ал. 5 ГПК са 8,46 бр., и 4,38 бр. постановени решения и присъди по НАХД.

С най-ниска натовареност през отчетната година е РС – Ардино с 13,50 бр. дела за разглеждане месечно на един съдия. Щатната численост на съда е двама съдии. Постъпилите дела са 275 бр. общият брой на делата за разглеждане е 324 бр., от които 231 бр. граждански дела или 71 % и наказателни дела 93 бр. или 29 %. С най-голям дял от гражданските дела са исковите производства – 62 %, следвани от заповедните производства с 32 %. Натовареността по видове граждански дела е 5,96 бр. Искови производства месечно на един съдия, Заповедни производства - 3, 04 бр. и Частни граждански дела – 0,63 броя. При наказателните дела с най- голям брой са частните наказателни дела, вкл. разпити с 33 бр. и АНХД с 30 бр. Броят на постановените решения по чл. 235, ал. 5 ГПК след проведено открито съдебно заседание е 4,45 бр. Постановените решения и присъди по НАХД са 1,33 броя.

За отчетната 2021 г. утвърдената щатна численост на Софийски районен съд е 213 бройки. Натовареността по щат е 52,32 бр. дела за

разглеждане месечно от един съдия при 50,42 бр. за 2020 г. и 56,91 бр. - за 2019 г. Наблюдава се увеличение на натовареността спрямо предходната 2020 г., и намаление спрямо 2019 г. Броят на делата за разглеждане, сравнен с 2020 г. е нараснал със 7%., от 125 253 бр. на 133 725 бр. Общият брой на постъпилите дела е с 11 % или 10 064 бр. повече в сравнение с 2020 г., когато те са били 82 866 бр. През отчетния период са решени 95 155 бр. В края на периода са останали неприключени 38 570 бр. По данни от статистическите таблици за дейността на Софийският районен съд през 2021 г. са образувани 74 797 граждански дела. С висящите от предходната година дела, общо делата за разглеждане през 2021 г. са 108 304 бр. Както и през предходните 2019 г. и 2020 г., най-голямо е постъплението на заповедни дела - 58%, или 44 657 бр. Структурата на видовете граждански дела за разглеждане в СРС за 2021 г. е следната: 29 % - Искови производства; Заповедни производства 60%, и 11% - Частни производства. Решените граждански дела в съда са общо 77 092 бр., от тях 71% са решени в срок до 3 месеца. Със съдебен акт по същество са решени 65 051 дела, а прекратените са 12 041. Останалите нерешени граждански дела в края на годината са 31 212 бр. Натовареността на съдиите от гражданските отделения по брой постъпили дела е 40,74 бр. месечно на един съдия и 58,99 бр. дела за разглеждане месечно от един съдия, от които 11,87 бр. за Искови производства, 24,32 бр. за Заповедни производства и 4,55 бр. за Частни производства.

През отчетна година броят на постановените решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК, след проведено открито съдебно заседание е 17 362 бр. Натовареността на един граждански съдия месечно е 9,46 бр. постановени решения.

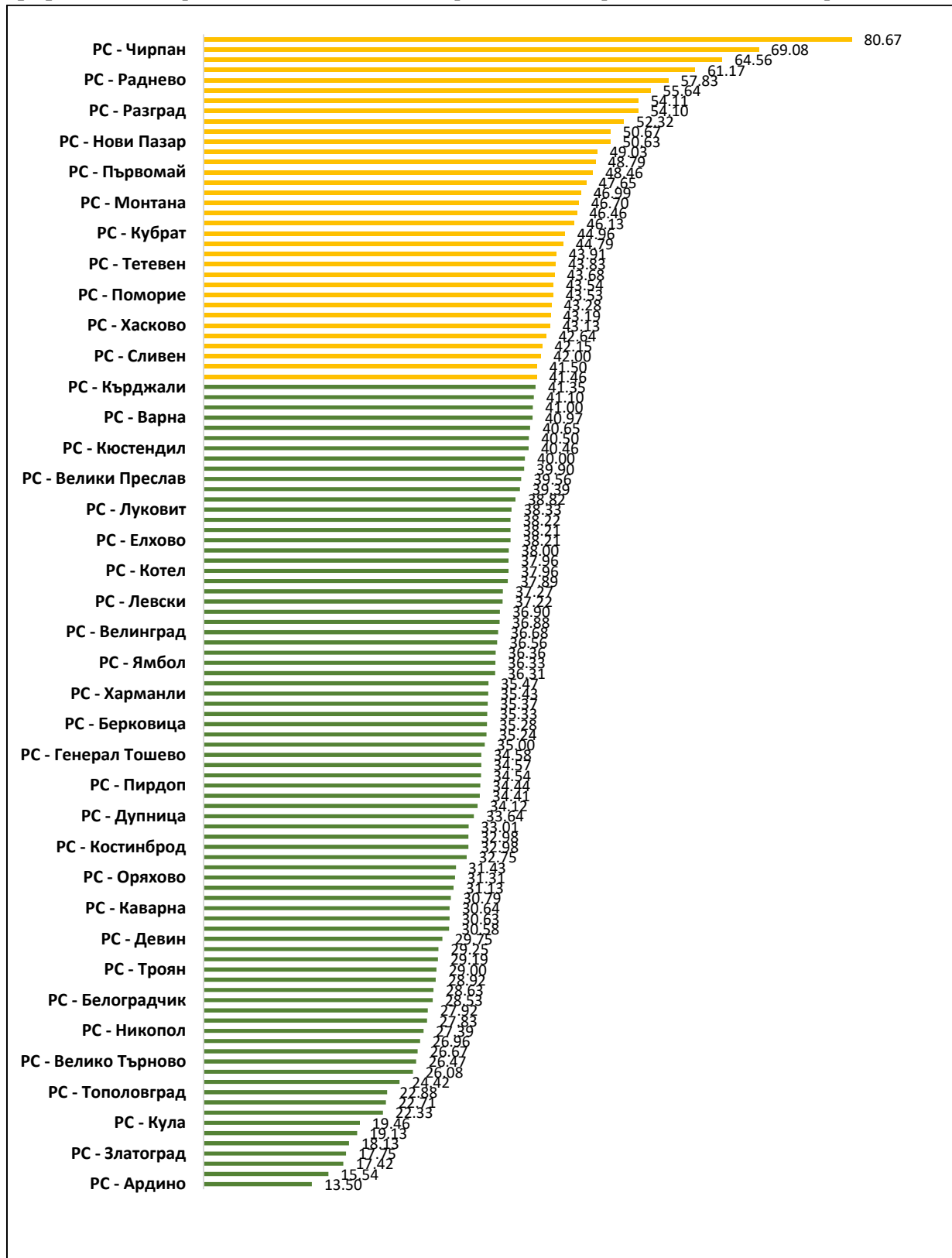
През 2021 г. в СРС са постъпили 18 136 наказателни дела и с висящите от предходната година, общо наказателните дела за разглеждане са 25 421 бр., като спрямо предходната година постъпленията са се увеличили с 5 %, тогава в районният съд са постъпили 17 244 дела. Свършените дела за периода са 18 063 бр. Структурата на наказателните дела за разглеждане е следната: С най-голям дял са делата от „Административнонаказателен характер“ (НАХД) - те представляват 42% от наказателните дела за разглеждане. Следват „Частни наказателни дела“ (ЧНД) с 36% дял или 9 208 бр. (като от тях 670 са проведените разпити). Наказателните общ характер дела (НОХД) и Наказателните частен характер дела (НЧХД) заемат дял от 22 % или 5 440 бр. Решените

наказателни дела са общо 18 063 бр., от тях 70 % са решени в срок до 3 месеца. Решените със съдебен акт по същество са 14 237 дела, а прекратените са 3 826. Останалите нерешени дела в края на годината са 7 358 бр.

Натовареността на съдиите от наказателно отделение по брой постъпили дела е 25,19 бр. месечно на един съдия и 35,31 бр. дела за разглеждане месечно от един съдия, от които 6,31 бр. - НОХД, 1,25 бр. - НЧХД, 14,96 бр. - НАХД и 12,79 бр. - ЧНД.

Броят на постановени присъди в открито съдебно заседание е 924 бр. , а решенията по НАХД – 5 596 броя. Натовареността на един съдия месечно в СРС е 1,28 бр. постановени присъди и 7,77 бр. решения по НАХД.

Графика: Натовареност по щат към дела за разглеждане в районните съдилища през 2021

- **Натовареност по щат към свършени дела**

Общият брой на свършените дела през 2021 г. е 416 296 бр., от които 306 446 бр. граждански дела и 109 850 бр. наказателни дела.

Средната натовареност по щат към брой свършени дела за 2021 г. е 34,38 бр. месечно на един съдия. През 2021 г. в системата на районните съдилища са приключени 83% от делата, като в законоустановения 3-месечен срок са решени 82% от тях.

С най-голям брой свършени дела (натовареност) месечно на един съдия от районните съдилища за 2021 г. са: РС - Чирпан – 62,67 бр., (от които 7,33 бр. - ИП, 29,21 бр. - ЗП, 6,83 бр. – ЧГД и 4,79 бр. постановени решения); РС – Нова Загора – 57,22 бр. (от които 11,36 бр. - ИП, 28,05 бр. – ЗП, 5,36 бр. – ЧГД и 6,19 бр. постановени решения); РС Царево – 57,17 бр. (от които 6,42 бр. - ИП, 18,16 бр. – ЗП, 2,04 бр. - ЧГД и 4,29 бр. – постановени решения) и РС - Раднево – 53,71 бр. (от които 10,21 бр. - ИП, 26,17 бр. - ЗП, 2,25 бр. – ЧГД и 8,46 бр. постановени решения).

С най – малък брой свършени дела е РС - Ардино – 12,17 броя месечно на един съдия. От тях броят на ИП месечно на един съдия е 5,04 бр. ЗП – 3,04 бр., ЧГД – 0,63 бр. и 4,25 бр. постановени решения.

Разликата в натовареността на първия и последния съд по показател свършени дела месечно на един съдия е почти 50 броя.

- **Постановени решения в открити съдебни заседания:**

Анализирането на натовареността на съдилищата освен въз основа на данните за брой постъпили дела, брой дела за разглеждане и брой свършени дела, следва да се извършва и по броя на решенията по чл. 235, ал. 5 от ГПК, които се постановяват след като делото е насрочено в открито съдебно заседание и такова е било проведено, респективно броят на постановените присъди и броят на постановените решения по НАХД при същия критерий.

На база данните за 2021 г. и щатната численост на районните съдилища е определена натовареността на един съдия месечно по този показател.

Средната натовареност на един граждански съдия по брой решения по чл. 235, ал. 5 от ГПК постановени по дела, по които е проведено открито заседание е 7,41 бр. месечно.

Най-много постановени решения месечно имат съдиите от РС – Разград с 14,83 бр., след него са съдиите от РС – Пещера – 12,79 бр. и РС - Смолян - с 11,78 бр. Най-малко постановени решения имат съдиите от РС – Луковит с 2,03 броя, РС – Ивайловград и РС – Чепеларе с 2,17 бр. и РС – РС Сливница с 2,61 бр.

Средната натовареност по брой постановени присъди и решения по НАХД на един наказателен съдия е 6,02 бр. месечно. Най-много постановени присъди и решения месечно има един съдия от РС – Берковица със 17,75 броя. Следват съдиите от РС – Димитровград с 13,88 бр. и РС – Свиленград с 12,79 броя. Най-малко постановени присъди и решения месечно имат съдите от РС – Никопол с 0,83 бр. и РС – Ардино - 1,33 броя.

❖ Действителна натовареност на Районните съдилища

Действителната натовареност е показател, който отчита обема на работата в съда на база реално работилите съдии през 2021 г., изразен в брой дела месечно на 1 (един) съдия. С оглед броя на отработените човекомесеци през годината средната действителна натовареност на 1 (един) съдия месечно в районните съдилища е както следва:

- ***брой постъпили дела – 41,89 броя;***
- ***брой дела за разглеждане – 51,18 броя;***
- ***брой свършените дела – 42,34 броя.***

Най-високо натоварени по постъпили дела месечно са съдиите от РС – Нова Загора с 86,08 бр., следвани от съдиите в РС – Пещера с 61,33 бр. и тези в РС – Чирпан с 61,04 броя. Най-ниско натоварен по този показател остава РС – Ивайловград с 12,83 бр. дела.

За 2021 г. най-високо натоварени по брой дела за разглеждане месечно са съдиите от РС – Нова Загора с 96,83 бр., след него са тези от РС – Разлог със 73,36 бр. и от РС – Панагюрище със 72 броя. Разликата между най-високо натоварените и най-малко натоварените районни съдии е 81 дела. Най-ниско натоварен е РС – Ивайловград с 14,89 бр. дела за разглеждане.

Най-много дела са свършени месечно от съдиите от РС – Нова Загора - 85,83 бр., следвани от РС – Чирпан с 62,67 бр. и РС – Царево с

62,36 броя. Най-ниско натоварен остава РС – Ивайловград с 11,67 бр. свършени дела.

Действителната натовареност по постъпили дела месечно на един съдия в Софийски районен съд е 46,67 бр., дела за разглеждане – 67,15 бр. и свършени дела – 47,78 броя.

В заключение могат да се направят следните изводи: през 2021 година се отчита увеличение с 10 % спрямо предходната 2020 година. Увеличението се отчита както при гражданските, така и при наказателните дела. От анализиранияте данни за районните съдилища е видно, че има огромен дисбаланс в натовареността на различните органи на съдебната власт. Разликата в натовареността на един съдия за 2021 г. между най-високо е приблизително 5 пъти. Изключително високата натовареност в някои районни съдилища влияе пряко върху качеството на труда на съдиите, което на свой ред би могло да рефлектира върху ефективността и качеството на правораздаването. С оглед постигане на равномерна натовареност в районните съдилища, Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към Съдийската колегия на ВСС е възприела комплексен подход за справяне с проблема с неравномерната натовареност на съдилища в страната чрез: електронно правосъдие - изцяло електронна обработка и централизирано разпределение с оглед степента натовареност на отделните районни съдилища на заповедните дела; въвеждане на софтуер „voice to text“, който ще спести с над 60% времето за създаване на съдебните актове/; законодателни изменения за рационализиране на съдебния процес; промяна на подведомственост и подсъдност по определени видове спорове; задължителна медиация.

IV. АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИЛИЩА

В Република България правораздават 28 административни съдилища със седалища и съдебни райони, които съвпадат със седалищата и съдебните райони на окръжните съдилища.

На Административен съд са подведомствени всички дела по искания за:

- Издаване, изменение, отмяна или обявяване на нищожност на административни актове;

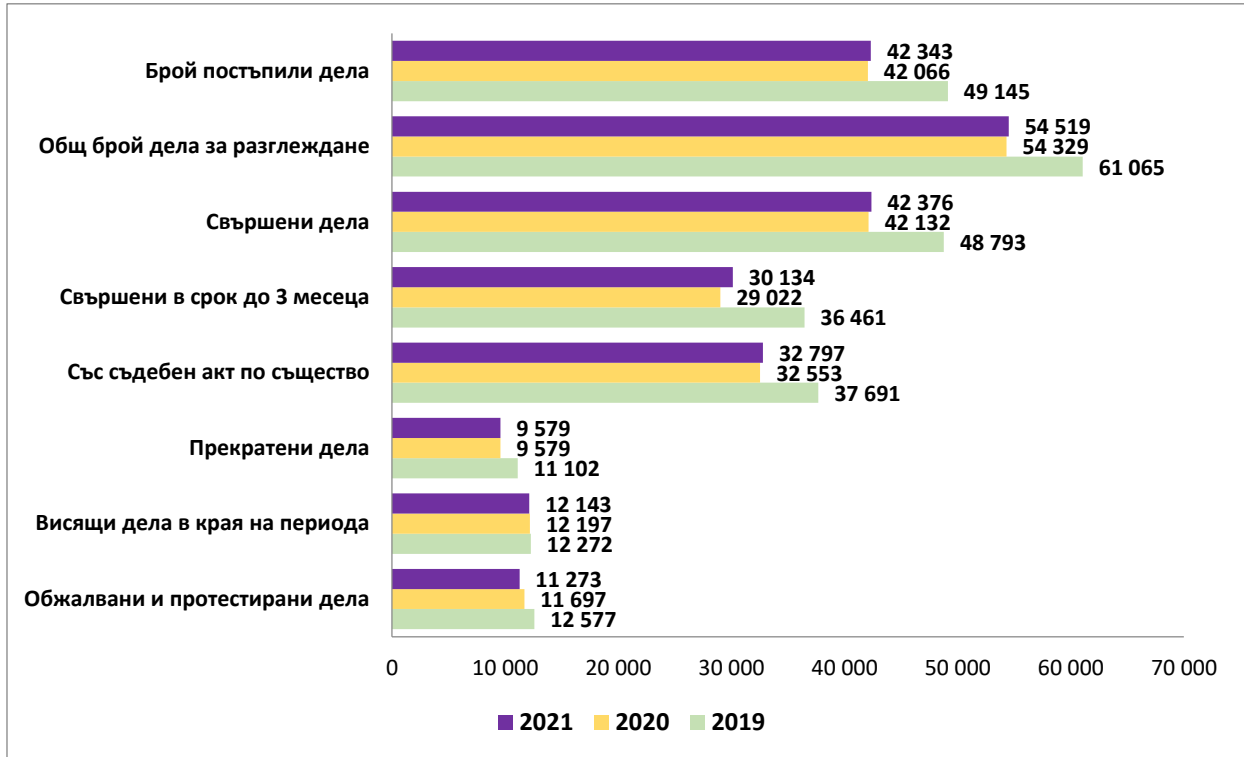
- Обявяване на нищожност или унищожаване на споразумения по този кодекс;
- Защита срещу неоснователни действия и бездействия на администрацията;
- Защита срещу незаконно принудително изпълнение;
- Обезщетения за вреди от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица;
- Обезщетения за вреди от принудително изпълнение;
- Обявяване на нищожност, обезсилване или отмяна на решения, постановени от районните съдилища по административно-наказателни дела;
- Установяване неистинността на административни актове по този кодекс.

❖ Структура на видовете дела

Статистическите данни по движението и динамиката на делата в системата на административните съдилища са следните: през 2021 г. са постъпили 42 343 бр. дела, като прибавим към тях и нерешените от предходен период 11 176 бр., броят на делата за разглеждане в административните съдилища е 54 519 бр. През 2021 г. при броят на делата за разглеждане е налице увеличение с 1 % спрямо дела през 2020 г. и спад с 14 % спрямо 2019 г.

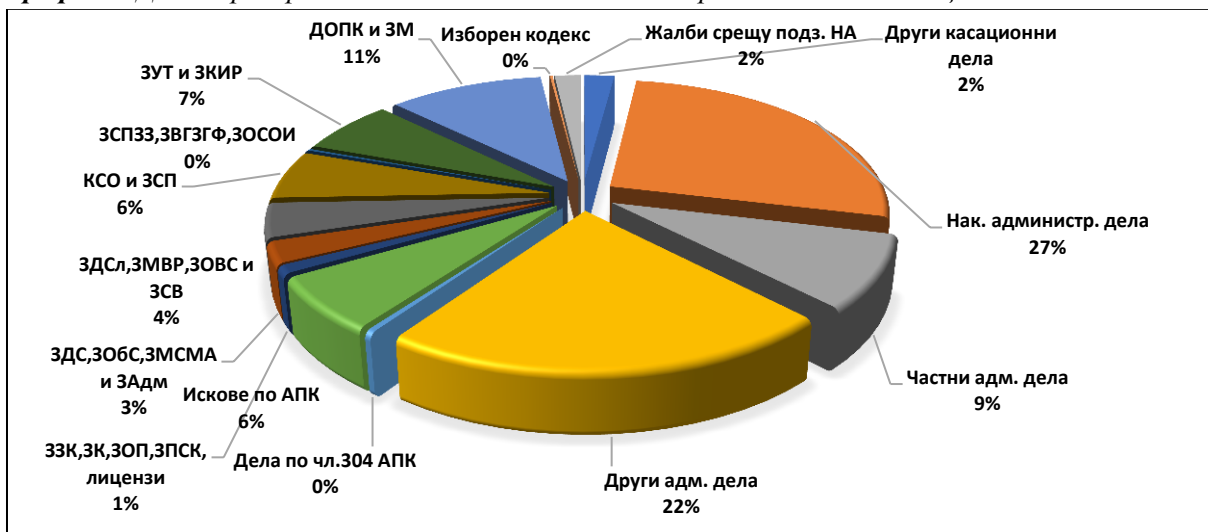
През отчетната 2021 г. свършените са 42 376 бр. или 77%, като в 3 – месечен срок са приключени 71% от делата. От тях решени по същество са 32 727 бр. (77%) и прекратени - 9 579 бр. (23%). През 2020 г. свършените дела са били 76%, а през 2019 г. - 80% от всички дела за разглеждане, т.е. през последните години се запазва тенденцията съдиите в административните съдилища да решават около 80% от делата. Останали нерешени в края на годината са 12 143 бр. Обжалвани и протестирани са 11 273 бр. или 34% от решените през годината дела. През периода, както и в предходната, повече от 1/3 от делата в административните съдилища са разгледани от съдиите от АдмС – София-град - 18 347 бр. или 33%. С постъпления, които се открояват от другите административните съдилища са и съдилищата в градовете Пловдив, Варна, Бургас и Благоевград.

Графика: Движение на делата в административните съдилища през 2019, 2020 и 2021 година.

Разпределени по вид делата, които се разглеждат в административните съдилища през 2021 г. - 40 572 бр. (70%) са първоинстанционни административни дела и 17 231 бр. (30%) - касационни дела. За да се придобие представа за структурата на делата, които преобладават, както и тяхната тежест при формиране на натовареността на съдиите интерес за анализа представлява дяловото разпределение на разглежданите дела в административните съдилища.

Графика: Дялово разпределение на делата в административните съдилища за 2021 година

С най-голям дял в административните съдилища през 2021 г. са Наказателно-административните дела – 27%. Тези дела се отличават с ниска фактическа и правна сложност. С 22% дял следват делата, обединени в категорията Други административни дела. Това са делата по Закон за достъп до обществена информация; Закон за подпомагане на земеделските производители; Закон за чужденците в Република България; Закон за убежището и бежанците, Закон за движение по пътищата, Закон за българските лични документи и Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража и др. по АПК. На трето място с 11% дял следват делата по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) и Закона за митниците (ЗМ). Те се отличават с висока правна и фактическа сложност. През последните години броят им намалява, като 2021 г. спрямо 2020 г. намалението е с 1%, а спрямо 2019 г. - с 4%. С голям дял - 9%, през 2021 г. са Частните административни дела . През изследвания период при тях също се оформя тенденция на намаление. През 2021 г. броят им е 4 881 бр., 2020 г. – 5 028 бр. и 2019 г. – 6 440 бр. На следващо място се нареждат делата по Закона за устройство на територията (ЗУТ) и Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР) със 7%. Следват делата с предмет КСО и ЗСП с 6% дял. С 4% дял са и делата с предмет ЗДСл, ЗМВР, ЗОВС и ЗСВ. През 2021 г. са образувани 1 669 бр. с 2% по -малко спрямо 2020 г. На следващо място с 3% дял са делата с предмет ЗДС, ЗОБС, ЗМСМА и ЗАдм. С 2 % дял са делата образувани по Жалби срещу подзаконовни нормативни актове. С такъв процент са и Други касационни дела. С най-малък дял в административните съдилища през 2021 г. са делата с предмет ЗЗК, ЗК, ЗОП, ЗПСК, лицензии – 1% или 537 бр. и делата по Изборен кодекс. – 108 броя.

❖ Натовареност по щат на Административните съдилища

Утвърдената щатна численост за съдии в административните съдилища през 2021 г. е 296 съдии. Средната натовареност по щат на един съдия месечно за административните съдилища за 2021 г. е следната:

- *брой постъпили дела – 11,92 бр.;*
- *брой дела за разглеждане – 15,35 бр.;*
- *брой свършени дела – 11,93 бр.*

Административни съдилища	Брой съдии по щат	Натовареност по щат	
		Към всичко дела за разглеждане	Към свършени дела
АдМС - София-град	74	20.66	14.66
АдМС - София-област	13	10.99	8.25
АдМС - Благоевград	12	15.81	12.44
АдМС - Бургас	19	15.45	12.93
АдМС - Варна	26	11.59	9.20
АдМС - Велико Търново	9	12.46	10.34
АдМС - Видин	6	8.32	7.56
АдМС - Враца	5	14.75	12.08
АдМС - Габрово	4	12.52	10.94
АдМС - Добрич	5	14.10	10.42
АдМС - Кърджали	4	13.81	10.94
АдМС - Кюстендил	6	13.94	12.01
АдМС - Ловеч	5	15.05	10.65
АдМС - Монтана	5	10.37	9.27
АдМС - Пазарджик	9	16.94	12.86
АдМС - Перник	5	16.32	14.45
АдМС - Плевен	8	12.83	10.92
АдМС - Пловдив	22	17.04	13.16
АдМС - Разград	4	12.02	10.44
АдМС - Русе	8	13.91	11.72
АдМС - Силистра	4	9.04	7.33
АдМС - Сливен	6	11.24	9.78
АдМС - Смолян	5	10.42	9.05
АдМС - Стара Загора	8	16.39	13.35
АдМС - Търговище	4	11.63	9.88
АдМС - Хасково	9	15.13	11.74
АдМС - Шумен	6	12.64	11.44
АдМС - Ямбол	5	9.68	8.17

- **Натовареност по щат към постъпили дела**

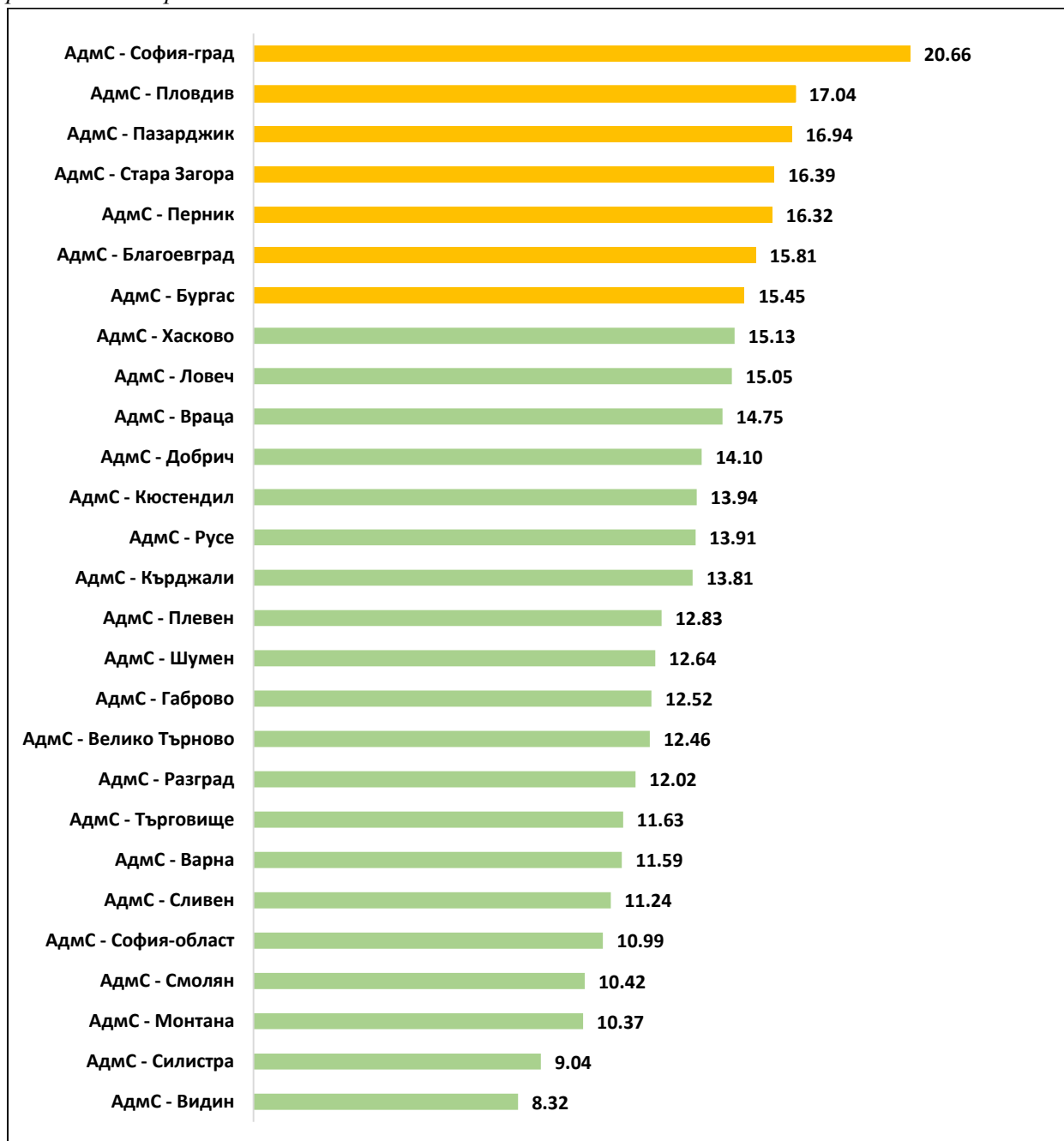
Средната натовареност по щат в административните съдилища по брой постъпили дела е 11,92 бр. месечно на един съдия при 11,84 бр. за 2020 г. и 13,84 бр. за 2019 г.

Най-натоварени по брой постъпили дела за 2021 г. са: АдМС – София-град – 14,69 бр.; АдМС – Перник – 14,33 бр., АдМС – Стара Загора – 13,45 бр., АдМС – Пазарджик – 13,29 бр. и АдМС – Бургас – 12,95 бр. С най-малко постъпления месечно на един съдия в системата на административното правораздаване са: АдМС София-област - 8,35 бр.; АдМС – Ямбол – 8,20 бр. и АдМС – Силистра – 7,63 бр., АдМС – Видин – 7,43 бр.

- **Натовареност по щат към дела за разглеждане**

През 2021 г. средната натовареност по щат в административните съдилища по брой дела за разглеждане е 15,35 бр. дела месечно на един съдия, при 15,30 бр. за 2020 г. и 17,19 бр. за 2019 г.

Графика: Натовареност по щат в административните съдилища спрямо брой дела за разглеждане през 2021 година

Административен съд София-град (АССГ) е най-големият от двадесет и осемте административни съдилища в Република България, като

и през 2021 г. остава най – натовареният административен съд с 20,66 бр. дела за разглеждане месечно на един съдия. През 2020 г. натовареността на съда е била 20,47 бр., а през 2019 г. – 22,40 броя. През отчетната година броят на делата за разглеждане в съда е 18 347 бр. дела , при 17 933 през 2020 г. и 19 620 бр. през 2019 година. Първоинстанционните дела за разглеждане през 2021 г. са 14 894 бр. или 81 % от общия брой дела за разглеждане, като се наблюдава увеличение с 2% спрямо разгледаните дела през 2020 г. Запазва се тенденцията от предходните години най-голям дял (30%) от тях да имат делата от категория „Други административни дела“ – 4 592 бр., следват делата разглеждани по ДОПК и ЗМ – 2 884 бр. или 19 % и Частните административни дела – 1 877 бр. или 13 %. Исковете по АПК са 1514 бр. или 10 %. Най-малко са делата по ЗСПЗЗ, ЗВГЗГФ, ЗОСОИ, ЗВСВНОИ по ЗТСУ – 18 броя. Касационните дела за разглеждане през 2021 г. са 3 453 бр. (19 % от делата за разглеждане), като от тях 3 202 бр. са дела с наказателноадминистративен характер.

АдмС – Пловдив и АдмС – Пазарджик са съответно на второ и трето място по натовареност по щат към брой дела за разглеждане месечно на един съдия. Делата за разглеждане в АдмС – Пловдив през 2021 г. са 4 499 бр., през 2020 г. – 4 526 бр. и през 2019 г. – 5 095 бр. Намалението на делата през 2021 г. сравнено с 2020 г. е 1 %, спрямо 2019 г. – 12 %. През 2021 г. в АдмС – Пловдив са постъпили 1 191 касационни с наказателноадминистративен характер дела, при 986 през 2020 г. и 1 078 бр. през 2019 г. Постъпленията на делата по останалите предмети се запазва с близки стойности и през трите години. Броят на делата за разглеждане през 2021 г. в АдмС – Пазарджик е 1 829 бр. дела, 2020 г. – 1 825 бр. и 2019 г. – 1 771 бр. Анализът на данните сочи, че през 2021 г. броят на делата за разглеждане се е увеличил спрямо 2020 г. с 4 дела, а спрямо 2019 г. с 58 дела.

За 2021 г. АдмС – Видин е последен по натовареност с 8,32 бр. дела за разглеждане месечно на един съдия. През 2020 г. и 2019 г. съдът е бил на 26 - то място по натовареност, съответно 9,35 бр. и 10,76 бр.

- **Натовареност по щат към свършени дела**

Броят на свършените дела, както и техния дял спрямо разгледаните е атестат за срочно, бързо и ефективно правораздаване. През 2021 г. в системата на административните съдилища са приключени 78% от делата, като в законоустановения 3-месечен срок са решени 71% от тях. Средният брой свършени дела за 2021 г. в административните съдилища е 11,93 бр. дела месечно на един съдия. През 2020 г. той е 11,86 бр., а през 2019 г. – 13,74 бр.

С най-голям брой свършени дела (натовареност) месечно на 1 съдия от административните съдилища за 2021 г. са: АдмС – София-град – 14,66 бр.; АдмС – Перник – 14,45 бр., АдмС – Стара Загора – 13,35 бр., и АдмС – Пловдив – 13,16 бр.

- **Постановени решения в открити съдебни заседания**

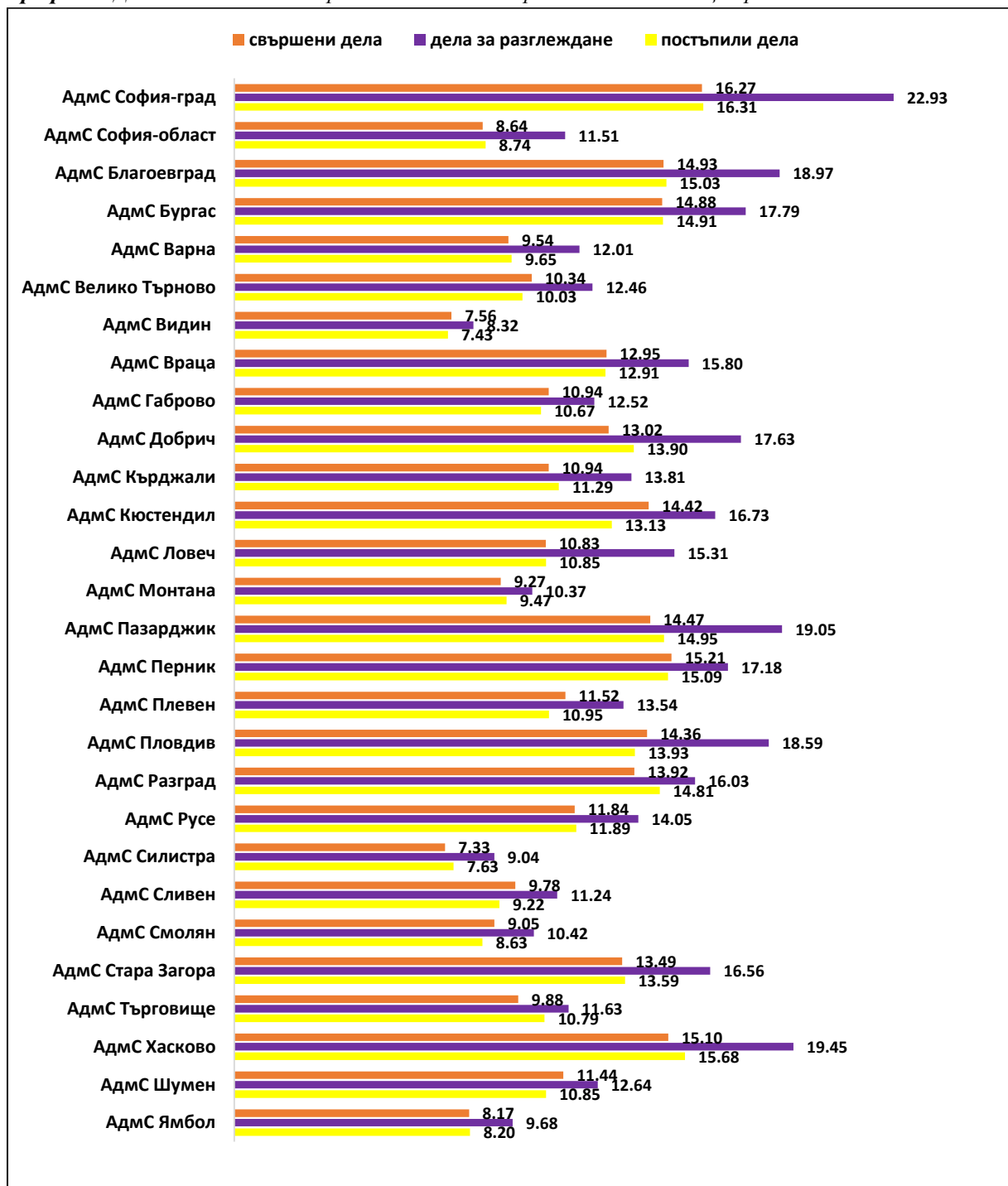
По отношение на решенията по същество дела след проведено открито съдебно заседание един съдия месечно е постановил 4,81 бр. решения по чл. 172, ал. 1 АПК и 3,27 бр. решения по КНАХД. Най-много постановени решения месечно имат съдиите от АдмС Перник – 11,72 бр. и АдмС – Плевен с 10,81 бр., следвани от АдмС – Пловдив с 9,95 броя. Най-малко постановени решения имат съдиите от АдмС – Силистра с 4,17 бр. и АдмС – Варна – 5,49 броя.

- ❖ **Действителна натовареност на Административните съдилища**

Средната действителна натовареност на един съдия месечно през 2021 г. е както следва:

- ***брой постъпили дела – 12,90 бр.;***
- ***брой дела за разглеждане – 16,61 бр.;***
- ***брой свършени дела – 12,91 бр.***

Графика: Действителна натовареност на административните съдилища през 2021 г.

За 2021 г. най- високо натоварен по брой дела за разглеждане е АдмС – София – град с 22,93 бр., следван от АдмС - Хасково с 19,45 бр. и АдмС – Пазарджик с 19,05 броя. Най – ниско реално натоварен е АдмС – Видин с 8,32 бр. дела за разглеждане. Разликата между най-високо натоварения и най- ниско натовареният съд е почти 15 дела. През последните три години съдиите от АдмС – София – град остават най –

високо натоварени. Съдиите от административния съд са най-натоварени според броя на щатната численост, така и по броя на реално работилите съдии в органа.

От анализа на съдебната дейност в административните съдилища през 2021 г., съпоставено със статистическите данни от предходните две години, могат да се направят следните изводи: спрямо отчетна 2020 г. постъпленията са се увеличили с 0,66 %. Повече от половината от административните дела – 60%, са концентрирани в няколко административни съдилища – София-град, Пловдив, Варна, Бургас и Благоевград, като най-голям е процентът в АССГ – 33% от делата за разглеждане. Запазена е и през отчетната година тенденцията за приключване на голяма част от стоящите за разглеждане дела. През 2021 г. свършените дела са 78 %, при 76 % за 2020 г. и 80 % за 2019 г.

V. ВОЕННИ СЪДИЛИЩА

Военният съд (ВС) разглежда като първа инстанция наказателни дела за престъпления, извършени от военнослужещи, генерали, офицери и лица от сержантския и редовия състав от други министерства и ведомства и граждански лица на служба в Министерството на отбраната, в Българската армия и в структурите на подчинение на министъра на отбраната, в Националната служба за охрана, в Националната разузнавателна служба, при или по повод изпълнение на службата им. За тези дела второинстанционен съд е Военно-апелативният съд. Компетентността на военните съдилища е определена с Наказателно-процесуалния кодекс. Те са със статут на ОС.

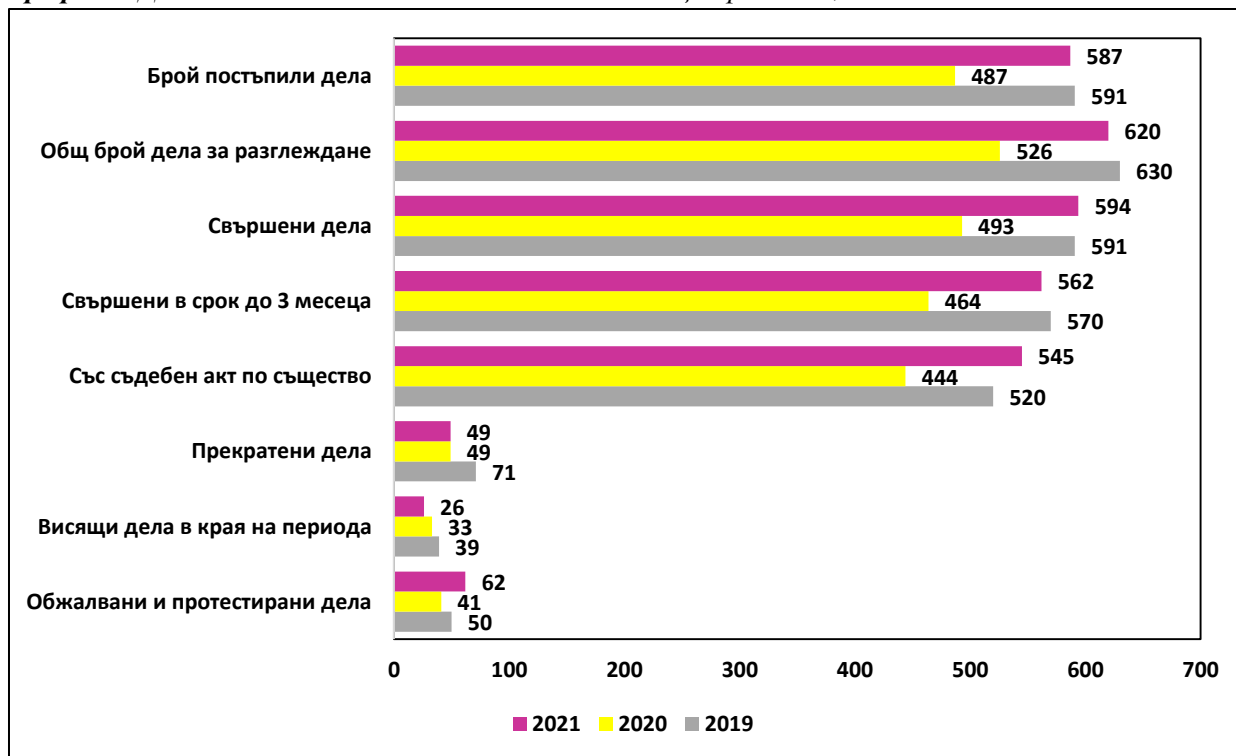
На територията на Република България правораздават три военни съдилища - Софийски военен съд, Пловдивски военен съд и Сливенски военен съд.

❖ Структура на видовете дела

През 2021 г. в трите военни съдилища са постъпили 587 бр. дела, като прибавим към тях 33 бр. нерешени от предходния период делата за разглеждане са били 620 бр. От тях 293 бр. са разгледани от Софийски военен съд (СВС), 170 бр. от Пловдивския военен съд, и 157 бр. - от Сливенския военен съд. Приключените дела през отчетния период са 594

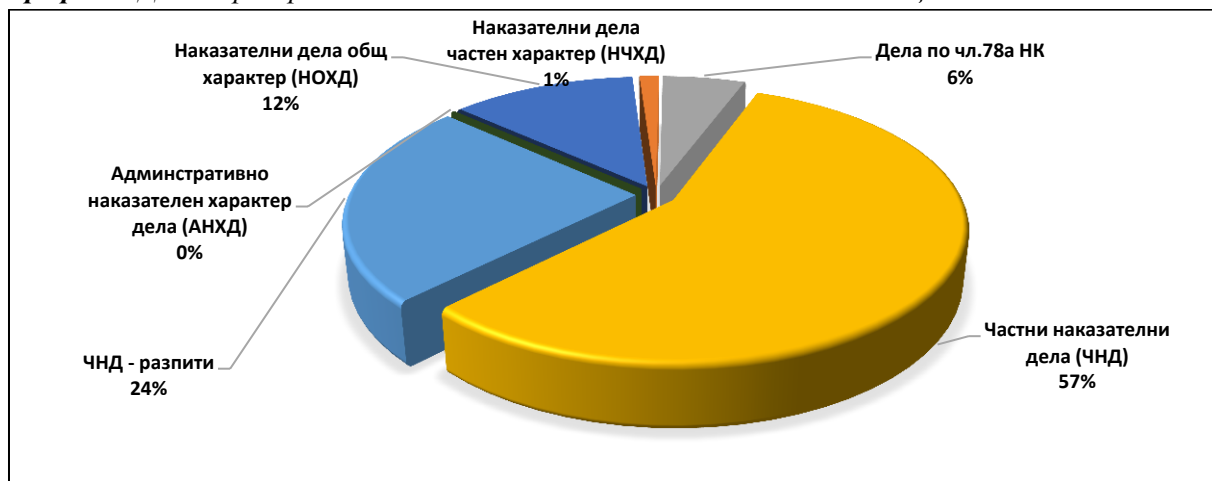
бр. В законоустановения 3-месечен срок са решени 94% от делата. Останали в края на годината като нерешени са 26 бр.

Графика: Движение на делата във военните съдилища през 2019, 2020 и 2021 година

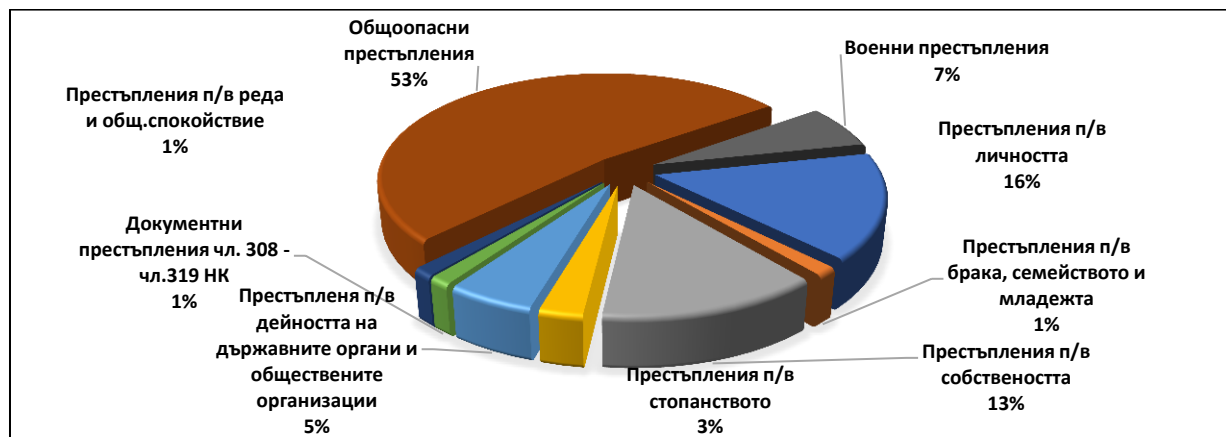
Видно от графиката, във военните съдилища няма ясно очертана тенденция в постъпленията на делата през последните три години. Броят на постъпилите дела за 2021 г. се е увеличил с 18 % спрямо 2020 г. и е намалял с 1 % спрямо 2019 година. Увеличението при делата за разглеждане, включващи постъпилите и нерешените дела от предходния период е 15 %.

Графика: Дялово разпределение на видовете дела във военните съдилища за 2021 г.

Разпределени по характер, делата за разглеждане във военните съдилища през 2021 г. са както следва: ЧНД – 57 %, от които Разпити пред съдия – 24 %, НОХД – 12 %, Дела по чл. 78 НК – 6 % и НЧХД – 1 %. Запазва се тенденцията от последните години във военните съдилища да се разглеждат предимно частни наказателни дела, които се считат за дела с по-ниска фактическа и правна сложност. Наказателните дела от общ характер (НОХД) през 2021 г. представляват едва 12 % от общо разгледаните дела. През 2020 г. и 2019 г. делът им е 18 %, т.е делата с висока фактическа и правна сложност намаляват. Делът на делата по чл. 78 НК за 2021 г. е 6 %. Броят на постъпилите във военните съдилища наказателни общ характер дела през 2021 г. е 53 бр., като прибавим 23 бр. дела нерешени от предходен период, общият брой дела за разглеждане са 76 бр. За същия период са приключени 59 бр., като 26 бр. са решени с присъда, 22 са решени със споразумение. Предадените на съд лица са 64 бр., от които 44 лица са осъдени, 8 лица са оправдани и за 12 лица делото е прекратено.

Графика: Дялово разпределение на НОХД по видове престъпления във военните съдилища през 2021 г.

Анализът сочи, че в системата на военните съдилища се разглеждат предимно дела за престъпленията по Глава XI – „Общопасни престъпления“ – 40 бр. или 53 %, от тях решени с присъда 12 бр. , решени със споразумения 18 бр. Следват делата за престъпления по Глава II – „Престъпления против личността“ – 12 бр. или 16 % и делата за престъпления по Глава V - „Престъпления против собствеността“ – 10 бр. или 13 %. Броят на делата за престъпления по Глава XIII – „Военни престъпления“ е 5 бр. или 7 %.

❖ Натовареност по щат на Военните съдилища

• Натовареност по щат към постъпили дела

Средната натовареност по щат по брой постъпили дела за 2021 г. е 4,89 броя дела месечно на един съдия при 3,38 бр. за 2020 г. и 3,52 бр. за 2019 г. Най-натоварени са съдиите от Военен съд – Сливен с 6,29 бр., следвани от Военен съд – София – 5,69 бр. и Военен съд - Пловдив с 3,40 бр. През 2020 г. отново най-натоварени са съдиите от Сливенския военен съд с 4,46 бр., следвани от ВС – София – 3,21 бр. и ВС – Пловдив с 3,10 бр.

Съгласно чл. 95, ал.2 от ЗСВ военните съдилища са приравнени на окръжните съдилища. При сравнителен анализ на натовареността на съдиите от тези съдилища се установява следното:

Средната натовареност по щат на наказателен съдия от окръжните съдилища по брой постъпили дела за 2021 г. е 8,71 бр. месечно на един съдия. По брой постъпления съдиите от Сливенския военен съд са 2 дела по - ниско натоварени от средното ниво за наказателните съдии в окръжните съдилища, съдиите от Софийския военен съд – 1,5 пъти, а съдиите от Пловдивския военен съд – над 2 пъти.

• Натовареност по щат към дела за разглеждане

През 2021 г. общият брой дела за разглеждане в трите военни съдилища е 620 бр., за 2020 г. – 526 бр., за 2019 г. – 630 бр. Разпределени на 10 съдии, средната натовареност по щат по брой дела за разглеждане във военните съдилища за 2021 г. е 5,17 бр. дела месечно на един съдия, от които 0,63 бр. – НОХД, 0,07 бр. – НЧХД, 0,28 бр. – дела по 78а от НК, 2,93 бр. – ЧНД и 1,25 бр. – Разпити. Натовареността по щат към дела за разглеждане на съдиите от Военен съд – Сливен през 2021 г. е най-висока – 6,54 бр. дела, за 2020 г. тя е 4,75 бр. и 6,67 бр. за 2019 г. Във Военен съд - София натовареността по щат за 2021 г. е 6,10 бр., 2020 г. – 4,75 бр., и 3,58 бр. - за 2019 г. Във Военен съд – Пловдив средната натовареност по щат за 2021 г. е най-ниска – 3,54 бр., 2020 г. - 3,50 бр., и 2,82 бр. - 2019 г.

- **Натовареност по щат към свършени дела**

Средната натовареност по щат по брой свършени дела за 2021 г. е 4,95 броя дела месечно на един съдия, при 3,42 бр. за 2020 г. и 3,52 бр. за 2019 г. В Сливенският военен съд са свършени 6,33 бр., следва Софийският военен съд с 5,88 бр. и ВС – Пловдив с 3,33 броя.

В Сливенски военен съд са постановени 7 бр. присъди (0,29 бр. на един съдия) и 12 бр. решения по наказателно-административни дела (0,50 бр. на един съдия); съответно в Софийски военен съд - 16 бр. присъди (0,27 бр. на един съдия) и 5 бр. решения по наказателно-административни дела (0,10 бр. на един съдия), а в Пловдивски военен съд са постановени за годината 6 бр. присъди (0,04 бр. на един съдия) и 12 бр. решения по наказателно-административни дела (0,25 бр. на един съдия).

- **Постановени решения в открити съдебни заседания**

Броят на решенията по същество дела месечно на един съдия след проведено открито съдебно заседание е 0,42 бр. постановени решения и присъди по НАХД.

Военен съд – Сливен е с най-много постановени решения и присъди – 1,04 бр. месечно на един съдия, следван от Военен съд – Пловдив с 0,35 бр. и Военен съд – София с 0,25 броя.

-

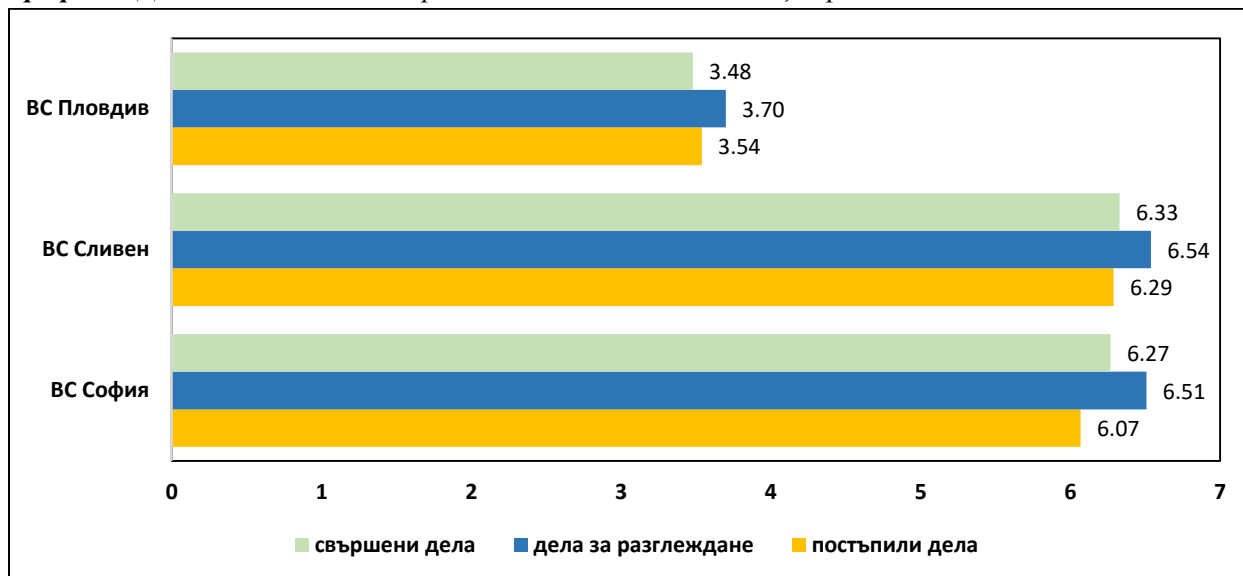
- ❖ **Действителна натовареност на Военните съдилища**

Действителната натовареност показва реалната натовареност на съда за периода, доколко утвърденият щат на съдиите е зает, имало ли е командировани съдии, такива с по-продължителен отпуск по болест, в неплатен отпуск и майчинство.

През 2021 г. средната действителна натовареност във военните съдилища е следната:

- *постъпили дела – 5,10 бр.;*
- *дела за разглеждане – 5,39 бр.;*
- *свършени дела – 5,17 бр.*

Графика: Действителна натовареност на военните съдилища през 2021 година

През 2021 г. средната действителна натовареност във военните съдилища към постъпили дела месечно на един съдия е 5,10 бр., към дела за разглеждане - 5,39 бр. и свършени дела – 5,17 бр. Най-натоварените към дела за разглеждане с 6,54 бр. са съдиите от Сливенския военен съд, следвани от съдиите в Софийския военен съд – 6,51 бр. и Пловдивския военен съд – 3,70 броя.

От изложените данни за броя и вида на постъпилите, разгледаните и решени дела в системата на военните съдилища през 2021 г., могат да се обобщят следните изводи: малък брой постъпления в системата на военните съдилища. През 2021 г. са образувани 587 бр. с 18% повече спрямо 2020 г. и с 1 % по-малко спрямо 2019 г. Висок дял на дела с относително ниска правна и фактическа сложност - частни наказателни дела – **60 %**, респективно нисък дял на дела с висока правна и фактическа сложност – наказателни дела от общ характер – **9 %**. Ниска натовареност на съдиите в системата на военните съдилища - един военен съд е с натовареност по щат на съдиите по дела за разглеждане месечно – 5,17 бр., която сравнена с натовареността на наказателните съдии от окръжните съдилища се явява 1,5 пъти по-ниска. Разпределена по видове дела тя е: НОХД - 0,63 бр. месечно; НЧХД - 0,07 бр. месечно; ЧНД – 2,93 бр. месечно и Разпити - 1,25 бр. месечно.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

- *Приложение 1 – Сравнителен отчет за движението на делата в съдилищата за 2019, 2020 и 2021 година*
- *Приложение 2 – Натовареност по щат в Апелативните съдилища за 2021 г.*
- *Приложение 3 - Отчет по гражданските и търговските дела I инстанция на Окръжните съдилища за 12 месеца на 2021 година*
- *Приложение 4 – Натовареност по щат в Районните съдилища извън областните центрове*
- *Приложение 5 – Действителна натовареност в Районните съдилища извън областните центрове*
- *Приложение 6 – Натовареност по щат и действителна натовареност в Районните съдилища в областните центрове*
- *Приложение 7 - Натовареност по щат в Административните съдилища*

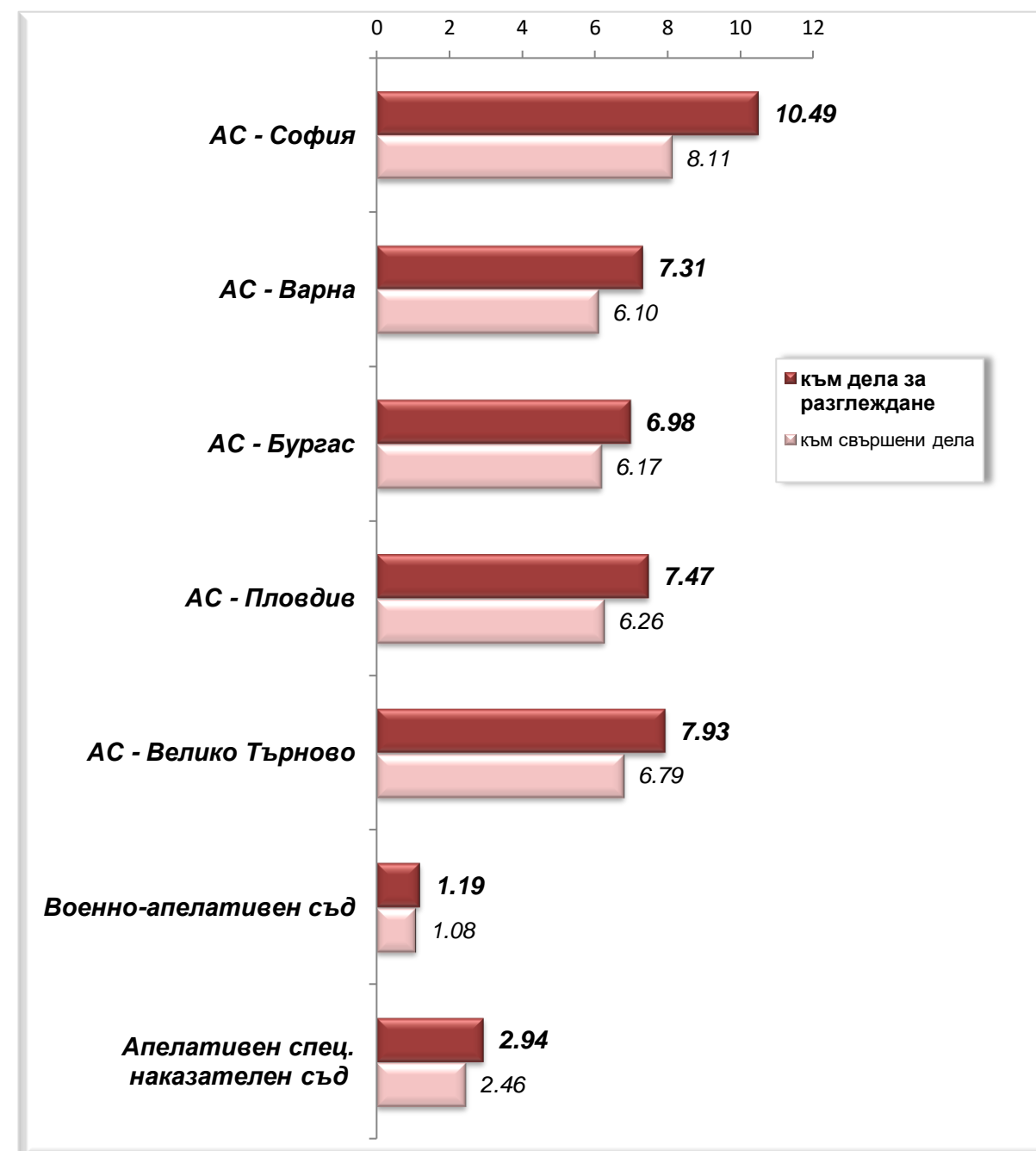
СРАВНИТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА В СЪДИЛИЩАТА
за 2019, 2020 и 2021 година

Съдилища	ПОКАЗАТЕЛИ	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2021/2019 г. (%)	2021/2020 г. (%)
1	2	3	4	5	6	7
ОБЩО СЪДИЛИЩА	Брой постъпили дела	601 379	593 740	546 530	-9.12%	-7.95%
	Общ брой дела за разглеждане	719 079	722 265	682 873	-5.04%	-5.45%
	Свършени дела	590 267	588 132	550 209	-6.79%	-6.45%
	Свършени в срок до 3 месеца	491 163	479 556	441 718	-10.07%	-7.89%
	Решени по същество	499 304	497 169	452 564	-9.36%	-8.97%
	Прекратени	90 963	90 963	97 645	7.35%	7.35%
	Висящи дела в края на периода	128 812	134 133	132 664	2.99%	-1.10%
	Обжалвани и протестирани дела	76 228	76 658	67 555	-11.38%	-11.87%
	Брой съдии по щат	2 248	2 254	2 256	0.33%	0.07%
	Отработени човекомесеци	23 441.60	23 088.07	22 605.68	-3.57%	-2.09%
	Натовареност по щат към постъпили дела	22.29	21.95	20.19	-9.42%	-8.01%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	26.66	26.70	25.23	-5.35%	-5.52%
	Натовареност по щат към свършени дела	21.88	21.74	20.33	-7.10%	-6.51%
	Действителна натовар. към постъпили дела	25.65	25.72	24.18	-5.76%	-5.99%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	30.68	31.28	30.21	-1.52%	-3.44%
Действителна натовар. към свършени дела	25.18	25.47	24.34	-3.34%	-4.45%	
ПО СЪДИЛИЩА						
Апелативни съдилища	Брой постъпили дела	15 043	12 975	13 657	-9.21%	5.26%
	Общ брой дела за разглеждане	18 372	16 478	17 002	-7.46%	3.18%
	Свършени дела	14 870	13 133	13 766	-7.42%	4.82%
	Свършени в срок до 3 месеца	13 139	11 183	11 451	-12.85%	2.40%
	Със съдебен акт по същество	14 089	12 573	12 910	-8.37%	2.68%
	Прекратени дела	781	560	856	9.60%	52.86%
	Висящи дела в края на периода	3 502	3 345	3 236	-7.60%	-3.26%
	Обжалвани и протестирани дела	4 493	3 696	4 279	-4.76%	15.77%
	Брой съдии по щат	176	176	176	0.00%	0.00%
	Отработени човекомесеци	2 006.44	2 001.05	2 014.77	0.42%	0.69%
	Натовареност по щат към постъпили дела	7.12	6.14	6.47	-9.16%	5.32%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	8.70	7.80	8.05	-7.47%	3.18%
	Натовареност по щат към свършени дела	7.04	6.22	6.52	-7.41%	4.82%
	Действителна натовар. към постъпили дела	7.50	6.48	6.78	-9.57%	4.56%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	9.16	8.23	8.44	-7.87%	2.48%
Действителна натовар. към свършени дела	7.41	6.56	6.83	-7.79%	4.11%	
Военни съдилища	Брой постъпили дела	591	487	587	-0.68%	20.53%
	Общ брой дела за разглеждане	630	526	620	-1.59%	17.87%
	Свършени дела	591	493	594	0.51%	20.49%
	Свършени в срок до 3 месеца	570	464	562	-1.40%	21.12%
	Със съдебен акт по същество	520	444	545	4.81%	22.75%
	Прекратени дела	71	49	49	-30.99%	0.00%
	Висящи дела в края на периода	39	33	26	-33.33%	-21.21%
	Обжалвани и протестирани дела	50	41	62	24.00%	51.22%
	Брой съдии по щат	14	12	10	-28.57%	-16.67%
	Отработени човекомесеци	148.00	131.00	115.00	-22.30%	-12.21%
	Натовареност по щат към постъпили дела	3.52	3.38	4.89	39.01%	44.59%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	3.75	3.65	5.17	37.87%	41.64%
	Натовареност по щат към свършени дела	3.52	3.42	4.95	40.63%	44.74%
	Действителна натовар. към постъпили дела	3.99	3.72	5.10	27.72%	37.19%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	4.26	4.02	5.39	26.53%	34.08%
Действителна натовар. към свършени дела	3.99	3.76	5.17	29.57%	37.50%	

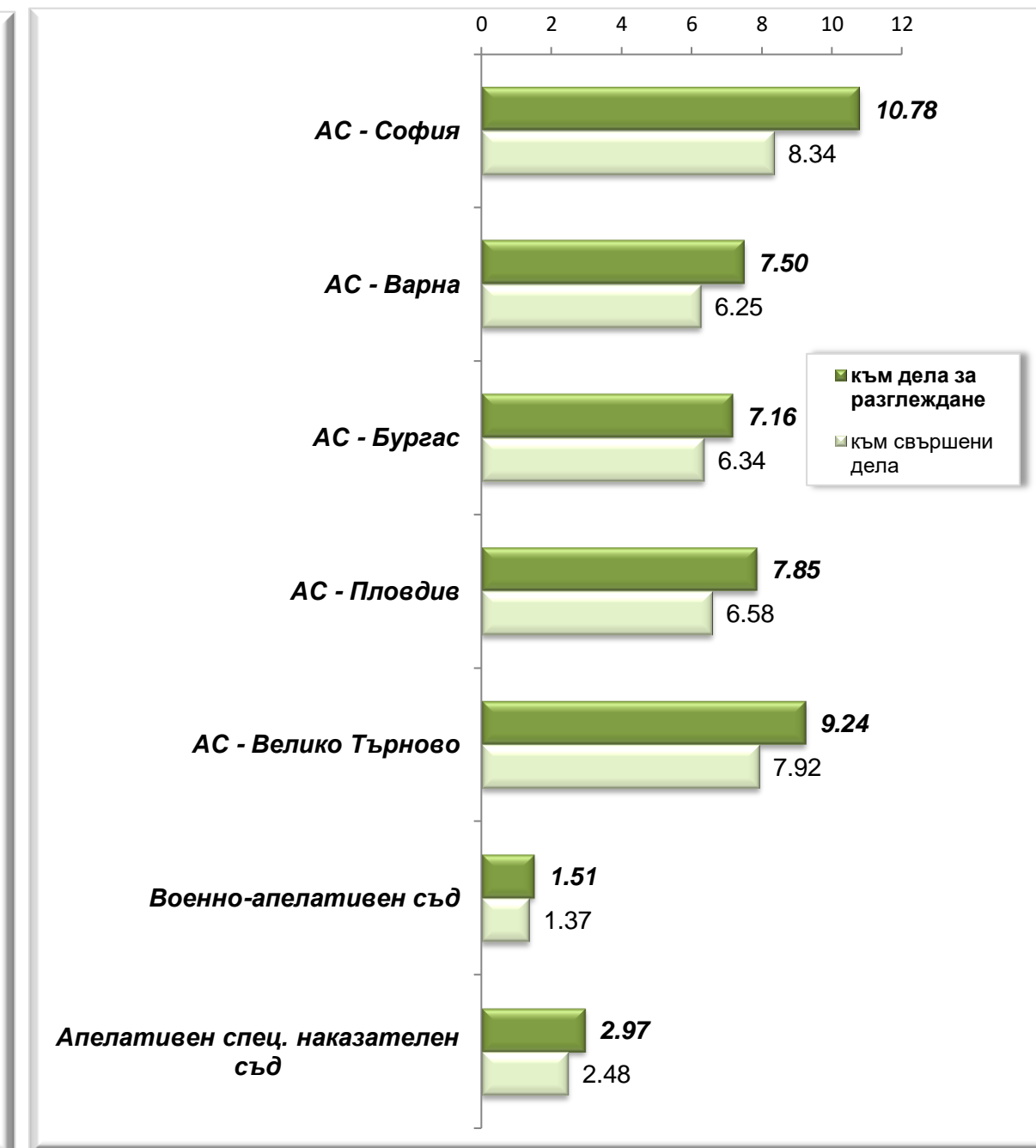
СРАВНИТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ДВИЖЕНИЕТО НА ДЕЛАТА В СЪДИЛИЩАТА
за 2019, 2020 и 2021 година

Съдилища	ПОКАЗАТЕЛИ	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2021/2019 г. (%)	2021/2020 г. (%)
1	2	3	4	5	6	7
Окръжни съдилища	Брой постъпили дела	86 512	81 270	78 071	-9.76%	-3.94%
	Общ брой дела за разглеждане	110 221	106 843	107 463	-2.50%	0.58%
	Свършени дела	84 649	77 451	77 177	-8.83%	-0.35%
	Свършени в срок до 3 месеца	66 069	58 023	56 444	-14.57%	-2.72%
	Със съдебен акт по същество	71 331	66 463	64 858	-9.07%	-2.41%
	Прекратени дела	13 318	10 988	12 319	-7.50%	12.11%
	Висящи дела в края на периода	25 572	29 392	30 286	18.43%	3.04%
	Обжалвани и протестирани дела	14 948	12 727	13 228	-11.51%	3.94%
	Брой съдии по щат	766	762	763	-0.39%	0.13%
	Отработени човекомесеци	7 552.47	7 425.33	7 360.48	-2.54%	-0.87%
	Натовареност по щат към постъпили дела	9.41	8.89	8.53	-9.37%	-4.03%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	11.99	11.68	11.74	-2.09%	0.48%
	Натовареност по щат към свършени дела	9.21	8.47	8.43	-8.47%	-0.47%
	Действителна натовар. към постъпили дела	11.45	10.94	10.61	-7.38%	-3.06%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	14.59	14.39	14.60	0.07%	1.47%
Действителна натовар. към свършени дела	11.21	10.43	10.49	-6.42%	0.57%	
Районни съдилища в областните центрове	Брой постъпили дела	310 003	260 100	284 350	-8.28%	9.32%
	Общ брой дела за разглеждане	382 399	333 937	355 466	-7.04%	6.45%
	Свършени дела	308 562	262 767	288 682	-6.44%	9.86%
	Свършени в срок до 3 месеца	246 083	221 557	232 531	-5.51%	4.95%
	Със съдебен акт по същество	263 659	219 417	238 126	-9.68%	8.53%
	Прекратени дела	44 903	43 350	50 556	12.59%	16.62%
	Висящи дела в края на периода	73 837	71 170	66 784	-9.55%	-6.16%
	Обжалвани и протестирани дела	33 193	33 570	28 617	-13.79%	-14.75%
	Брой съдии по щат	669	678	684	2.24%	0.88%
	Отработени човекомесеци	6 720.19	6 537.81	6 596.50	-1.84%	0.90%
	Натовареност по щат към постъпили дела	38.62	31.97	34.64	-10.29%	8.35%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	47.63	41.04	43.31	-9.08%	5.51%
	Натовареност по щат към свършени дела	38.44	32.30	35.17	-8.50%	8.90%
	Действителна натовар. към постъпили дела	46.13	39.78	43.11	-6.55%	8.36%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	56.90	51.08	53.89	-5.30%	5.50%
Действителна натовар. към свършени дела	45.92	40.19	43.76	-4.70%	8.88%	
Районни съдилища извън областни центрове	Брой постъпили дела	132 446	113 413	127 522	-3.72%	12.44%
	Общ брой дела за разглеждане	149 578	132 328	147 803	-1.19%	11.69%
	Свършени дела	130 667	112 047	127 614	-2.34%	13.89%
	Свършени в срок до 3 месеца	117 234	96 813	110 596	-5.66%	14.24%
	Със съдебен акт по същество	109 879	91 396	103 328	-5.96%	13.06%
	Прекратени дела	20 788	20 651	24 286	16.83%	17.60%
	Висящи дела в края на периода	18 911	20 281	20 189	6.76%	-0.45%
	Обжалвани и протестирани дела	11 397	11 535	10 096	-11.42%	-12.48%
	Брой съдии по щат	333	332	326.5	-1.95%	-1.66%
	Отработени човекомесеци	3 445.47	3 317.02	3 235.93	-6.08%	-2.44%
	Натовареност по щат към постъпили дела	33.14	28.47	32.55	-1.79%	14.34%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	37.43	33.21	37.72	0.79%	13.58%
	Натовареност по щат към свършени дела	32.70	28.12	32.57	-0.39%	15.81%
	Действителна натовар. към постъпили дела	38.44	34.19	39.41	2.52%	15.26%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	43.41	39.89	45.68	5.22%	14.49%
Действителна натовар. към свършени дела	37.92	33.78	39.44	4.00%	16.75%	
Администра- тивни съдилища	Брой постъпили дела	49 145	42 066	42 343	-13.84%	0.66%
	Общ брой дела за разглеждане	61 065	54 329	54 519	-10.72%	0.35%
	Свършени дела	48 793	42 132	42 376	-13.15%	0.58%
	Свършени в срок до 3 месеца	36 461	29 022	30 134	-17.35%	3.83%
	Със съдебен акт по същество	37 691	32 553	32 797	-12.98%	0.75%
	Прекратени дела	11 102	9 579	9 579	-13.72%	0.00%
	Висящи дела в края на периода	12 272	12 197	12 143	-1.05%	-0.44%
	Обжалвани и протестирани дела	12 577	11 697	11 273	-10.37%	-3.62%
	Брой съдии по щат	296	296	296	0.00%	0.00%
	Отработени човекомесеци	3 215.50	3 293.50	3 283.00	2.10%	-0.32%
	Натовареност по щат към постъпили дела	13.84	11.84	11.92	-13.87%	0.68%
	Натовареност по щат към дела за разглеждане	17.19	15.30	15.35	-10.71%	0.30%
	Натовареност по щат към свършени дела	13.74	11.86	11.93	-13.15%	0.59%
	Действителна натовар. към постъпили дела	15.28	12.77	12.90	-15.60%	1.02%
	Действителна натовар. към дела за разглеждане	18.99	16.50	16.61	-12.53%	0.64%
Действителна натовар. към свършени дела	15.17	12.79	12.91	-14.90%	0.94%	

Апелативни съдилища
Натовареност по щат на съдиите за 2021 година

Апелативни съдилища
Действителна натовареност на съдиите за 2021 година

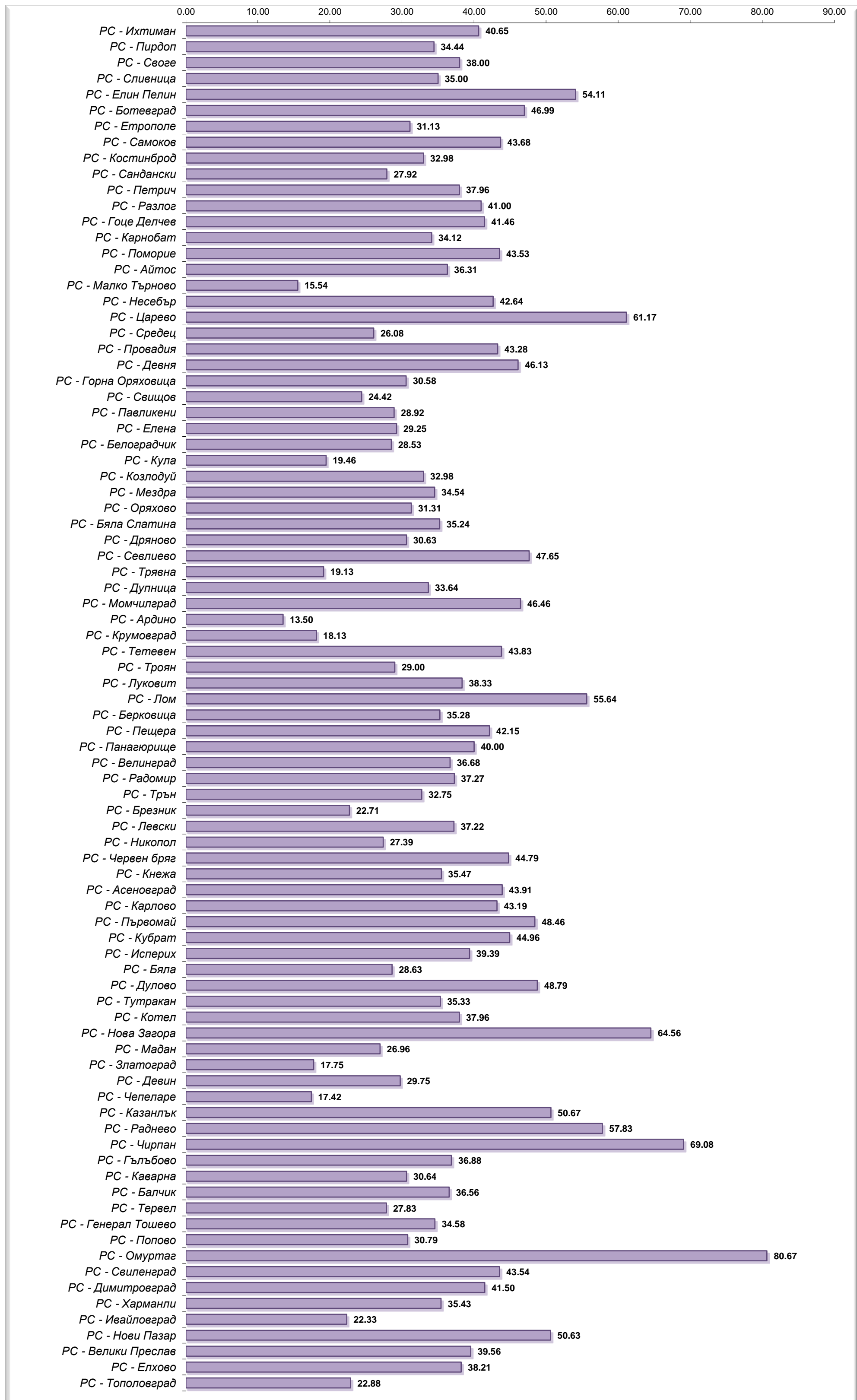

ОТЧЕТ по гражданските и търговските дела I инстанция на Окръжните съдилища за 12 месеца на 2021 година

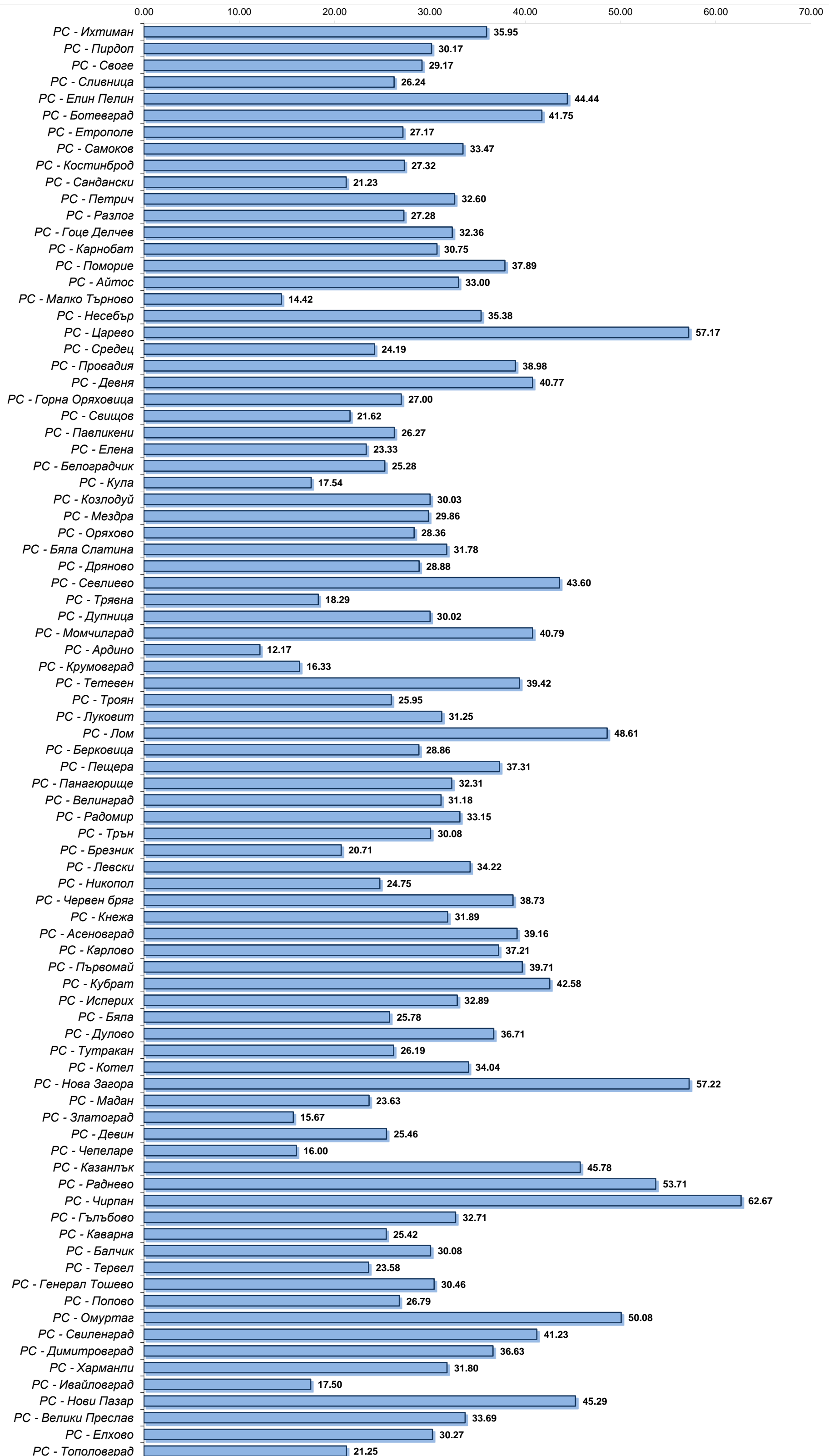
ВИД НА ГРАЖДАНСКИЯ СПОР	шифър на реда	останали несвършени дела в началото на отчетния период	новообразувани	получени по подсъдност	върнати дела за ново разглеждане под нов номер	продължени под същия номер	Общо постъпили дела през отчетния период (к 2+3+4+5)	Дела за разглеждане /кол. 1+6/	СВЪРШЕНИ ДЕЛА										останали несвършени в края на отчетния период	обжалвани дела	
									Общо (к11+12+13+14+15)	в т.ч.:		от общо свършени дела:						Прекратени дела			
										до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	искът уважен изцяло	искът уважен частично	искът отхвърлен	по спогодба		по други причини				
															по спогодба	по други причини					
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
Искове по СК и ЗЛС	0100-1	764	2164	41	1	19	2225	2989	2135	1497	404	1592	36	87	3	417	854	155			
в.т.ч. Искове по СК - за произход	0106-1	245	449	18	1	9	477	722	439	261	103	303	3	11	2	120	283	57			
Искове по СК - допускане на осиновяване	0107-1	38	484	4	0	6	494	532	499	482	14	456	3	8	0	32	33	15			
Искове по СК - информация за осиновяване	0117-1	13	129	7	0	2	138	151	78	58	15	29	0	15	0	34	73	8			
Искове по СК - допускане на международно осиновяване	0108-1	17	164	0	0	0	164	181	166	164	2	165	0	0	0	1	15	0			
Искове по СК - прекратяване на осиновяване, вкл. международно осиновяване	0109-1	24	21	0	0	0	21	45	33	11	5	25	0	1	0	7	12	3			
Иск за връщане на дете – Хагска конвенция /само СГС/	0113-1	13	17	0	0	1	18	31	24	9	9	6	0	12	0	6	7	19			
Иск за признаване на чуждестранно решение и за допускане на изпълнението на чуждестранно решение /само СГС/	0114-1	33	46	2	0	1	49	82	37	17	8	17	0	2	0	18	45	53			
Облигационни искове	0200-1	3884	2375	228	10	131	2744	6628	2690	822	550	464	647	456	52	1071	3938	1736			
в.т.ч. Облигационни искове между съсобственици	0201-1	26	15	1	0	1	17	43	15	3	0	5	1	2	0	7	28	8			
Облигационни искове от/срещу владелец	0202-1	39	23	1	0	3	27	66	23	8	3	5	4	4	0	10	43	8			
Искове по ЗОДОВ	0204-1	440	424	38	1	29	492	932	460	160	96	20	196	42	0	202	472	342			
Искове за обезщетение от неприлагане на право на ЕС	0219-1	133	45	12	0	17	74	207	68	16	14	4	15	17	0	32	139	57			
Вещни искове	0300-1	634	293	49	3	24	369	1003	372	115	51	78	29	75	5	185	631	215			
Колективни искове	0400-1	9	4	0	0	1	5	14	5	3	0	0	2	0	0	3	9	0			
Установителни искове	0600-1	732	659	112	6	22	799	1531	736	273	179	212	127	102	18	277	795	322			
Обезпечения	0900-1	7	1879	133	1	5	2018	2025	2000	1995	1	916	68	768	0	248	25	445			
Частни производства	1000-1	46	421	11	0	2	434	480	445	413	22	141	2	187	0	115	35	19			
в.т.ч. Молба за издаване на европейска заповед за плащане и на молба за издаване изпълнителен лист по Регламент /ЕО/ № 1896/2006 г.	1008-1	17	94	9	0	0	103	120	106	90	13	60	1	20	0	25	14	3			
Молба за издаване на изпълнителен лист и на молба за допускане изпълнението на съд. решение или друг акт постановен в ДЧ на ЕС по Регламент /ЕО/ № 4/2009 г.	1009-1	2	15	0	0	2	17	19	16	14	1	14	0	1	0	1	3	2			
Молба за събиране на доказателства съгласно чл.17 от Регламент /ЕО/ № 1206/2001 г. само при искания за: а) непосредствено събиране на доказателства; б) ползване на специални средства, запис, диск, телефон.	1010-1	4	43	0	0	0	43	47	45	40	2	1	0	4	0	40	2	0			
Молба за издаване на удостоверение; молба за издаване на изпълнителен лист въз основа на европейско изпълнително основание по Регламент /ЕО/ № 805/2004 г.	1011-1	3	14	1	0	0	15	18	16	15	0	10	1	2	0	3	2	1			
Молба за признаване или отказ признаване решението по чл. 623 ГПК (Р-2201/2001г., Р-44/2001) и за допускане изпълнението на съдебно решение или друг акт постановен в ДЧ съгласно Регламент /ЕО/ № 1215/2012 г. по чл. 623, ал. 1 ГПК;	1012-1	10	19	0	0	0	19	29	25	19	3	12	0	7	0	6	4	7			
Други граждански дела	1300-1	116	101	4	0	13	118	234	112	40	22	20	38	14	1	39	122	48			
Искове за права или правоотношения, породени или отнасящи се до търговска сделка /обективна и субективна/.	2100-1	4647	3347	144	11	50	3552	8199	3853	1077	848	814	1403	531	142	963	4346	2407			
Искове за права или правоотношения, породени или отнасящи се до концесия, обществена поръчка или приватизационен договор	2200-1	86	57	1	1	1	60	146	89	27	25	25	22	26	3	13	57	68			
Искове за права или правоотношения, породени или отнасящи се до картелни споразумения, решения и съгласувани практики, концентрация на стопанска дейност, неоялна конкуренция и злоупотреба с монополно или господстващо положение	2300-1	1	2	0	0	2	4	5	1	0	1	0	0	0	0	1	4	2			
Иск за недействителност на ТД	2400-1	0	2	0	0	0	2	2	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1			
Иск за защита на членствени права на членове на ТД	2500-1	28	34	0	0	4	38	66	31	21	3	6	0	3	1	21	35	11			
Иск за отмяна на решение на общо събрание на ТД и нищожност при повторност на отменено решение на орган на ТД	2600-1	134	197	0	0	7	204	338	219	106	53	48	11	21	3	136	119	76			
Иск за установяване допуснато нарушение при преобразуване на ТД	2700-1	0	2	0	0	0	2	2	2	1	1	0	0	0	0	2	0	0			
Иск за прекратяване на ТД по съдебен ред	2800-1	306	1456	0	1	2	1459	1765	1004	671	265	874	5	16	0	109	761	60			

ВИД НА ГРАЖДАНСКИЯ СПОР	шифър на реда	останали несвършени дела в началото на отчетния период	новообразувани	получени по подсъдност	върнати дела за ново разглеждане под нов номер	продължени под същия номер	Общо постъпили дела през отчетния период (к. 2+3+4+5)	Дела за разглеждане /коп.1+6/	СВЪРШЕНИ ДЕЛА								останали несвършени в края на отчетния период	обжалвани дела
									в т.ч.:		от общо свършени дела:							
									до 3 мес.	от 3 до 6 мес.	искът уважен изцяло	искът уважен частично	искът отхвърлен	Прекратени дела				
														по спогодба	по други причини			
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Иск за обезщетение за вреди, причинени от членове на органи на ТД или други ЮЛ	2900-1	137	37	2	1	1	41	178	28	7	4	2	2	16	0	8	150	20
Иск за заплащане на дивидент и равностойността на дружествен дял	21000-1	39	55	3	0	0	58	97	33	14	6	9	4	7	1	12	64	21
Производство по несъстоятелност	21100-1	894	1221	7	1	23	1252	2146	1341	616	364	592	60	191	1	497	805	493
в.т.ч. Молба за откриване на производство по несъстоятелност	21110-1	437	918	7	0	7	932	1369	968	523	259	533	16	89	1	329	401	206
Искове за прогласяване /обявяване на нищожност/ недействителност на действия и сделки по отношение на кредиторите на несъстоятелността	21120-1	229	134	0	1	7	142	371	187	40	48	19	8	37	0	123	184	154
Иск за установяване съществуване на неприето или несъществуване на прието вземане, възражения по ЗБН	21130-1	228	168	0	0	9	177	405	186	51	57	40	36	65	0	45	219	131
Иск за установяване нищожност или недопустимост на вписването, или несъществуване на вписано обстоятелство	21200-1	54	79	0	0	8	87	141	94	47	28	19	3	18	0	54	47	51
Обжалване отказ на длъжностното лице по ЗТР за вписване/обявяване	21300-1	176	995	11	2	7	1015	1191	1092	971	98	475	24	434	4	155	99	471
Иск за отмяна или изменение на охранителен акт, засягащ права на трети лица, извън исковете по чл. 29 ЗТР	21400-1	5	2	0	0	0	2	7	6	3	2	2	0	2	0	2	1	4
Иск за отмяна на решение на общото събрание на сдружение	21500-1	39	67	1	0	3	71	110	62	28	20	14	2	14	0	32	48	29
Иск за прекратяване по ЮЛНЦ	21600-1	6	6	0	1	0	7	13	10	4	3	4	0	4	0	2	3	4
Иск за прекратяване на кооперация по съдебен ред	21700-1	1	3	0	0	0	3	4	3	3	0	0	1	0	0	2	1	2
Иск за отмяна на решение на общото събрание на народно читалище или прекратяване на читалището	21800-1	3	2	0	0	0	2	5	3	2	1	0	0	0	0	3	2	2
Иск за прекратяване на читалище по съдебен ред	21900-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Иск за разпускане на политическа партия	22000-1	8	5	0	0	0	5	13	13	6	6	6	0	5	0	2	0	2
Искове по спорове за интелектуална собственост	22100-1	141	102	5	0	0	107	248	108	29	17	28	22	21	4	33	140	62
Регистрация на сдружение, фондация, читалище	22200-1	43	11	0	0	32	43	86	81	81	0	69	0	4	0	8	5	7
Регистрация на ЖСК	22300-1	1	3	0	0	3	6	7	7	7	0	7	0	0	0	0	0	0
Регистрации на адвокатско дружество	22400-1	0	116	2	0	142	260	260	256	255	0	247	0	1	0	8	4	4
Регистрация на пенсионен фонд /фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и фондове за допълнително доброволно пенсионни осигуряване вкл. по професионални схеми/	22500-1	4	3	0	0	28	31	35	31	31	0	31	0	0	0	0	4	0
Регистрация на религиозни институции и местните им подразделения	22600-1	5	23	0	0	31	54	59	57	55	0	49	0	6	0	2	2	0
Регистрация и промени на политическа партия	22700-1	5	4	0	0	52	56	61	55	55	0	49	0	1	0	5	6	1
Частни търговски дела	22800-1	32	670	6	0	4	680	712	679	668	9	416	6	191	0	66	33	124
Други търговски дела	22900-1	33	18	1	0	2	21	54	30	13	7	6	6	7	0	11	24	20
Други фирмени дела	23000-1	0	5	0	0	0	5	5	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0
Производство по стабилизация на търговец	24000-1	1	3	0	0	0	3	4	3	2	0	1	0	0	0	2	1	2
в.т.ч. Молба за откриване на производство по стабилизация	24100-1	1	2	0	0	0	2	3	3	2	0	1	0	0	0	2	0	2
Иск за унощожаване на плана за стабилизация	24200-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ВСИЧКО / от ш. 0100-1 до ш. 23000-1 вкл. /		13021	16423	761	39	619	17842	30863	17692	9964	2990	7221	2520	3208	238	4505	13171	6884

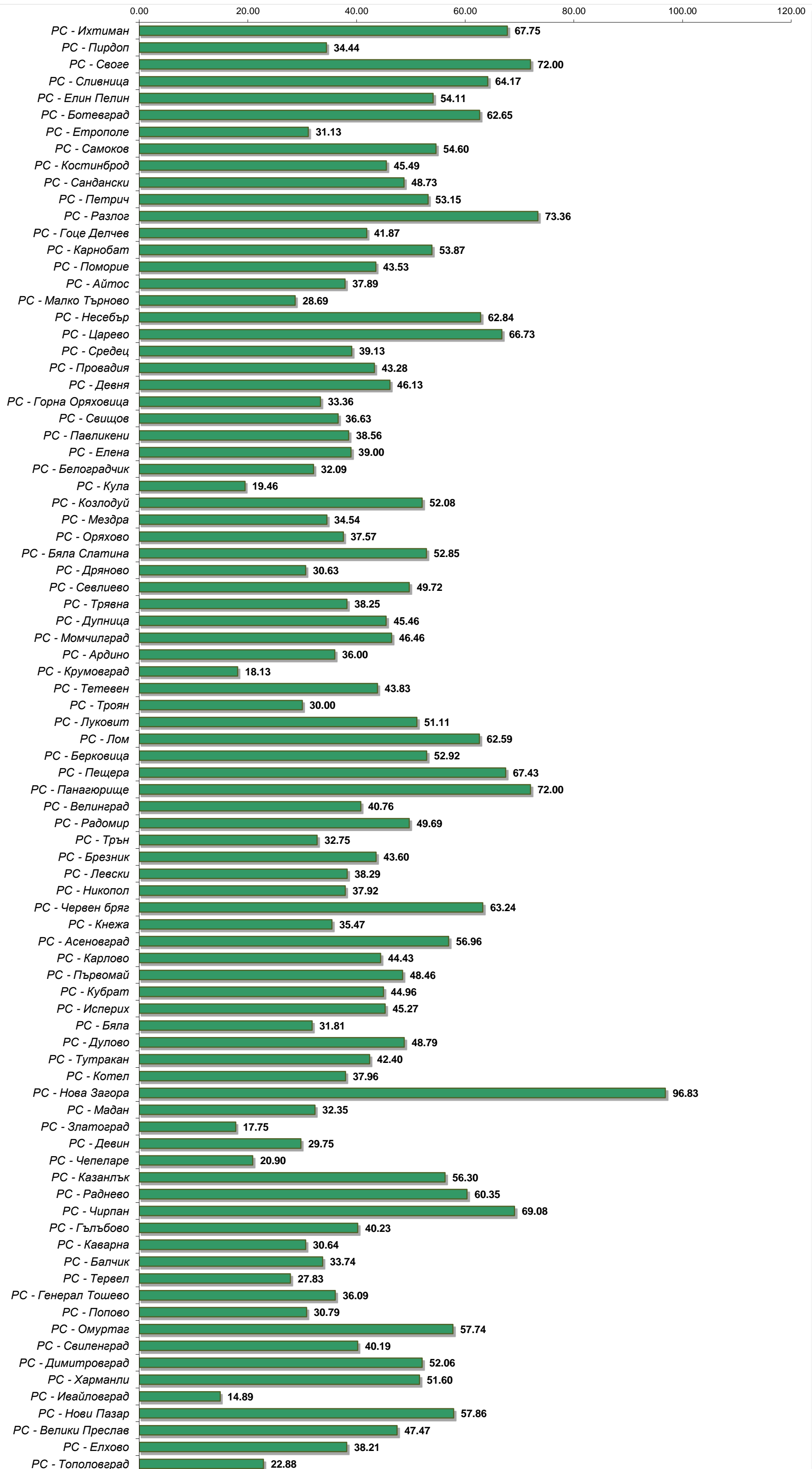
**Районни съдилища извън областните центрове
Натовареност по щат на съдиите за 2021 година
към всичко дела за РАЗГЛЕЖДАНЕ**

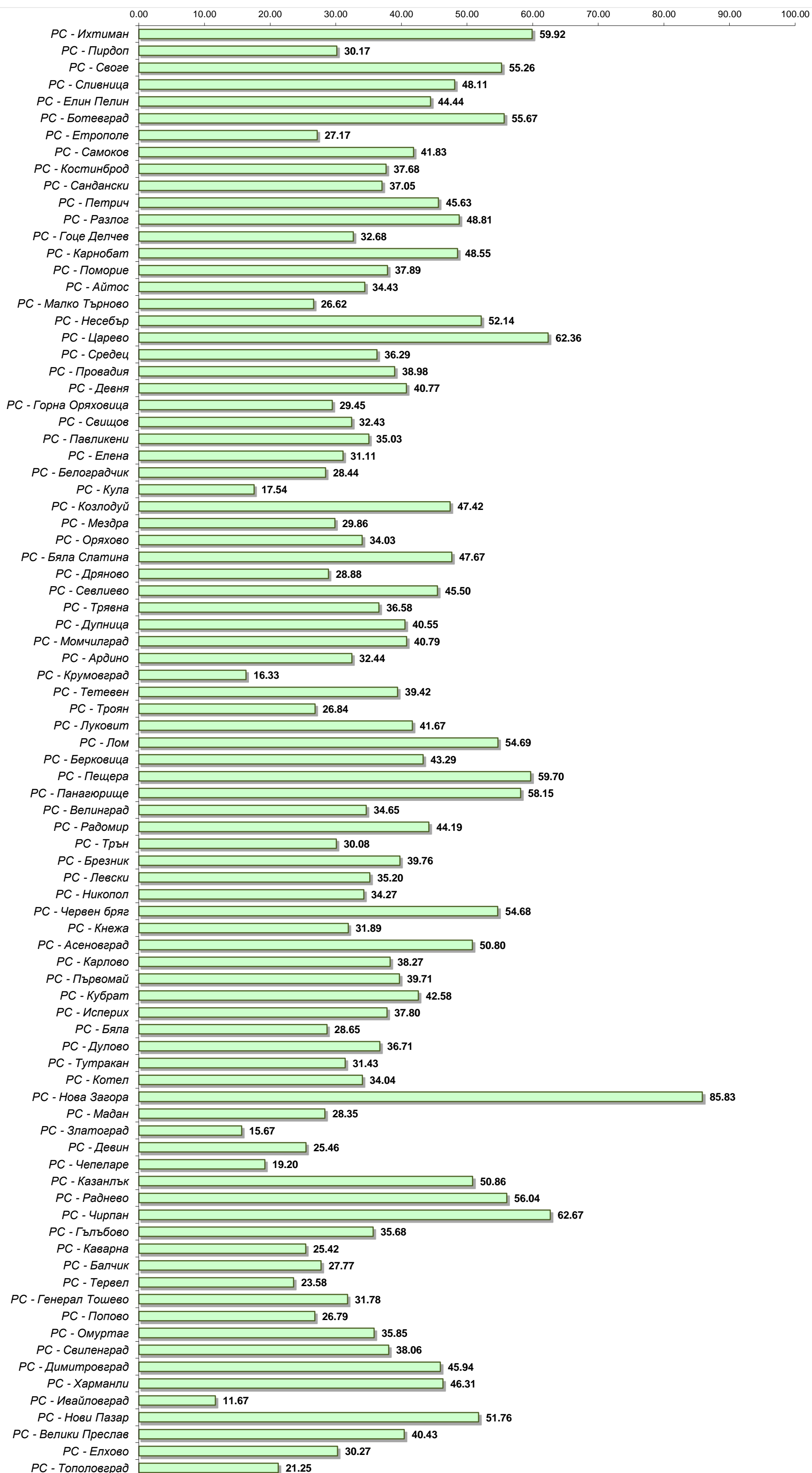
**Районни съдилища извън областните центрове
Натовареност по щат на съдиите за 2021 година
към всичко СВЪРШЕНИ дела**

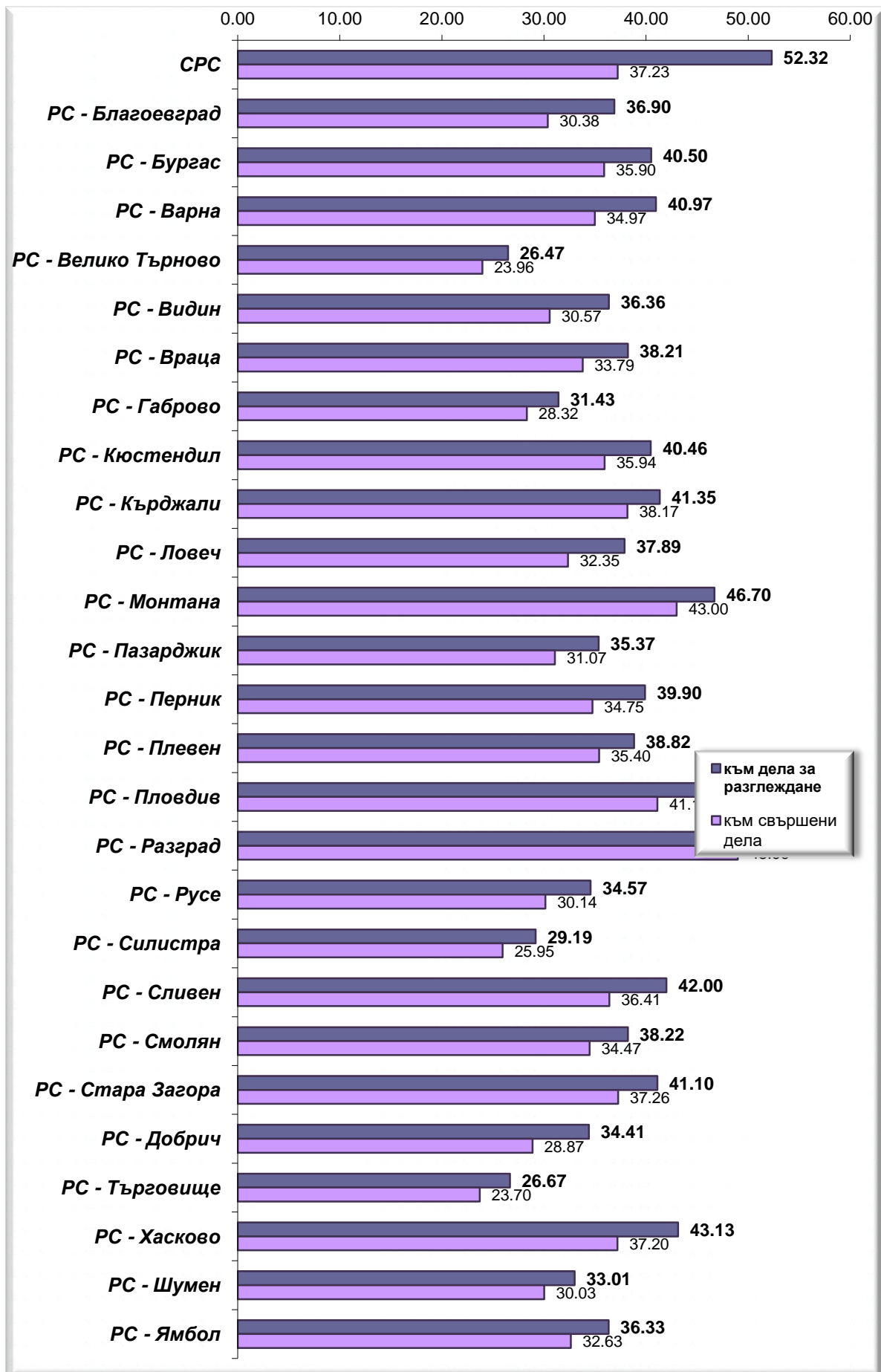
Районни съдилища извън областните центрове
Действителна натовареност на съдиите за 2021 година
към всичко дела за РАЗГЛЕЖДАНЕ

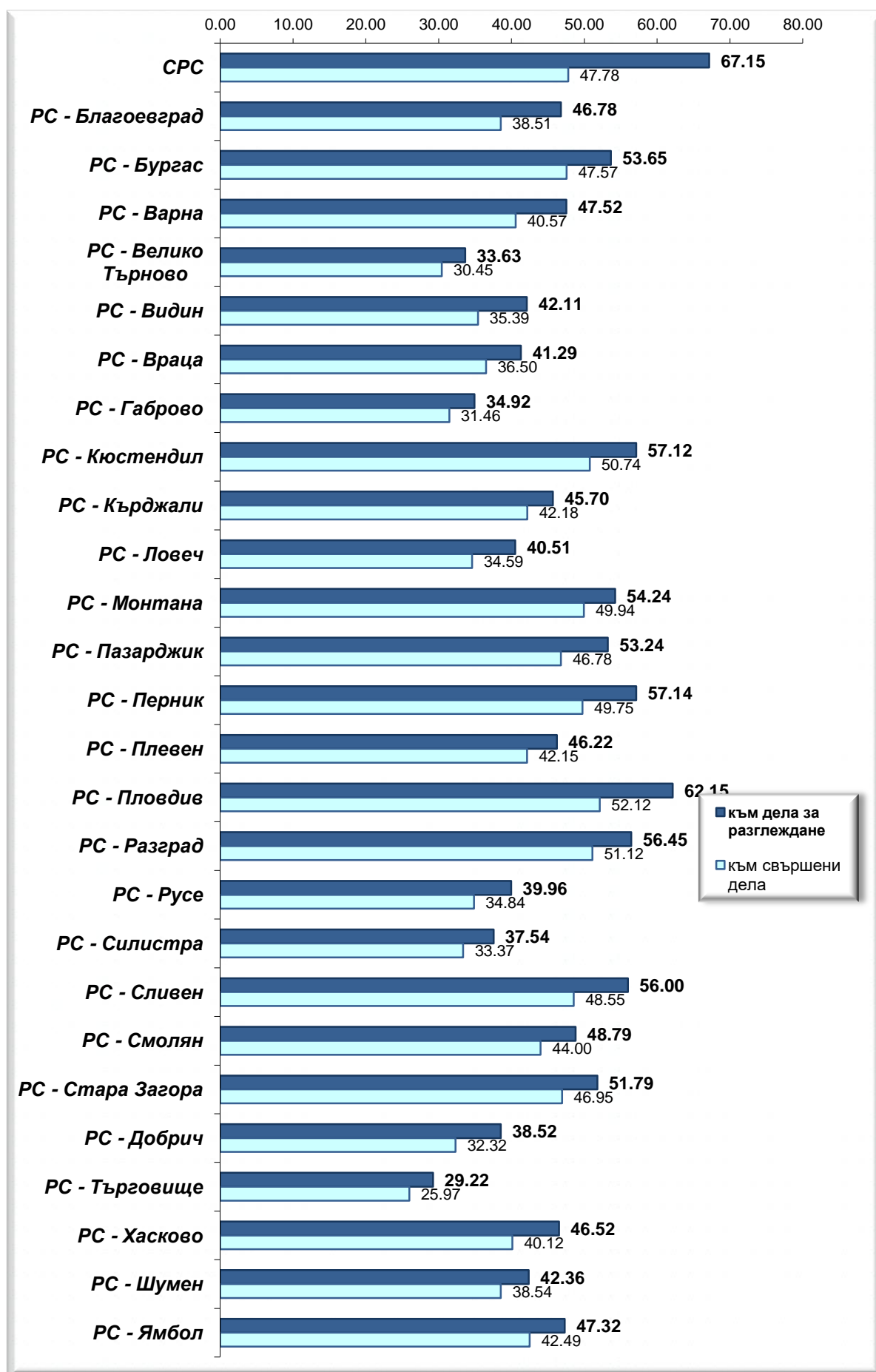
Районни съдилища извън областните центрове
Действителна натовареност на съдиите за 2021 година
към всичко СВЪРШЕНИ дела

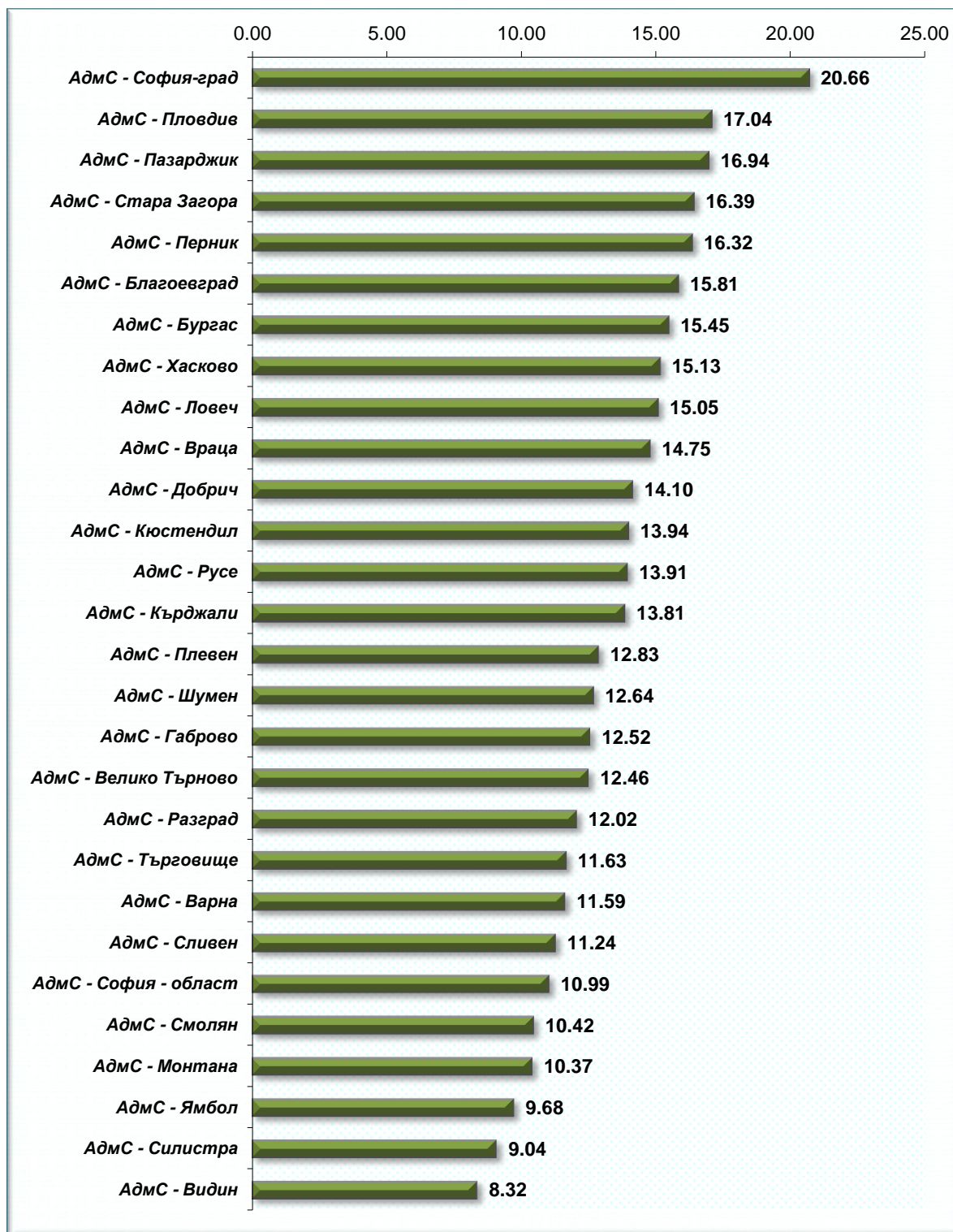
Районни съдилища в областните центрове
НАТОВАРЕНОСТ ПО ЦАТ на съдиите за 2021 година

Районни съдилища в областните центрове
ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ на съдиите за 2021 година

**Административни съдилища
Натовареност по щат на съдиите за 2021 година
към всичко ДЕЛА за РАЗГЛЕЖДАНЕ**

Административни съдилища
Натовареност по щат на съдиите за 2021 година
към всичко СВЪРШЕНИ ДЕЛА

